

PROSPEKT

ISIN NO 001 022969.3

Flytende rente Sparebanken Øst fondsobligasjon
med ubegrenset løpetid

ISIN NO 001 022970.1

Fast rente Sparebanken Øst fondsobligasjon
med ubegrenset løpetid

September 2004

Prospektet er utarbeidet i samarbeid med

 Pareto Securities ASA

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
1.1	ANSVARSFORHOLD.....	3
1.2	PROSPEKTUTARBEIDELSE	3
2	SAMMENDRAG	4
2.1	GENERELT	4
2.2	FINANSIELLE HOVEDTALL.....	4
2.2.1	<i>Resultat</i>	4
2.2.2	<i>Balanse</i>	5
2.2.3	<i>Nøkkeltall</i>	5
2.3	TAPSUTVIKLING.....	5
2.4	MARKEDSFORHOLD	6
2.5	INFORMASJON OM LÅNET.....	6
3	PRESENTASJON AV SPAREBANKEN ØST	7
3.1	VISJON.....	7
3.2	IDÉGRUNNLAG	7
3.3	HISTORIKK.....	7
3.4	STRATEGISK MÅLSETTING	7
3.5	ØKONOMISK MÅLSETTING	8
3.6	SISTE UTVIKLING I ÅRET 2003.....	8
3.6.1	<i>Kjøp av aksjer i BNbank</i>	8
4	ORGANISASJON OG LEDELSE	9
4.1	ORGANISASJONSKART SPAREBANKEN ØST.....	9
4.2	DATTERSELSKAP	9
4.2.1	<i>AS Financiering</i>	10
4.2.2	<i>Dialog Eiendomsmegling AS</i>	10
4.2.3	<i>Sparebanken Øst Eiendom AS</i>	10
4.2.4	<i>Øst Forretningsdrift AS</i>	10
4.3	LEDERGUPPEN SPAREBANKEN ØST.....	10
4.4	STYRET	10
4.5	FORSTANDERSKAPET	11
4.6	KONTROLLKOMITEEN	13
4.7	REVISOR	13
5	BESKRIVELSE AV LÅNET	14
6	ØKONOMISKE DATA	16
6.1	BALANSE SPAREBANKEN ØST	16
6.2	RESULTAT SPAREBANKEN ØST.....	18
6.3	KONTANTSTRØMOPPSTILLING SPAREBANKEN ØST.....	19
7	FREMTIDSUTSIKTER	20
8	MARKEDET FOR BANKENS VIRKSOMHET	21
8.1	NÆRINGSSTRUKTUR	21
8.2	PERSONKUNDEMARKEDET	21
8.3	BEDRIFTSKUNDEMARKEDET	22
9	RISIKOFORHOLD	23
9.1	SELSKAPSSPESIFIKKE RISIKI.....	23
9.1.1	<i>Renterisiko</i>	23
9.1.2	<i>Kreditrisiko</i>	23
9.1.3	<i>Valutarisiko</i>	24
9.1.4	<i>Likviditetsrisiko</i>	24
9.1.5	<i>Operasjonell risiko</i>	24
9.2	OFFENTLIGRETTLIGE RISIKOFORHOLD	25

10	ANNET	26
10.1	VPS-FORHOLD.....	26
10.2	NOTERING PÅ OSLO BØRS	26
10.3	KOSTNADER.....	26
11	TILLITSMANNSFUNKSJON	27
12	VEDTEKTER FOR SPAREBANKEN ØST	28
13	LÅNEDOKUMENTASJON	36
13.1	LÅNEBESKRIVELSE FAST RENTE.....	36
13.2	LÅNEBESKRIVELSE FLYTENDE RENTE	39
14	VEDLEGG	43
14.1	LÅNEAVTALER.....	44
14.2	KVARTALSRAPPORT SPAREBANKEN ØST 2. KVARTAL 2004.....	62
14.3	ÅRSRAPPORT SPAREBANKEN ØST 2003.....	68

1 Innledning

1.1 Ansvarsforhold

Prospektet er utarbeidet for å gi et best mulig informasjonsgrunnlag i forbindelse med Sparebanken Østs opptak av en fondsobligasjon i det norske obligasjonsmarkedet. Så langt Styret kjenner til er opplysningene i prospektet i samsvar med de faktiske forhold og inneholder ikke villedende eller ufullstendige opplysninger om forhold som må tillegges vekt ved bedømmelsen av spørsmålet om å erverve eller avhende fondsobligasjonene. Markedsutvikling og fremtidsutsikter er vurdert etter beste skjønn. Det er redegjort for regnskapsprinsippene i årsoppgjøret. Revisjonsberetning for de siste to årene er avgitt uten forbehold.

Oslo, september 2004

Anne Cathrine Vogt
Leder
(sign.)

Jorund Rønning Indreliid
Nestleder
(sign.)

Ingebjørg Mæland
(sign.)

Åge Ryghseter
(sign.)

Leif Ove Sørby
(sign.)

Jan Birger Steen
(sign.)

Vidar Ullenrød
(sign.)

Inger Helen Pettersen
(sign.)

Trond Tostrup
Adm. direktør
(sign.)

1.2 Prospektutarbeidelse

Pareto Securities ASA har medvirket til utformingen av prospektet og har i den forbindelse ikke gjennomført noen verifikasjon av låntakers økonomi. Vi har tilstrebet å bidra til å gi et best mulig informasjonsgrunnlag for vurdering av Sparebanken Øst som låntaker, men påtar oss ikke juridisk eller økonomisk ansvar for beslutninger basert på informasjon gitt i prospektet.

Oslo, september 2004

Pareto Securities ASA

2 Sammendrag

2.1 Generelt

Sparebanken Øst ble stiftet 11. januar 1843. Banken er alliansefri, og har i dag 17 kontorer. Sparebanken Øst arbeider i det sentrale østlandsområdet. Bankens strategiske frihetsgrad er avhengig av bankens utvikling kompetansemessig og finansielt. På sikt vurderes etablert flere kontorer.

I tillegg til bankvirksomhet består konsernet av fire datterselskaper; Øst Forretningsdrift AS, AS Financiering, Dialog Eiendomsmegling AS og Sparebanken Øst Eiendom AS.

Ved utgangen av 2003 hadde konsernet 314 ansatte, hvorav 253 ansatte jobbet i morbanken. Banken eller dens datterselskaper eier pt. ikke grunnfondsbevis i Sparebanken Øst.

Hovedkontoret har forretningsadresse Bragernes Torg 2, 3001 Drammen. Selskapets organisasjonsnummer er 937 888 937. Sparebanken Øst er underlagt norsk lovgivning. Revisor for Sparebanken Øst er Ernst & Young AS, Nedre Storgate 42,3002 Drammen.

2.2 Finansielle hovedtall

2.2.1 Resultat

Alle tall i MNOK

Resultatregnskap	2.kv 04	2003	2002	2001
Renteinntekter	362.8	1 041.8	1 158.9	1 072.5
Rentekostnader	165.4	653.1	830.8	750.9
Netto renteinntekter	197.4	388.7	328.1	321.6
Netto andre driftsinntekter	61.0	129.8	85.1	98.6
Totale driftskostnader	122.9	290.1	266.1	264.5
Driftsresultat før tap	135.5	228.4	147.1	155.7
Tap på utlån, garantier m.v.	7.4	47.8	87.7	25.3
Tap (gevinst) på langsiktige verdipapirer	0.0	3.0	1.1	(12.7)
Resultat før skatt	128.1	177.6	58.3	143.1
Skattekostnad	33.1	47.7	14.3	39.4
Minoritetsinteresser	0.0	0.0	0.0	0.8
Resultat for regnskapsåret	95.0	129.9	44.0	102.9

2.2.2 Balanse

Alle tall i MNOK

Balanse	2. kv 04	2003	2002	2001
Omløpsmidler	1 500.6	2 275.3	1 209.8	679.2
Brutto utlån	11 798.2	11 687.5	13 211.2	11 493.9
Spesifiserte tapsavsetninger	(91.8)	(96.8)	(117.4)	(62.6)
Uspesifiserte tapsavsetninger	(95.5)	(101.9)	(99.9)	(89.3)
Netto utlån	11 610.9	11 488.8	12 993.9	11 342.0
Sertifikater og obligasjoner m.v.	2 346.1	912.0	508.4	592.7
Andre eiendeler	1 144.9	836.1	862.6	816.8
Sum eiendeler	16 606.0	15 512.2	15 574.7	13 430.7
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 615.2	3 154.4	2 882.4	3 229.8
Innskudd fra kunder	6 062.8	6 182.0	5 880.2	5 257.9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 795.7	4 283.1	5 048.1	3 297.3
Annen gjeld og forpliktelser	238.2	319.4	439.4	332.7
Ansvarlig lånekapital	794.5	568.7	399.6	399.3
Egenkapital	1 004.6	1 004.6	925.0	913.7
Sum gjeld og egenkapital	16 606.0	15 512.2	15 574.7	13 430.7

2.2.3 Nøkkeltall

Nøkkeltall - konsern	30.06.2004	30.06.2003	31.12.2003	31.12.2002
Gjennomsnittlig egenkapital (mill. kroner)	1 052	958	965	919
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (mill. kroner)	15 764	15 381	15 432	14 247
Resultat etter skatt i % av gj.snittlig forvaltningskapital	1.21	0.84	0.84	0.31
Resultat før tap/gevinst i % av gj.sn. forvaltningskapital	1.73	1.46	1.48	1.03
Rentenetto i %	2.52	2.45	2.52	2.30
Egenkapitalrentabilitet (%)	18.15	13.54	13.47	4.79
Netto utlån (mill. kroner)	11 611	12 296	11 489	12 994
Innskudd (mill. kroner)	6 063	6 261	6 182	5 880
Kapitaldekning i %	13.99	12.49	14.77	11.84
Kjernekapitaldekning i %	12.48	9.57	11.26	9.48
Antall årsverk	262	291	283	292

2.3 Tapsutvikling

Det er netto utgiftsført 7,4 mill kroner i tap på utlån og garantier per 30.06.04. Dette er en reduksjon på 17,5 mill kroner i forhold til samme periode i fjor. For 2003 ble det netto utgiftsført 47,8 mill kroner i tap på utlån og garantier, hvorav 1,9 mill kroner er avsatt til spesifiserte tapsavsetninger.

Uspesifiserte tapsavsetninger er redusert med 6,0 mill kroner siden årsskiftet og utgjør 95,9 mill kroner per 30.06.04.

Spesifiserte tapsavsetninger ble redusert med 5,0 mill kroner i 2. kvartal 2004, og utgjør 91,8 mill kroner per 30.06.04.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement er siden årsskiftet redusert fra 313,0 mill kroner til 271,9 mill kroner. Nedgangen skyldes reduksjon i netto misligholdte engasjementer på 55,8 mill kroner.

Konstatering av engasjement med Finance Credit bidro med en nedgang på 97 mill kroner i 2003.

2.4 Markedsforhold

Antallet sparebanker de siste tiår er mer enn halvert, til dagens 128 sparebanker.

Sparebanksektoren er på tross av dette fortsatt preget av mange mellomstore og mindre sparebanker med sterk lokal forankring. Også større distrikts- og regionsparebanker har lagt vekt på å beholde en klar hovedforankring til ett distrikt eller en region av landet. Det er således et særpreg ved sparebankene at de er nær de markeder de betjener.

Sparebankene har de senere år økt sin markedsandel for utlån fra 30,4 % per 31. desember 1998 til 35,5 % per 31. desember 2003.

Bankens primære markedsområde er definert til å være Østlandsområdet. Banken har et totalt nedslagsfelt på nærmere 1,7 millioner mennesker, som representerer omlag 40 % av Norges befolkning.

I personkundemarkedet møter Banken konkurranse fra sparebanker, forretningsbanker, formidlingsselskaper, forvaltere av verdipapirfond, forsikringsselskap og kredittforetak.

2.5 Informasjon om lånet

Sparebanken Øst legger ut en fondsobligasjon i det norske markedet til følgende betingelser:

Utsteder:	Sparebanken Øst
Lånebeløp:	NOK 300 000 000
Løpetid:	25. juni 2004 – evigvarende
Innløsningsrett for utsteder (call):	Årlig fra og med 25. juni 2014
Sikkerhet:	Fondsobligasjon
Flytende rente:	
Lånebeløp:	NOK 99 500 000
ISIN:	ISIN NO 001 022969.3
Kupong:	3 måneders NIBOR + 250 bp frem til 25. juni 2014 3 måneders NIBOR + 350 bp fra og med 25. juni 2014
Fast rente:	
Lånebeløp:	NOK 200 500 000
ISIN:	NO 001 022970.1
Kupong:	7,61 % frem til 25. juni 2014 3 måneder NIBOR + 350 bp fra og med 25. juni 2014

Se forøvrig kapittel 5 og vedlagt lånebeskrivelse for ytterligere informasjon.

3 Presentasjon av Sparebanken Øst

3.1 Visjon

Sparebanken Øst ønsker å være en ledende sparebank i østlandsområdet.

3.2 Idégrunnlag

Sparebanken Øst skal være en leverandør av finansielle tjenester som skal sette kundene i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på best mulig måte. Banken skal tilby konkurransedyktige priser på sine tjenester, og gi kundene valgfrihet i forhold til tilgjengelighet og servicenivå.

Sparebanken Øst vil betjene personmarkedet, små og mellomstore bedrifter, landbruket, offentlig virksomhet, foreninger og lag. Sparebanken Øst vil dekke kundenes behov for vanlige finansielle tjenester. Bankens hovedprodukter er innskudd, utlån og betalingsformidling. I tillegg vil Sparebanken Øst tilby finansielle tjenester som korttjenester, forsikrings- og fondsprodukter.

Sparebanken Øst tilbyr to korttyper, VISA og VISA Electron.

Gjennom sine leverandører på forsikringer - Vital Forsikring og Vital Link – har Banken muligheten til å tilby svært gunstige forsikringsordninger.

Sparebanken Øst har i dag et knippe leverandører som hver for seg representerer et svært konkurransedyktig utvalg av fondstyper. Med Sparebanken Øst som rådgivere kan man plassere penger i en rekke forskjellige fond. Våre leverandører tilbyr aksjefond, obligasjonsfond og pengemarkedsfond. Sparebanken Øst skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper. Banken skal være samfunnsorientert og ha høye etiske krav.

3.3 Historikk

Sparebanken Øst ble stiftet i 1843. Banken arbeider i det sentrale østlandsområdet med 17 kontorer. Det er ikke etablert nye kontorer i 2003, men på sikt vurderes etablert nye kontorer i det sentrale østlandsområdet.

3.4 Strategisk målsetting

Sparebanken Øst vil ha en markedsorientert organisasjon som byr på interessante utfordringer for ansvarsbevisste og kvalifiserte medarbeidere. Banken ønsker å utvikle sine ansatte til å møte fremtidige krav til kompetanse og omstilling for å derigjennom å trygge arbeidsplassene. Sparebanken Øst stiller strenge krav til at kundene blir ytet service og tjenester på best mulig måte til konkurransedyktig pris. Bankens engasjement i bedriftsmarkedet skal ikke overstige 50 % av bankens totale engasjement.

3.5 Økonomisk målsetting

Sparebanken Østs målsetting er å ha en tilstrekkelig kapitaldekningsgrad og oppnå et best mulig økonomisk resultat.

Følgende økonomiske mål for Sparebanken Øst er fastsatt i prioritert rekkefølge:

1. Egenkapitalrentabiliteten definert som overskudd etter bokført tap og skatter i prosent av gjennomsnittlig egenkapital skal utgjøre minimum 13 %.
2. Kapitaldekningen skal være minimum 3 % over myndighetenes krav, hvorav kjernekapitalen skal utgjøre minimum 9 %.
3. Tap på utlån skal maksimalt utgjøre 0,5 % av netto utlån ved inngangen til det enkelte år. I dette ligger at banken er villig til å påta seg en viss risiko i sitt definerte primærmarked.

3.6 Siste utvikling i året 2003

Banken har gjort følgende vesentlig investering de siste tre år.

3.6.1 Kjøp av aksjer i BNbank

Banken har siden høsten 2000 hatt en eierandel på 10 prosent i Bolig- og Næringsbanken ASA. Etter å ha fått Kredittilsynet tillatelse til å eie inntil 20 prosent har banken økt sin eierandel til 19,99 prosent ved halvårsskiftet. De siste 10 aksjene er kjøpt etter halvårsskiftet og en er nå oppe i 20 prosent.

Banken har ønsket å øke sin eksponering i BNbank fordi:

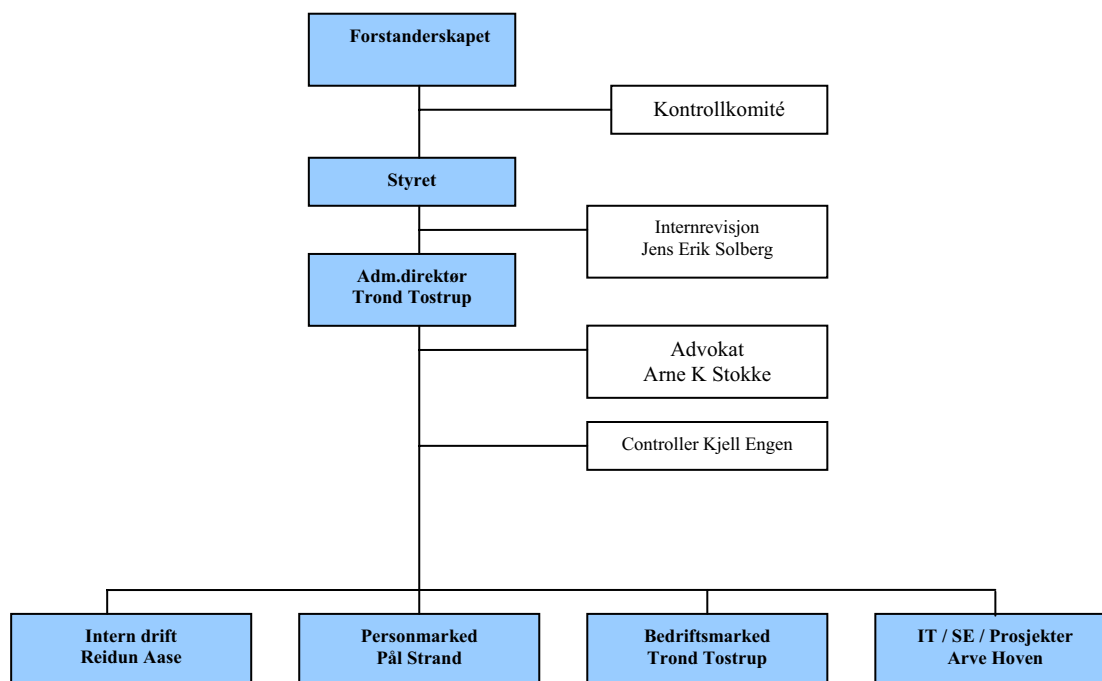
- * Banken er meget godt drevet med lav risikoprofil og stabil inntjening.
- * Med dagens lave rentenivå vil kjøpet sannsynligvis bidra til å øke overskuddet i Sparebanken Øst.
- * Det er en god utnyttelse av bankens høye kapitaldekning.
- * Sparebanken Øst har siden kjøpet av en 10 % post i år 2000 fremholdt at banken er en langsiktig strategisk investor. Dette kjøpet er en bekreftelse.

Banken har kjøpt 1.950.840 aksjer i BNbank til en kostpris på kr. 448.455.173,70.

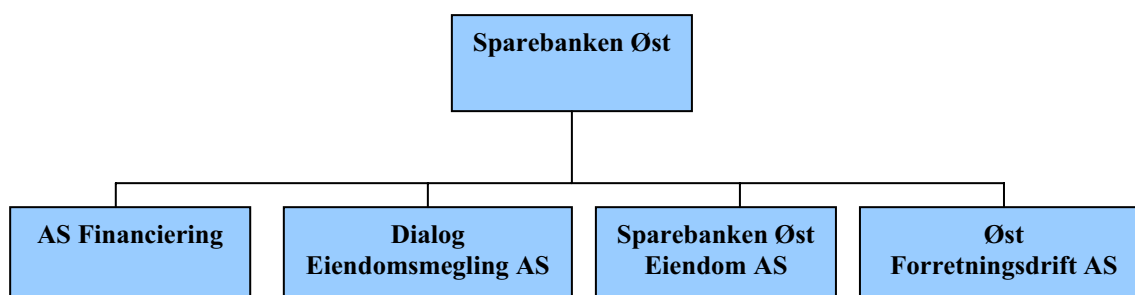
Som eier av 20 prosent av aksjene vil Sparebanken Øst anvende egenkapitalmetoden ved regnskapsavleggelse for 3. kvartal. Dette medfører at 20 prosent av resultat etter skatt i BNbank vil bli resultatført i vårt regnskap. På den annen side vil en måtte beregne kapitaldekning på konsolidert basis ved forholdsmessig konsolidering. Det betyr at vi må beregne kapitaldekning for 20 prosent av vektet balanse og forpliktelser utenfor balanse i BNbank. Dette vil redusere konsernets kapitaldekning og er hovedårsak til at banken valgte å emittere fondsobligasjoner.

4 Organisasjon og ledelse

4.1 Organisasjonskart Sparebanken Øst

4.2 Datterselskap

4.2.1 AS Finansiering

Selskapet ble stiftet i 1930, og er Norges nest eldste finansieringsselskap. Selskapets primære satsningsområde skal være finansiering av forbrukslån hvor sikkerhet kan etableres i lett realiserbare aktiva. Hovedproduktet er gjeldsbrevfinansiering av bil, hovedsaklig bruktbil. Selskapet står for all kredittvurdering og har egen inkassovirksomhet.

AS Finansiering hadde ved utgangen av 2003 en forvaltningskapital på 718 mill. kroner, en reduksjon på 11,6 % fra året før.

Selskapet hadde et resultat før tap på 23,6 mill kroner. Daglig leder er Halvor Kirkebøen.

4.2.2 Dialog Eiendomsmegling AS

Selskapet er 100 % eid av Sparebanken Øst. Selskapets hovedformål har siden oppstart i 1997, vært å samordne eiendomsmeplersatsning. Driftsinntekter var i 2003 17,8 mill kroner. Resultatet viser et underskudd på 0,8 mill kroner for 2003. Daglig leder er Arne K Stokke.

4.2.3 Sparebanken Øst Eiendom AS

Selskapet ble stiftet i 1988, og har som hovedformål vanlig eiendomsdrift med kjøp, salg, utleie og utvikling av fast eiendom, samt kjøp og salg av løsøre innenfor ulike forretningsområder. Driftsinntekter for 2003 var på 31,1 mill kroner. Selskapet hadde et underskudd på 2,5 mill kroner for 2003. Selskapet er ledet av Bjørn Ulimoen.

4.2.4 Øst Forretningsdrift AS

Selskapet trer inn i forbindelse med realisasjon av lånesikkerheter. I øyeblikket er det ingen aktivitet i selskapet. Aksjekapitalen er på NOK 100.000. Selskapet har ingen fast ansatte. Odd Martinsen er daglig leder.

4.3 Lederguppen Sparebanken Øst

Tallene i parentes angir hvor mange grunnfondsbevis vedkommende eier i Banken per 30. juni 2004.

Trond Tostrup: Administrerende direktør (4.616)

Pål Strand: Leder Personmarked (390)

Arve Hoven: Leder IT / SE / Prosjekter (50)

Reidun Aase: Leder Intern drift (15)

Arne K Stokke: Advokat (1.000)

4.4 Styret

Styret er ansvarlig for forvaltningen av Banken og skal sikre at Bankens virksomhet organiseres og drives på en tilfredsstillende måte i samsvar med lover, vedtekter og en egen instruks. Ifølge sparebankloven skal styret i en norsk sparebank bestå av minst fire medlemmer som velges av forstandskapet for to år.

De nåværende medlemmene av Bankens styre er presentert nedenfor. Tallene i parentes angir hvor mange grunnfondsbevis vedkommende eier i Sparebanken Øst per 30. juni 2004. Det er også tatt med grunnfondsbevis tilhørende nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Anne Cathrine Vogt (leder)	Advokat	Strøtvetvn. 3 3014 Drammen	2003/ 05	(1.140)
Jorund Rønning Indreliid (nestleder)	Daglig leder	Vestre Ullernvn. 1 3300 Hokksund	2003/ 05	(5.736)
Åge Ryghseter	Rektor	Nersettery. 12 3053 Steinberg	2003/ 05	(30)
Leif Ove Sørby	Bonde	Fossesholm 3320 Vestfossen	2004/ 06	(5.020)
Ingebjørg Mæland	Instituttleder	St Olavsgt. 3 3050 Mjøndalen	2004/ 06	(0)
Jan Birger Steen	Anleggsgartnermest.	Lerpevn 25 3036 Drammen	2004/ 06	(200)
Vidar Ullenrød	Direktør	Banebakken 12 3121 Tønsberg	2004/ 06	(500)
Inger Helen Pettersen	Kunderådgiver SE		2004/ 06	(20)
Trond Tostrup	Adm. Direktør			(4.616)

4.5 Forstanderskapet

I henhold til sparebanklovens bestemmelser har Sparebanken Øst et forstanderskap. Forstanderskapet velger medlemmer til Bankens styre og kontrollkomite, samt revisor. Forstanderskapet fastsetter retningslinjer for Bankens virksomhet og treffer vedtak om godtgjørelse til tillitsvalgte og revisor.

De nåværende medlemmene av Bankens forstanderskap er presentert nedenfor. Tallene i parentes angir hvor mange grunnfondsbevis vedkommende eier i Sparebanken Øst per 30. juni 2004.

Innskytervalgte Øvre Eiker

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Bergljot Foslien	Hjelpepleier	3330 Skotselv	2003/ 07	(0)
Thor Kristian Lien	Daglig leder	Hasselbakken 32 3300 Hokksund	2004/ 08	(0)

Innskytervalgte Nedre Eiker

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Fred-Ivar Forsland	Bemanningsplanl.	Prestebraåvn. 24 3055 Krokstadelva	2003/ 07	(150)
Sjur Kortgaard	Lenism. førstebetj.	Papyrusvn. 10 3050 Mjøndalen	2003/ 07	(0)
Marianne Sletten	Selvst. næringsdriv.	Løkkevn. 1 3050 Mjøndalen	2004/ 08	(500)

Innskytervalgte Drammen

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Runar Schau Carlsen	Ass. Fylkemann	Rosevn. 15 3043 Drammen	2003/ 07	(0)
Birgit Thoen (nestleder)	Daglig leder	Prof.Smiths Alle 48 3048 Drammen	2003/ 07	(0)
Tor Wessel	Distriktsjef	Skoglivn 69 3047 Drammen	2003/ 07	(0)
Kristin Ø Johnsen	Høgskolelektor	Gamlevn. 17a 3030 Drammen	2004/ 08	(0)

Kommunevalgte Øvre Eiker

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Torunn J. Karlsen	Kjøkkenass.	Eplevn. 3 3300 Hokksund	2004/ 08	(0)
Grete Torunn Solberg	Næringsdrivende	Hæreberget 2 3330 Skotselv	2004/ 08	(0)
Arne Gundersen	Rørlegger	Horgen 3300 Hokksund	2004/ 08	(0)

Kommunevalgte Nedre Eiker

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Roar Norheim Larsen	Selvst. Næringsdriv.	Løkkevn. 23 3050 Mjøndalen	2004/ 08	(0)
Thor S Syvaldsen	Avd. Leder	Gamle Vinnesgt 10 3057 Solbergselva	2004/ 08	(0)
Kåre Fredriksen	Pensj. Verksmester	Fløtervn. 7 3053 Steinberg	2004/ 08	(0)

Kommunevalgte Drammen

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Tore E Hansen	Avd leder	B Kjeldsbergvn. 95 3024 Drammen	2004/ 08	(0)
Randi Schea	Kredittansvarlig	Neversvingen 57 3047 Drammen	2004/ 08	(0)
Dag Fjeld Edvarsen	Forsker	Skogervn. 32 0341 Drammen	2004/ 08	(0)

Ansatte - medlemmer

Navn	Stilling	Adresse	Periode	
Hans Kristian Glesne	Soussjef PM Drammen	Strømsø	2003/ 07	(100)
Siren Coward	Avd. flm/ Depotsjef	Hokksund	2003/ 07	(20)
Per Anders Sæten	Bedr.kundekonsulent	Bragenes	2003/ 07	(0)
	BM Drammen			
Halldis Kjøs Lien	Konsulent	Bragenes	2003/ 07	(20)
	Kompetansesenteret			
Randi Skjeldum Jahnsen	Bedr.kundekonsulent	Bragenes	2003/ 07	(0)
	BM Drammen			
Frode Christoffersen	Kundekonsulent valuta	Bragenes	2003/ 07	(20)
	BM Drammen			
Ole Tom Kallerud	Soussjef BM Drammen	Bragenes	2003/ 07	(755)
Frode Lindbeck	Økonomisjef		2003/ 07	(22)
Tore Bermingrud	Soussjef BM Drammen	Bragenes	2003/ 07	(28)
Øivind Haugen	Bedriftskonsulent SE	Bragenes	2003/ 07	(15)
Åse Monsen Borgan	Soussjef PM Kreditt	Hokksund	2003/ 07	(565)
Kjersti Fagerholt	Bedriftskonsulent	Bragenes	2003/ 07	(0)
	BM Drammen			

Grunnfondsbevisiere - medlemmer

Navn	Stilling/ Firma	Adresse	Periode	
Svein Garberg	MP Pensjon	Pb 665 Sentrum 0106 Oslo	2003/ 07	(0)
Finn Wang	Forhv. Banksjef	Trollstien 10 3034 Drammen	2003/ 07	(1.050)
Arne Indrelid	Daglig leder	V Ullernv. 1 3300 Hokksund	2003/ 07	(0)
Elisabeth E. Slevolden	Adjunkt	Austadvn. 39 3043 Drammen	2003/ 07	(5.044)
Frank Borgen	Gårdbruker	Hals 3320 Vestfossen	2003/ 07	(4.900)
Anne-Tonje Sanden	Barne- og ungdomsarb	Klommesteinsvn 67 3300 Hokksund	2003/ 07	(100)
Grethe Stenshorne	Husmor	Rådhusgt. 6 3016 Drammen	2003/ 07	(2.000)
Oskar Stuveseth	Pensjonist	Eknesvn. 29 3055 Krokstadelva	2003/ 07	(10.000)
Jan W. Poortman	Møbelhandler	Pb 22 3321 Vestfossen	2003/ 07	(833)
Ane Kari Stuveseth	Regnskapsmedarb.	Lauvtjenernvn. 3300 Hokksund	2003/ 07	(300)
Ring Tore Teigen	Daglig leder	Verksveien 108 3330 Skotselv	2003/ 07	(1.900)
Sverre Nedberg	Daglig leder	Pb 638 3003 Drammen	2003/ 07	(10.700)
Knut Ivarsson	Tannlege	Edv. Stangsgt. 20 3014 Drammen	2003/ 07	(1.912)
Amund O Gulsvik	Advokat	Pb 390 3001 Drammen	2004/ 08	(699)
Frank Falk	Forretningsmann	Almedalsvn. 4 3030 Drammen	2004/ 08	(750)
Magne Borgersen (leder)	Ingeniør	Furulia 13 3055 Krokstadelva	2004/ 08	(1.194)
Ivar Amundsen	Sivilingeniør	Eknesvn. 21 3055 Krokstadelva	2004/ 08	(2.250)
Hans Øy	Næringsdrivende	3553 Vrådal	2004/ 08	(11.660)

4.6 Kontrollkomiteen

Etter Sparebankloven skal Banken ha en kontrollkomite som består av minst tre medlemmer. Disse velges av forstanderskapet for en periode på to år. Kontrollkomiteen fører tilsyn med Bankens virksomhet og skal blant annet påse at Banken følger vedtekter og retningslinjer vedtatt av forstanderskapet.

De nåværende medlemmene av Bankens kontrollkomite er presentert nedenfor. Tallene i parentes angir hvor mange grunnfondsbevis vedkommende eier i Sparebanken Øst per 30. juni 2004.

Medlemmer

Navn	Stilling/ Firma	Adresse	Periode	
Runar Schau Carlsen	Ass fylkesmann	Rosevn. 15 3043 Drammen	2003/ 05	(0)
Kari Palm	Markedskordinator	Løkkebergvn. 10 3014 Drammen	2003/ 05	(0)
Marianne Sletten	Selvst. Næringsdrivende	Løkkevn. 1 3050 Mjøndalen	2003/ 05	(500)
Arne Mørk	Lærer	Pb 35 3050 Mjøndalen	2003/ 05	(0)

4.7 Revisor

Konsernets revisor de siste åtte årene har vært Ernst & Young AS ved statsautorisert revisor John Erik Nilsen. Honorarer til revisor utgjorde i 2003 NOK 1.2 mill. kroner.

5 Beskrivelse av lånet

Fondsobligasjon er et nytt produkt for mange norske banker, og vi har under oppsummert noen karakteristiske faktorer for fondsobligasjonskapital. Tilrettelegger har hatt løpende dialog med Kredittilsynet de siste seks månedene, og basert på dette har vi kommet frem til formuleringer i en låneavtale utarbeidet av Norsk Tillitsmann som sikrer kombinasjonen av:

- 1) Klassifisering av fondsobligasjoner som kjernekapital for utsteder.
- 2) Best mulig sikkerhet for fondsobligasjonseierne gitt klassifiseringen som kjernekapital.

For låntaker gir for eksempel låneavtalen ikke automatisk adgang til å unngå kupong på fondsobligasjonen dersom utbytte ikke betales til grunnfondsbevisiere. Dersom en bank ikke betaler utbytte til grunnfondsbevisiere / aksjonærer, må kupongen til fondsobligasjonene likevel betales dersom banken har 1) tilgjengelige frie midler

2) kjernekapital- og kapitaldekning over minimumsnivåene tillagt 0,2 % - poeng. Dersom banken betaler utbytte, er den juridisk forpliktet til å betale kupongen, uavhengig av andre forhold.

- Fondsobligasjon har prioritet foran grunnfondsbeviskapital, men etter ansvarlig lånekapital.
- Bakgrunnen for at produktet de siste årene har blitt mer aktuelt for norske banker, er at Kredittilsynet godkjenner fondsobligasjon som kjernekapital. Bankene kan dermed øke kjernekapitalen uten å utvanne egenkapitalen. De fleste større banker har allerede fondsobligasjonskapital som utgjør 15 % av total kjernekapital, noe som tilsvarer maksimumsnivået. Fondsobligasjonskapital utover dette nivået teller ikke som kjernekapital, men teller med i bankens kapitaldekning på lik linje med evigvarende ansvarlig lån. For at Kredittilsynet skal godkjenne fondsobligasjon som kjernekapital kreves at strukturen tilfredsstillende blant annet følgende krav:

- 1) Fondsobligasjonen må potensielt kunne være evigvarende. Med dette menes at kreditor ikke kan kreve lånet tilbakebetalt. Imidlertid har låntaker call - mulighet på bestemte tidspunkter (eks. etter 10 år og deretter årlig), samtidig som kupongen har step - up (eksempelvis 100 bp etter 10 år).
- 2) Kredittilsynet krever at utsteder har minimum 6 – 7 % kjernekapitaldekning før opptak av fondsobligasjon (avhengig av risikoprofil).
- 3) Låntaker er juridisk forpliktet til å betale kupong dersom utbytte betales, samtidig som kupongen også må betales dersom utbytte ikke forekommer, gitt at banken har 1) tilgjengelige frie midler 2) kjernekapital- og kapitaldekning over minimumsnivåene tillagt 0,2 % - poeng, hvilket p.t. tilsvarer henholdsvis 4,2 % og 8,2 %. De negative konsekvensene for låntaker av å ikke betale en kupong vil være betydelige både i markedet for fondsobligasjoner og i markedet for ordinære obligasjonslån.
- 4) Dersom låntaker ikke oppfyller de til enhver tid gjeldende minstekrav for kjernekapital- og kapitaldekning (med tillegg av 0,2 % - poeng etter at eventuelle renter på fondsobligasjonen er betjent), vil kupongrenten slutte å løpe inntil låntaker igjen oppfyller kapitaldekningsreglene med tillegg av 0,2 % - poeng. Dette er under forutsetning av at det heller ikke betales renter eller utbytte til kapital med samme eller lavere prioritet. En eventuell ikke betalt kupong vil ikke akkumuleres.
- 5) Dersom låntakers egenkapital i sin helhet er tapt, kan fondsobligasjonen nedskrives i sin helhet og benyttes til dekning av tap gitt at annen kjernekapital nedskrives tilsvarende og at dette skjer i forbindelse med en rekapitalisering / fusjonsprosess.

- 6) Dersom tap og underskudd fører til at kjernekapitaldekningen faller under 5,0 % eller kapitaldekningen faller under 8,0 %, samtidig som bankens frie kapital er tapt i sin helhet, må fondsobligasjonen kunne nedskrives forholdsmessig med grunnfondsbeviskapitalen dersom dette er et ledd i en rekapitalisering av låntakers virksomhet og annen kapital med samme eller dårligere status nedskrives minst tilsvarende. Merk imidlertid at utbytte til grunnfondsbeviskapital ikke kan betales før fondsobligasjonen er skrevet opp igjen til pålydende. Merk også at det ovenfornevnte medfører at nedskrivning ikke vil forekomme dersom kjerne- og kapitaldekning faller under de nevnte nivåer på 5,0 % kjernekapitaldekning og 8,0 % kapitaldekning som en følge av ekspansjon.

Hvorfor ønsker låntaker fondsobligasjonskapital?

- Styrkning av kjernekapital- og kapitaldekning uten at egenkapitalen utvannes. Banken oppnår kapital som er evigvarende i sin helhet samtidig som egenkapitalen ikke utvannes. Dermed kan man oppnå både økt egenkapitalavkastning og økt kjernekapitaldekning.
- Selv om fondsobligasjonen ikke kan kreves tilbakebetalt av investor, kan banken likevel gies en call-opsjon som gir tilbakekjøpsrett på forhåndsbestemte tidspunkter.
- Skattemessig gevinst sammenlignet med egenkapital da kupongen på fondsobligasjonen er fradragsberettiget, mens utbytte ikke er det.
- Banken kan oppnå mer fleksibel utbyttepolitikk ved at deler av fondsobligasjonskapitalen kan benyttes til å opprettholde eller øke utbytte uten at kjernekapital- og kapitaldekning blir redusert fra de opprinnelige nivåer.
- Låntaker vil oppnå bedre diversifisering av fundingkildene, noe som vurderes som kredittmessig positivt blant långiverne. Økt kjernekapitaldekning vil naturligvis også være positivt i så måte.

Kapitaldekning

Som eier av 20 prosent av aksjene vil Sparebanken Øst anvende egenkapitalmetoden ved regnskapsavleggelse for 3. kvartal. Dette medfører at 20 prosent av resultat etter skatt i BNbank vil bli resultatført i vårt regnskap. På den annen side vil en måtte beregne kapitaldekning på konsolidert basis ved forholdsmessig konsolidering. Det betyr at vi må beregne kapitaldekning for 20 prosent av vektet balanse og forpliktelser utenfor balanse i BNbank. Dette vil redusere konsernets kapitaldekning og er hovedårsak til at banken valgte å emittere fondsobligasjoner.

Opptak av fondsobligasjon bidro til en økning i kjernekapitaldekningen med 1,87 % til 12,48 % for 2. kvartal 2004. Kapitaldekningen økte med 3,21 % til 13,99 % for 2 kvartal 2004.

6 Økonomiske data

Med virkning fra 30. juni 2004, har Banken utarbeidet regnskap. Årsrapporten for Banken for året 2003 samt 2. kvartalsrapporten for 2004 er inntatt som vedlegg 2 og 3 til dette Prospektet.

6.1 Balanse Sparebanken Øst

2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002		Noter	2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002
Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	BALANSE		Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.			i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.
EIENDELER									
1 394 095	2 125 383	2 172 993	1 159 541	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1 394 090	2 125 378	2 172 988	1 159 536
23 976	16 873	36 794	21 783	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		21 010	23 096	37 817	659 511
82 557	15 764	65 502	28 466	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		626 557	626 764	638 002	53 466
106 533	32 637	102 296	50 249	Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	2,13,19	647 567	649 860	675 819	712 977
140 735	159 354	151 701	170 589	Leiefinansieringsavtaler		0	0	0	0
233 626	378 990	211 339	371 155	Kasse-/drifts- og brukskreditter		233 626	378 990	211 339	371 501
238 227	273 110	207 296	305 609	Byggelån		238 227	273 110	207 296	305 609
11 185 645	11 722 126	11 117 206	12 363 874	Nedbetalingslån		10 761 283	11 141 747	10 670 772	11 838 730
11 798 233	12 533 580	11 687 542	13 211 227	Utlån før tapsavsetninger	1,5,9,10,13,19,27	11 233 136	11 793 847	11 089 407	12 515 840
91 816	133 217	96 844	117 389	- Spesifiserte tapsavsetninger	9	58 690	107 968	63 638	93 332
95 924	104 055	101 863	99 941	- Uspesifiserte tapsavsetninger	9	89 500	96 708	93 300	93 203
11 610 493	12 296 308	11 488 835	12 993 897	Netto utlån til og fordringer på kunder		11 084 946	11 589 171	10 932 469	12 329 305
3 926	11 140	4 467	11 920	Overtatte eiendeler	11	0	5 621	0	5 621
1 253 870	164 575	535 958	475 810	Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	14	1 253 870	164 575	535 958	475 810
1 092 257	47 931	376 021	32 606	Andre sertifikater og obligasjoner	13,14	1 092 257	47 931	376 021	32 606
2 346 127	212 506	911 979	508 416	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdip. med fast avkastning		2 346 127	212 506	911 979	508 416
498 700	224 441	234 348	234 380	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		498 204	224 435	234 342	234 374
498 700	224 441	234 348	234 380	Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	498 204	224 435	234 342	234 374
0	0	0	0	Eierinteresser i kredittinstitusjoner	16	68 226	67 895	61 596	61 596
0	0	0	0	Eierinteresser i andre konsernselskaper	16	77 890	72 154	76 950	81 603
0	0	0	0	Eierinteresser i konsernselskaper	16	146 116	140 049	138 546	143 199
97	181	139	223	Goodwill	17	0	0	0	0
6 279	6 130	6 733	6 130	Utsatt skattefordel	12	4 121	2 081	4 121	2 081
6 376	6 311	6 872	6 353	Immaterielle eiendeler		4 121	2 081	4 121	2 081
36 182	40 465	36 575	40 198	Maskiner, inventar og transportmidler	17	27 489	34 522	30 090	37 841
448 563	433 186	434 092	428 050	Bygninger og andre faste eiendommer	17	77 696	77 800	77 902	76 593
484 745	473 651	470 667	468 248	Varige driftsmidler		105 185	112 322	107 992	114 434
45 974	192 386	33 704	27 757	Andre eiendeler	2,18	36 190	187 705	18 082	24 508
78 616	80 982	61 868	88 991	Opptjente ikke mottatte inntekter		79 682	81 153	63 041	90 172
30 462	31 193	24 094	24 825	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	6	29 739	28 989	23 554	23 643
17	1 244	41	108	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		18	617	0	0
109 095	113 419	86 003	113 924	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostn. og opptj. ikke mottatte innt.		109 439	110 759	86 595	113 815
16 606 047	15 686 938	15 512 164	15 574 685	SUM EIEDELER		16 371 985	15 359 887	15 282 933	15 348 266

2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002		Noter	2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002
Konsern	Konsern	Konsern	Konsern			Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.			i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.
BALANSE									
GJELD OG EGENKAPITAL									
18 806	18 812	2 811	924	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		15 635	19 069	4 378	1 103
3 596 432	3 400 154	3 151 622	2 881 433	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		3 434 466	3 138 065	2 989 924	2 732 087
3 615 238	3 418 966	3 154 433	2 882 357	Gjeld til kredittinstitusjoner	2, 19, 20, 25	3 450 101	3 157 134	2 994 302	2 733 190
5 700 877	5 379 605	5 476 871	5 382 375	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		5 669 030	5 407 262	5 441 443	5 404 907
361 893	881 225	705 071	497 789	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		361 893	833 513	705 071	444 591
6 062 770	6 260 830	6 181 942	5 880 164	Innskudd fra og gjeld til kunder	2, 19, 25, 27	6 030 923	6 240 775	6 146 514	5 849 498
0	420 000	80 000	1 550 000	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		0	420 000	80 000	1 550 000
5 115 731	3 928 286	4 468 122	3 498 128	Obligasjonsgjeld		5 115 731	3 928 286	4 468 122	3 498 128
-320 000	-278 000	-265 000	0	Egne ikke amortiserte obligasjoner		-320 000	-278 000	-265 000	0
4 795 731	4 070 286	4 283 122	5 048 128	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19, 24, 25	4 795 731	4 070 286	4 283 122	5 048 128
80 736	67 067	170 113	235 997	Annen gjeld		68 522	49 643	159 309	214 346
80 736	67 067	170 113	235 997	Annen gjeld	2, 12, 26	68 522	49 643	159 309	214 346
116 849	242 659	110 017	167 501	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		93 507	217 098	87 205	142 625
39 266	35 921	39 266	35 921	Pensjonsforpliktelser m.v.		39 210	35 862	39 210	35 862
1 466	2 120	0	0	Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		0	0	0	0
40 732	38 041	39 266	35 921	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	6	39 210	35 862	39 210	35 862
794 455	598 700	568 697	399 590	Annen ansvarlig lånekapital		794 455	598 699	568 697	399 590
794 455	598 700	568 697	399 590	Ansvarlig lånekapital	19, 23, 25, 28	794 455	598 699	568 697	399 590
15 506 511	14 696 549	14 507 590	14 649 658	SUM GJELD		15 272 449	14 369 497	14 278 359	14 423 239
0	0	0	0	Minoritetsinteresser		0	0	0	0
363 680	363 680	363 680	363 680	Grunnfondsbeviskapital	28, 29, 30	363 680	363 680	363 680	363 680
		0	-1 000	Beholdning egne grunnfondsbevis	28, 29	0	0	0	-1 000
20 670	20 696	20 670	20 588	Overkursfond	28, 29	20 670	20 696	20 670	20 588
384 350	384 376	384 350	383 268	Innskutt egenkapital		384 350	384 376	384 350	383 268
0	0	0	0	Fond for vurderingsforskjeller	28, 29	23 013	15 400	23 013	15 400
537 386	477 448	537 386	477 448	Sparebankens fond	28, 29	537 386	477 448	537 386	477 448
59 825	48 911	59 825	48 911	Ujevningfond	28, 29	59 825	48 911	59 825	48 911
117 975	79 654	23 013	15 400	Annen egenkapital	28, 29	94 962	64 255	0	0
715 186	606 013	620 224	541 759	Opptjent egenkapital		715 186	606 014	620 224	541 759
1 099 536	990 389	1 004 574	925 027	SUM EGENKAPITAL		1 099 536	990 390	1 004 574	925 027
16 606 047	15 686 938	15 512 164	15 574 685	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		16 371 985	15 359 887	15 282 933	15 348 266

6.2 Resultat Sparebanken Øst

2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002		Noter	2. kv 2004	2. kv 2003	2003	2002
Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	RESULTATREGNSKAP		Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.			i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.
17 528	36 121	70 981	41 019	Renter o. l. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2	24 178	54 248	99 338	85 094
312 471	540 866	945 742	1 075 971	Renter o. l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2	281 724	497 153	865 642	996 664
31 852	10 412	23 432	39 905	Renter o. l. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	14	31 852	10 412	23 432	39 905
910	845	1 691	2 078	Andre renteinntekter og lignende inntekter		0	0	0	0
362 761	588 244	1 041 846	1 158 973	Renteinntekter og lignende inntekter		337 754	561 813	988 412	1 121 663
52 276	98 220	167 606	223 345	Renter o. l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2,25	46 579	91 388	153 790	221 914
37 466	136 751	214 571	294 830	Renter o. l. kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	2	36 974	135 675	212 770	292 600
62 422	146 393	228 851	269 689	Renter o. l. kostnader på utstedte verdipapirer	24	62 422	146 393	228 851	267 031
10 724	14 964	29 753	33 512	Renter o. l. kostnader på ansvarlig lånekapital	23	10 724	14 963	29 753	33 506
2 488	5 327	12 307	9 436	Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	0	4 101	8 204	7 622
165 376	401 655	653 088	830 812	Rentekostnader og lignende kostnader		156 699	392 520	633 368	822 673
197 385	186 589	388 758	328 161	Netto rente og kredittprovisjonsinntekter		181 055	169 293	355 044	298 990
11 842	12 802	12 802	13 004	Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	11 788	12 802	12 802	12 969
0	0	0	0	Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	2,16	7 570	3 964	1 118	4 277
11 842	12 802	12 802	13 004	Utbytte og andre inntekter av verdip. m. var. avkastning		19 358	16 766	13 920	17 246
4 653	5 506	11 524	8 040	Garanti provisjon		4 602	5 415	11 311	7 474
35 943	33 213	67 370	63 510	Andre gebyrer og provisjonsinntekter	3	35 943	33 213	67 370	63 510
40 596	38 719	78 894	71 550	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		40 545	38 628	78 681	70 984
9 451	9 941	19 960	32 388	Andre gebyrer og provisjonskostnader		9 451	9 941	19 960	32 388
9 451	9 941	19 960	32 388	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		9 451	9 941	19 960	32 388
-8 614	138	1 967	-3 890	Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	14	-8 614	138	1 967	-3 890
7 036	-1 011	2 625	-7 024	Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	7 036	-1 011	2 625	-7 024
3 807	2 917	5 773	-296	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	20	3 807	2 917	5 773	-296
2 229	2 044	10 365	-11 210	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		2 229	2 044	10 365	-11 210
12 113	11 767	26 706	24 121	Driftsinntekter faste eiendommer	2,17	416	461	890	2 057
3 651	9 663	20 990	20 004	Andre driftsinntekter		2 395	1 404	3 148	3 233
15 764	21 430	47 696	44 125	Andre driftsinntekter		2 811	1 865	4 038	5 290
60 908	67 366	147 124	134 172	Lønn m.v.	4,6	52 381	54 394	117 172	106 657
30 457	34 608	65 439	65 937	Administrasjonskostnader		26 107	28 422	56 617	51 092
91 365	101 974	212 563	200 109	Lønn og generelle administrasjonskostnader		78 488	82 816	173 789	157 749
7 260	7 480	15 096	14 134	Ordinære avskrivninger	17	5 356	5 483	10 948	9 901
0	0	0	623	Nedskrivninger	17	0	0	0	0
7 260	7 480	15 096	14 757	Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler		5 356	5 483	10 948	9 901
4 960	7 509	17 456	12 841	Driftskostnader faste eiendommer		2 972	3 872	7 617	8 735
19 257	23 594	44 964	38 358	Andre driftskostnader	2,8,17	17 427	21 505	39 040	33 527
24 217	31 103	62 420	51 199	Andre driftskostnader		20 399	25 377	46 657	42 262
135 523	111 086	228 476	147 177	Resultat før tap/ gevinst		132 304	104 979	210 694	139 000
7 438	24 894	47 771	87 720	Tap på utlån	9	6 690	21 284	30 582	81 447
7 438	24 894	47 771	87 720	Tap på utlån og garantier		6 690	21 284	30 582	81 447
0	0	3 018	1 148	Nedskrivning/reversering av nedskrivning	15	0	0	3 018	1 148
0	42	0	0	Gevinst/tap	15	0	0	0	0
0	42	3 018	1 148	Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som holdes på lang sikt		0	0	3 018	1 148
128 085	86 150	177 687	58 309	Resultat før skattekostnad		125 614	83 695	177 094	56 405
33 123	21 896	47 744	14 299	Skatt på ordinært resultat	12	30 652	0	47 151	12 395
33 123	21 896	47 744	14 299	Skatt på ordinært resultat		30 652	0	47 151	12 395
94 962	64 254	129 943	44 010	Årsoverskudd		94 962	83 695	129 943	44 010
0	0	0	0	Minoritetsinteresser		0	0	0	0
94 962	64 254	129 943	44 010	Årsoverskudd etter minoritetsinteresser		94 962	83 695	129 943	44 010

6.3 Kontantstrømoppstilling Sparebanken Øst

Konsern	Konsern	Konsern	Konsern		Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
2. kv. 04	2. kv. 03	2003	2002	KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2. kv. 04	2. kv. 03	2003	2002
i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.		i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.
				A Anskaffelse av midler				
95.0	64.3	129.9	44.0	Periode-/ Årsoverskudd	95.0	64.3	129.9	44.0
7.3	7.5	15.1	14.8	+ Ordinære avskrivninger/hedskrivninger	5.4	5.5	10.9	9.9
102.3	71.8	145.0	58.8	= Tilført fra årets drift	100.4	69.8	140.8	53.9
0.0	0.0	-47.3	-29.1	Avsatt til utbytte på grunnfondsbevis	0.0	0.0	-47.3	-29.1
0.0	0.0	-4.2	-2.5	Anvendt til gaver	0.0	0.0	-4.2	-2.5
0.0	1.1	1.1	-1.1	Endring grunnfondsbeviskapital	0.0	1.1	1.1	-1.1
102.3	72.9	94.6	26.1	= Egenfinansiering	100.4	70.9	90.4	21.2
0.0	697.6	1 505.1	0.0	+ Endring utlån	0.0	740.2	1 396.9	0.0
0.0	10.0	0.1	10.2	+ Endring aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0.0	10.0	0.1	9.6
0.0	380.6	301.8	622.3	+ Endring innskudd fra kunder	0.0	391.3	297.0	617.0
512.6	0.0	0.0	1 750.8	+ Endring i gjeld stiftet v. utst. av verdipapirer	512.6	0.0	0.0	1 800.9
8.2	77.2	-54.1	27.9	+ Endring avsetning for påløpn. kostn. og forpl.	6.3	74.5	-52.1	26.6
225.8	199.1	169.1	0.3	+ Endring ansvarlig lånekapital	225.8	199.1	169.1	0.3
848.9	1 437.4	2 016.6	2 437.6	= Sum anskaffelse av midler	845.1	1 486.0	1 901.4	2 475.6
				B Anvendelse av midler				
121.7	0.0	0.0	1 651.9	Endring utlån	152.4	0.0	0.0	1 486.2
264.4	0.0	0.0	0.0	+ Endring aksjer, andeler og grunnfondsbevis	263.9	0.0	0.0	0.0
0.0	0.0	0.0	0.0	+ Endring eierinteresser i konsernselskaper	7.6	-3.2	-4.7	5.7
34.3	162.0	-29.0	26.0	+ Endring andre fordringer/immaterielle eiendeler	41.0	160.2	-37.3	12.0
21.3	13.0	17.6	44.9	+ Endring i varige driftsmidler	2.6	3.4	4.5	12.1
119.2	0.0	0.0	0.0	+ Endring innskudd fra kunder	115.6	0.0	0.0	0.0
0.0	977.8	765.0	0.0	+ Endring i gjeld stiftet v. utst. av verdipapirer	0.0	977.8	765.0	0.0
89.4	168.9	65.9	-78.8	+ Endring annen gjeld	90.8	164.8	55.1	-77.1
650.3	1 321.7	819.5	1 644.0	= Sum anvendelse av midler	673.9	1 303.0	782.6	1 438.9
198.6	115.7	1 197.1	793.6	A-B Endring i finansielle midler	171.2	183.0	1 118.8	1 036.7
				Som fordeler seg slik:				
-778.9	965.9	1 013.5	505.6	Endring i kontanter og fordr. på sentralbanker	-778.9	965.9	1 013.5	505.6
4.2	-17.7	52.0	24.9	Endring i innskudd og utlån til kredittinstitusjoner	-28.2	-63.1	-37.2	213.9
1 434.1	-295.9	403.6	-84.3	Endring sertifikater og obligasjoner	1 434.1	-295.9	403.6	-84.3
-460.8	-536.6	-272.0	347.4	Endring i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	-455.8	-423.9	-261.1	401.5
198.6	115.7	1 197.1	793.6	Sum endring finansielle midler	171.2	183.0	1 118.8	1 036.7

7 Fremtidsutsikter

Bankens utsikter for årene fremover er først og fremst avhengig av Bankens evne til å foreta markeds- og organisasjonstilpasninger for å møte den stadig sterkere konkurransen. Det vil fortsatt være nødvendig å holde en stram kostnadslinje. Sterk konkurranse i bankens kundesegment sammen med historisk lave markedsrenter legger press på rentenettoen, men kundene viser økt interesse for å investere i Bankens ulike spareprodukter, og inntektene fra dette området vil kunne kompensere store deler av inntektsbortfallet.

I tillegg er Bankens utsikter avhengige av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Etter flere år med høy vekst i fastlandsøkonomien som førte til en viss overoppheting av økonomien og høy lønnsvekst, bidro en negativ utvikling i verdensøkonomien og en stram pengepolitikk til en markert avmatning i norsk økonomi i 2002. Lønnsomheten i bedriftssektoren ble svekket og arbeidsledigheten økte. Men etter en markert omlegging av pengepolitikken, hvor renten nå er historisk lav og kronekursen tilbake nær sitt historiske gjennomsnitt, samt at oppsvinget i verdensøkonomien ser ut til å ha fått feste, ligger forholdene til rette for at aktivitetsveksten i norsk økonomi igjen tar seg opp.

Det er stor forskjell internt i husholdningssektoren når det gjelder den finansielle soliditeten, men husholdningene samlet nyter godt av en stor rentenedgang og vil etter hvert merke at arbeidsledigheten kryper nedover igjen. Inntektsveksten vil trolig forbli robust, samtidig som formuessituasjonen generelt sett er god. Nettofinansformuen er solid, og i tillegg kommer en betydelig boligformue. Varehandel og tjenesteytende sektor vil trolig få god drahjelp fra husholdningssektoren. Industrien kan se litt lysere på tilværelsen nå som verdensøkonomien går bedre og styrkingen av kronekursen er reversert, men har fortsatt en krevende kostnadsposisjon etter mange år med høy lønnsvekst.

Finansinstitusjonene vil i årene fremover spesielt bli påvirket av kredittetterspørselen, utviklingen i rentemarkedet og konkurranseforholdene. Den totale kredittetterspørselen er fortsatt økende, men veksten i etterspørselen har avtatt siden midten av fjoråret. Bankene har økt sin markedsandel i det samlede kredittmarkedet. Dette har skjedd på bekostning av både statsbanker, forsikringsselskaper og kredittforetak, men skyldes også at grensene mellom de ulike institusjonene er annerledes enn før. De fleste større banker har i dag salgssavtale med et hel- eller deleid forsikringsselskap, og de fleste kredittforetakene er kjøpt opp av større banker. Lavere driftskostnader har bidratt til at bankenes utlån nå foretas med lavere marginer enn tidligere. Fremtidige endringer i bankenes rammeverk for kapitaldekning (Basel 2) bidrar til økt konkurranse om privatkunder og en noe mer diversifisert prising av utlån til bedriftskunder.

Sparebanken Øst ønsker å være en ledende bank i østlandsområdet. For 2004 ønsker banken utlånsvekst og det er budsjettet med en økning på 7 prosent. Det er budsjettet med en egenkapitalrentabilitet på 10 prosent. Det er grunn til å anta at dette vil kunne overoppfylles.

Banken forventer ikke samme gode resultat for 2. halvår, men legger til grunn at det vil kunne bli et ikke uvesentlig bedre resultat enn budsjettet for 2004.

Det forventes ikke vesentlige tap i 2. halvår, men tapsutviklingen vil alltid være beheftet med usikkerhet.

8 Markedet for Bankens virksomhet

8.1 Næringsstruktur

Antallet sparebanker de siste tiår er mer enn halvert, til dagens 128 sparebanker ved utgangen av 2003, men sparebankene er fortsatt en meget sentral del av det norske finansielle system. De senere årene har det vært en sterk restrukturering blant sparebankene både i form av konserndannelse (Sparebanken NOR og Gjensidige-gruppen) og i form av ulike løsere samarbeidsformer som Terra-gruppen og sterke allianser som er bygget opp rundt Gjensidige NOR Sparebank og Sparebank 1 Gruppen. Sparebanksektoren er på tross av dette fortsatt preget av mange mellomstore og mindre sparebanker med sterk lokal forankring. Også større distrikts- og regionsparebanker har lagt vekt på å beholde en klar hovedforankring til ett distrikt eller en region av landet. Det er således et særpreg ved sparebankene at de er nær de markeder de betjener.

Sparebankene har de senere år økt sin markedsandel av utlån fra 33,0 % per 31. desember 1999 til 35,5 % per 31. desember 2003. Markedsandelen har vokst hvert år siden 1991. Forretningsbankene har redusert sin markedsandel av utlån noe, fra 35,7 % ved utgangen av 1999 til 34,4 % per 31. desember 2003. Statsbankene og forsikringselskapene er de gruppene som har tapt markedsandeler gjennom de siste årene.

Sparebankene har styrket sin markedsandel på innskudd fra publikum fra 46,9 % til 49,7 % i perioden fra 1999 og frem til utgangen av 2003. I samme periode har forretningsbankenes markedsandel av innskudd blitt tilsvarende redusert fra hhv. 53,1 % til 50,3 % per 31. desember 2003.

Tabell 1: Utlån til publikum fra ulike typer institusjoner siste fem år

(% av utlån)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.03
Sparebanker	33,0	33,7	34,3	34,9	35,5
Forretningsbanker	35,7	35,9	35,2	34,7	34,4
Statsbanker	15,9	12,5	11,9	11,9	11,1
Kredittforetak	7,8	10,8	11,3	11,6	12,4
Finansieringsselskap	4,9	5,0	5,4	5,3	5,2
Forsikring m.v.	2,7	2,2	2,0	1,8	1,7
Samlet utestående lån (NOK mill.)	1.192.875	1.347.058	1.483.483	1.575.233	1.702.701
Økning i utlån 01.01.-31.12 (%)	7,8	12,8	10,1	6,2	8,1

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

Tabell 2: Innskudd fra publikum siste fem år

(% av innskudd)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.03
Sparebanker	46,9	47,6	48,5	49,6	49,7
Forretningsbanker,	53,1	52,4	51,5	50,4	50,3
Samlet innskudd (NOK mill.)	585.678	645.407	703.487	757.632	786.864
Økning i innskudd 01.01.-31.12 (%)	11,0	10,3	9,0	7,7	3,7

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

8.2 Personkundemarkedet

Sparebankene samlet har en relativt sterkere stilling i personkundemarkedet enn i totalmarkedet med en markedsandel av utlån på 44,8 % per 31. desember 2003. Sparebankene har en enda sterkere stilling på innskuddssiden med en total markedsandel på landsbasis på over 56,1 % av totale innskudd fra lønnstakere.

Tabell 3: Utlån til lønnstakere siste fem år

(% av utlån)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.03
Sparebanker	41,9	43,9	44,6	44,4	44,8
Forretningsbanker	34,6	34,0	33,8	33,7	34,3
Statsbanker	16,4	15,3	13,8	13,9	12,5
Kredittforetak	0,4	0,7	2,2	2,3	2,8
Finansieringsselskap	3,5	3,7	3,8	3,8	3,8
Forsikring m.v.	3,2	3,4	1,9	1,9	1,8
Samlet utestående lån (NOK mill.)	588.780	657.623	736.567	816.614	918.713
Økning i utlån 01.01.-31.12 (%)	8,8	11,7	15,1	10,8	12,5

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

Tabell 4: Innskudd fra lønnstakere siste fem år

(% av innskudd)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.03
Sparebanker	55,2	55,7	55,9	55,8	56,1
Forretningsbanker	44,8	44,3	44,1	44,2	43,9
Samlet innskudd (NOK mill.)	301.381	330.271	365.278	409.786	435.196
Økning i innskudd 01.01.-31.12 (%)	10,5	9,7	10,6	12,2	6,2

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

8.3 Bedriftskundemarkedet

Sparebankene har økt sin markedsandel av utlån til næringsliv og kommuner de senere årene. Per 31. desember 2003 hadde sparebankene en markedsandel av utlån på 24,6 %. Forretningsbankenes markedsandel er redusert noe fra 38,7 % ved utgangen av 1998 til 33,9 % ved slutten av fjoråret. Sparebankene har i særlig grad økt sin markedsandel innenfor segmentet små og mellomstore bedrifter, hvor sparebankene har vist seg som en konkurransedyktig bankforbindelse.

Samlet har sparebankene en klart høyere markedsandel av innskudd. Markedsandelen var 41,7 % per 31. desember 2003. Sparebankene møter sterk konkurranse om innskuddsmidlene fra forretningsbankene.

Tabell 5: Utlån til næringsliv og kommuner

(% av utlån)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.02
Sparebanker	24,3	24,1	24,4	24,6	24,6
Forretningsbanker	36,8	37,7	36,6	35,6	33,9
Statsbanker	15,4	9,8	9,4	9,6	9,4
Kredittforetak	15,0	20,3	20,8	21,6	23,6
Finansieringsselskap	6,3	6,2	7,0	6,9	6,9
Forsikring m.v.	2,2	2,0	1,8	1,6	1,6
Samlet utestående lån (NOK mill.)	604.095	689.435	746.916	758.619	783.988
Økning i utlån 01.01.-31.12 (%)	6,8	14,0	8,3	1,6	3,3

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

Tabell 6: Innskudd fra næringsliv og kommuner

(% av innskudd)	31.12.99	31.12.00	31.12.01	31.12.02	31.12.03
Sparebanker	38,0	39,1	40,4	42,4	41,7
Forretningsbanker	62,0	60,9	59,6	57,6	58,3
Samlet innskudd (NOK mill.)	284.297	315.136	338.209	347.837	350.668
Økning i innskudd 01.01.-31.12 (%)	11,5	11,0	7,3	2,8	0,8

Kilde: Norges Banks finansstatistikk, Sparebankforeningen

9 Risikoforhold

En investering i Banken er beheftet med risiko. Risikoen knytter seg til generelle svingninger i grunnfonds- og aksjemarkedet og i den generelle økonomien, markedsutvikling, varierende likviditet i aksjen og selskapsspesifikke risikofaktorer.

Beskrivelse av risikofaktorene nedenfor er ikke nødvendigvis uttømmende og faktorer som ikke er nevnt i det følgende eller som Banken ikke er klar over, kan ha betydelig innvirkning på verdien av investeringen. Hvis noen av de følgende faktorer skulle materialisere seg vil Bankens drift, finansielle situasjon og resultat kunne bli påvirket i negativ retning.

9.1 Selskapsspesifikke risiki

Finansielle risiki i Sparebanken Øst består hovedsaklig av renterisiko og kredittrisiko, valuta og likviditetsrisiko.

9.1.1 Renterisiko

Renterisiko er hovedsaklig knyttet til bankens beholdning av rentebærende verdipapir, gjeld stiftet av utstedelse av verdipapir, fastrenteutlån og fastrenteinnskudd.

Banken har valgt å ha en verdipapirbeholdning som stort sett består av verdipapir med flytende rente, og har derfor en minimal renterisiko på dette området. Ved utstedelse av verdipapir og opptak av langsiktig innlån er det lagt vekt på å sikre banken en så lav renterisiko som mulig. Man tar derfor løpende hensyn til utviklingen for fastrenteutlån og fastrenteinnskudd og sikrer at bankens øvrige innlån har en rentebindingsprofil som er tilpasset øvrige balanseposter.

Renterisikoen overvåkes ved kvartalsvis rapportering til styret. Banken hadde ved årsskiftet en ramme for løpende netto eksponering på 1,5 % av bankens ansvarlige kapital, det vil si en resultatendring på 17 mill kroner ved en renteendring på 1 prosentpoeng. Eksponeringen pr 31.12.03 er beregnet til 4,2 mill kroner ved en renteendring på 1 prosentpoeng.

9.1.2 Kredittrisiko

Kredittrisiko, det vil si mulige tap på utlån og garantier, er normalt den største risiko tilknyttet bankvirksomhet. Det er derfor viktig at denne risikoen generelt søkes redusert ved at det etableres gode porteføljestyresystemer og betryggende sikkerheter for engasjementer i tillegg til at det arbeides etter gode kredittmanualer.

Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier anses å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet. Styret har som policy at banken skal ha en moderat kredittrisiko profil uttrykt ved at bankens tap over tid maksimalt skal utgjøre 0,5 prosent av inngående netto utlånsportefølje i de enkelte år. Kredittdrivningen styres etter retningslinjer og fullmaktsstruktur som er vedtatt av styret, og etter regelverk om saksbehandling og dokumentasjon som sikrer forsvarlige beslutningsgrunnlag. Det er utarbeidet standardiserte fullmakts- og komitéssystemer for kredittbevilgning, og er system for risikoklassifisering og overvåking av løpende kredittrisiko i porteføljen.

Kredittbevilgningsfullmaktene er gradert i forhold til engasjementsstørrelse og beregnet, vektet totalrisiko for engasjementet. Fullmaktsystemet sikrer at de mest risikoutsatte engasjementene behandles grundig av komitéer bestående av kvalifiserte kredittmedarbeidere fra relativt små engasjementsstørrelser. For nye engasjementer med høy vektet risiko er fullmaktsgrensene meget lave før det kreves inngående vurderinger og behandling i kredittkomitéer. Alle engasjementer over en kvalifisert størrelse behandles i

kredittkomitéer uavhengig av risikograden. Vektet totalrisiko for et engasjement er basert på standardiserte modeller som tar hensyn til kundens økonomi (betjeningsevne) og sikkerhetenes godhet. Faktorer og vektning av faktorer som inntas i modellen er forskjellig for person- og næringslivskunder, men grunnprinsippet er det samme. Næringslivskunder klassifiseres basert på en rekke faktorer fra deres regnskap, grundige vurderinger av ulike sikkerhetstyper ut fra et standardisert regelverk samt vurdering av enkelte andre forretningsmessige risikofaktorer (ledelse, økonomistyring, lokalisering, bransje med videre).

Alle næringslivskunder med engasjement over 0,5 mill kroner blir risikoklassifisert ved endringer i engasjement og ved årlig gjennomgang av kundenes regnskap.

Banken benytter et system for overvåkning av utviklingen i porteføljen som gjør det mulig å analysere kunder, bransjer og risikogrupper etter økonomisk situasjon og etter sikkerhetskvalitet samt etter vektet totalrisiko. Porteføljeutviklingen overvåkes og analyseres regelmessig.

Den totale kredittengasjement i morbank fordeler seg med 59,8 % til personkunder og 40,2 % til næringslivskunder.

9.1.3 Valutarisiko

For valutarisiko gjelder hovedprinsippet for valutavirksomheten at avtaler om kjøp og salg av valuta omgående skal dekkes av en motgående forretning for å eliminere risikoen. Administrerende direktør har fullmakt til å inngå forretninger som medfører kortsiktige åpne posisjoner inntil NOK 100 mill kroner. Langsiktige åpne posisjoner skal behandles av styret og fullmakter gis i egne styrevedtak.

9.1.4 Likviditetsrisiko

Finansieringsrisiko oppstår idet løpetiden på kundeinnskudd og innlån fra kapitalmarkedet er ulik kunders låneperiode. Lånekunder ønsker som regel langsiktig finansiering, men Bankens innskuddskunder i praksis, på meget kort varsel, kan disponere sine innskudd. Banken har derfor et tidsgap som medfører likviditetsrisiko.

Sparebanken Øst har en langsiktig fundingstrategi og søker bevisst å redusere likviditetsrisikoen ved å ha et balansert forhold mellom langsiktig og kortsiktig innlån. I tillegg legger banken vekt på en forfallstruktur som reduserer refinansieringsrisikoen mest mulig for å ha en spredt forfallstruktur.

9.1.5 Operasjonell risiko

I tillegg til de risiki som er nevnt ovenfor, er Banken eksponert for operasjonell risiko. Operasjonell risiko er risiko for at Banken skal påføres tap som følge av svikt i administrative prosesser, rutiner og systemer, menneskelige feil og ledelsesrelaterte svakheter.

Banken har utviklet et omfattende internt styrings- og kontrollopplegg som sikrer en effektiv og målrettet drift av bankens virksomhet.

Grunnlaget for effektiv og målrettet drift av banken er solid kompetanse innen bankens kjernevirksomhet med en hensiktsmessig organisering basert på henholdsvis person- og bedriftsmarkedsaktiviteter og intern drift. Banken har solid juridisk kompetanse internt og en løpende overvåkning av risikosituasjonen fra controller. Sentrale risikoforhold analyseres og rapporteres på løpende basis til toppledelse og styret.

Bankens interne regler fremkommer i et omfattende instruksverk.

9.2 Offentligrettslige risikoforhold

Statlige myndigheter kan til enhver tid, innenfor rammene til EØS-avtalen, innføre regelverk eller gjennomføre finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutalovgivningen, som vil kunne påvirke Bankens og resten av finansnæringens inntekter og kostnader.

Gjennom sin kontroll med tilsyns- og styringsinstitusjonene i penge- og kredittmarkedet vil myndighetene også kunne foreta disponeringer som påvirker Bankens virksomhet direkte.

10 Annet

10.1 VPS-forhold

Registerfører for fondsobligasjonslånene vil være DnB NOR ASA.

10.2 Notering på Oslo Børs

Sparebanken Øst vil søke børsnotering for fondsobligasjonslånene etter innbetaling. Før børsnotering vil det foreligge bekreftelse fra Oslo Børs om at lånedokumentasjonen er kontrollert. Eventuelle informasjonen fra låntaker vil bli gitt Oslo Børs og Tillitsmann direkte og obligasjonseierne via Verdipapirregisteret.

10.3 Kostnader

Låneopptakets kostnader består av engangskostnader i forbindelse med børsnotering første år og utarbeidelse av låneavtale etter standard satser samt løpende kostnader til Norsk Tillitsmann ASA og Oslo Børs ASA. Kostnadene for 2004 til Norsk Tillitsmann ASA, Postboks 1470 Vika 0116 OSLO, utgjør NOK 25.000. Kostnadene for 2004 til Oslo Børs ASA, Postboks 460 Sentrum, 0105 Oslo, utgjør NOK ca 46.000 (11.875 + 35.000). Kostnader til tilretterlegger Pareto Securities ASA, Postboks 1411 Vika 0115 Oslo, utgjør NOK 4.500.000.

11 Tillitsmannsfunksjon

Tillitsmannen for lånene er Norsk Tillitsmann ASA. Tillitsmann skal i henhold til avtale og offentlige bestemmelser utøve følgende hovedfunksjoner:

- kontrollere at Låntaker (Sparebanken Øst) oppfyller sine forpliktelser etter låneavtalen.
- utøve nødvendig skjønn ved gjennomføring av de oppgaver Tillitsmannen er tillagt etter låneavtalen.
- besørge gjennomføring av de beslutninger som gyldig treffes på obligasjonseiermøte.
- treffe de beslutninger og iverksette de tiltak som er tillagt eller blir pålagt Tillitsmannen etter låneavtalen.
- formidle til obligasjonseierne nødvendig informasjon som innhentes og mottas i egenskap av Tillitsmannen.
- kontrollere rettidig og korrekt nedbetaling av lånene og betaling av renter.
- informere Oslo Børs om forhold som har vesentlig betydning for kursnoteringen, dog bare i de tilfeller Tillitsmannen blir eller burde være kjent med slike forhold og låntaker unnlater, på tross av oppfordring fra tillitsmannen, å oppfylle sin informasjonsplikt ovenfor Oslo Børs.

12 Vedtekter for Sparebanken Øst

KAPITTEL 1. FIRMA. KONTORKOMMUNE. FORMÅL

§ 1-1

Sparebanken Øst er dannet ved sammenslutning mellom DrammensBanken Skoger Sparebank og Eiker Sparebank.

DrammensBanken Skoger Sparebank er opprettet den 8. januar 1859.

Eiker Sparebank er dannet ved en sammenslutning mellom Ekers Sparebank (opprettet 8. januar 1842) og Nedre Eikers Sparebank (opprettet 1. mars 1914). Sammenslutningen ble godkjent av Bankinspeksjonen på vegne av Finansdepartementet den 10. juni 1970.

Sparebanken skal ha sitt sete i Øvre Eiker kommune.

Den har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere og forvalte på trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Sparebanken kan også drive finansieringsvirksomhet og med dette yte, formidle og stille garanti for kreditt og på annen måte medvirke ved finansiering av andres virksomhet, i samsvar med lov om Finansieringsvirksomhet og øvrige bestemmelser som til enhver tid gjelder for finansieringsvirksomhet.

Sparebanken kan videre utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med lov om sparebanker eller bestemmelser i medhold av denne lov. Banken kan også forestå fondsmegling og eiendomsmegling gjennom datterselskaper. Stiftere eller andre har ikke rett til utbytte av virksomheten utover eventuell forrentning av grunnfondsbevis.

§ 1-2

Sparebanken kan i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om Finansieringsvirksomhet og andre lover inneha eierandeler i andre finans-institusjoner, samt i selskaper som driver virksomhet med naturlig tilknytning til bank- og finansieringsvirksomhet.

Sparebanken kan også eie aksjer i andre selskaper, men ikke drive eller delta som ansvarlig deltager i selskaper som driver annen virksomhet enn nevnt i første ledd, med mindre dette skjer midlertidig og er nødvendig for sikring av bankens krav.

KAPITTEL 2. GRUNNFONDET

§ 2-1

Ekers Sparebanks opprinnelige grunnfond, 309-1-12 speciedaler var gitt av private bidragsytere.

DrammensBanken Skoger Sparebanks opprinnelige grunnfond 517 speciedaler var gitt av innvånere i Skoger Herred.

Disse grunnfondene pliktes ikke tilbakebetalt.

Med Kongens samtykke kan forstanderskapet vedta å utstede omsettelige, rentebærende grunnfondsbevis med representasjonsrett i forstanderskapet i henhold til sparebanklovens § 2, annet ledd.

Sparebankens grunnfondsbeviskapital i henhold til foranstående ledd, utgjør kr 363.679.500,- fordelt på 3.636.795 grunnfondsbevis á kr 100,- fullt innbetalt.

Sparebankens grunnfondsbevis er registrert i Verdipapirsentralen (VPS).

Alt erverv av grunnfondsbevis skal meldes til banken innen én måned. Erverv av grunnfondsbevis (kjøp, gave) er betinget av samtykke fra bankens styre. Erverv av grunnfondsbevis kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke kan kreves begrunnet skriftlig.

Erverver av grunnfondsbevis har stemmerett når ervervet er registrert i Verdipapirsentralen.

KAPITTEL 3. FORSTANDERSKAP

§ 3-1

Sparebankens forstanderskap skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og forstanderskapets vedtak.

Forstanderskapet skal ha 48 medlemmer med 36 varamedlemmer.

9 medlemmer med 6 varamedlemmer velges av innskyterne slik at 2 medlemmer og 1 varamedlem velges fra Øvre Eiker, 3 medlemmer og 2 varamedlemmer fra Nedre Eiker og 4 medlemmer og 3 varamedlemmer fra Drammen kommuner, jfr. § 3-2.

9 medlemmer med 6 varamedlemmer velges av kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen slik at hver av kommunene velger 3 medlemmer og 2 varamedlemmer, jfr. § 3-3.

12 medlemmer med 9 varamedlemmer velges av de ansatte i samsvar med regler fastsatt av Finansdepartementet. De ansattes valg må være avholdt innen utgangen av januar.

18 medlemmer med 15 varamedlemmer velges av grunnfondsbevisene i samsvar med forskrifter fastsatt av Finansdepartementet. Valget må være avholdt innen utgangen av april, jfr. § 3-4.

Medlemmene av forstanderskapet velges for 4 år. Varamedlemmer som velges av innskyterne velges for 1 år. Varamedlemmer som velges av de ansatte velges for 2 år. Varamedlemmer som velges av kommunestyrene og grunnfondsbevisene velges for 4 år.

§ 3-2

De innskytere som bor eller har sitt virke, eller for upersonlige innskytere sitt sete i Øvre Eiker, Nedre Eiker eller Drammen kommuner og som har, og i de siste 6 måneder har hatt, et innskudd i banken på minst kr 500,- velger ett år 3 medlemmer og de 3 påfølgende år 2 medlemmer. Hvert år velges 6 varamedlemmer.

Bare myndig person kan som personlig innskyter eller som representant for annen innskyter, stemme ved valget. Ingen kan avgi mer enn to stemmer, en på grunnlag av eget innskudd og en som representant for annen innskyter.

Innskyternes valg av medlemmer med varamedlemmer skal skje på valgmøter i samsvar med regler fastsatt av Finansdepartementet.

Til medlemmer og varamedlemmer kan innskyterne bare velge myndige personlige innskytere som har stemmerett etter første ledd, jfr. sparebanklovens § 8a.

Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen kommuner utgjør egne valgkretser.

Valg etter denne paragraf må være avholdt innen utgangen av april.

Av de innskytervalgte medlemmer som er valgt ved første valg, går 3 medlemmer ut etter loddtrekning etter ett år, og deretter 2 medlemmer de 3 påfølgende år. Loddtrekningen foretas av valgkomitéen. Uttredende medlemmer kan gjenvelges, jfr. dog kapittel 10.

Medlemmer velges fra den kommune som den eller de uttredende medlemmer hører hjemme i slik at forstanderskapet får en sammensetning som fastsatt i § 3-1. Tilsvarende gjelder for valg av varamedlemmer til forstanderskapet.

§ 3-3

Hvert av kommunestyrene i Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen velger hvert fjerde år 3 medlemmer og 2 varamedlemmer til forstanderskapet.

Valg etter denne paragraf må være avholdt innen utgangen av januar.

§ 3-4

Av de grunnfondsbevisvalgte medlemmer som er valgt ved første valg, går 5 medlemmer etter loddtrekning ut hvert av de 2 påfølgende år og deretter 4 medlemmer hvert av de neste 2 påfølgende år. Loddtrekning foretas av valgkomitéen. Uttredende medlemmer kan gjenvelges, jfr. dog kapittel 10.

Av de varamedlemmer som er valgt ved første valg, går 4 medlemmer etter loddtrekning ut hvert av de påfølgende 3 år og 3 medlemmer det fjerde året. Loddtrekning foretas av valgkomitéen.

§ 3-5

Forstanderskapet skal treffe avgjørelse i alle saker som styret forelegger for forstanderskapet til avgjørelse.

Forstanderskapet skal:

- velge styre, jfr. § 5-1
- velge kontrollkomité, jfr. § 4-1
- fastsette årsoppgjøret, jfr. § 8-1
- velge revisor, jfr. § 7-1
- treffe avgjørelse i alle saker som gjelder virksomhetsendringer i banken, oppkjøp av andre selskaper eller andre saker av særlig viktighet for banken. Dette gjelder likevel ikke ved oppkjøp av mindre selskaper innenfor bankens nåværende virksomhetsområde, eller dersom saken av andre særlige grunner bør avgjøres av styret og først deretter forelegges forstanderskapet.

KAPITTEL 4. KONTROLLKOMITÉ

§ 4-1

Kontrollkomitéen skal ha 4 medlemmer og 2 varamedlemmer. Minst ett medlem må være jurist. Medlemmer og varamedlemmer velges for 2 år.

Kontrollkomitéens medlemmer og varamedlemmer oppnevnes av forstanderskapet.

Kontrollkomitéen skal føre tilsyn med sparebankens virksomhet i samsvar med sparebanklovens § 13 og instruks gitt av forstanderskapet og godkjent av Kredittilsynet.

KAPITTEL 5. STYRET

§ 5-1

Styret består av fra 6 til 9 medlemmer, hvorav minst ett styremedlem skal komme fra henholdsvis Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen kommuner, ett medlem valgt av de ansatte samt administrerende direktør. Styret skal ha minst 6 varamedlemmer, hvorav minst ett fra hver av kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen og 2 fra de ansatte.

Varamedlemmer til styret velges som personlige varamedlemmer. Varamedlemmene velges fortrinnsvis fra samme geografiske område som styremedlemmene.

Leder og nestleder velges av forstanderskapet ved særskilte valg.

Minst ett medlem med minst ett varamedlem velges blant de medlemmer av forstanderskapet som er valgt av kommunestyrene.

Ett medlem velges blant de ansatte. For dette medlem skal det velges ett personlig varamedlem. Det personlige varamedlemmet har møte- og talerett. Dessuten skal det velges ytterligere ett varamedlem som skal ha møte- og talerett i styret når styremedlemmet eller det personlige varamedlem har forfall.

Bare medlemmer av forstanderskapet som er valgt av de ansatte har forslagsrett ved valg av de ansattes styremedlem og varamedlemmer.

Samtlige valgte medlemmer velges for 2 år, og varamedlemmene for ett år. Av de valgte medlemmer uttrer minst halvparten hvert år.

Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges, jfr. dog kapittel 10.

§ 5-2

Leder kaller styret sammen til møte minst en gang i måneden og ellers så ofte sparebankens virksomhet tilsier det, eller når et styremedlem krever det.

Styret er vedtaksført når minst 5 medlemmer er tilstede. For at et vedtak skal være gyldig, kreves at minst 5 medlemmer har stemt for det.

Styrets forhandlingsprotokoll skal underskrives av de tilstedeværende som står til felles ansvar, med mindre noen av dem har latt sin protest protokollere. Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med vedtak som er truffet i deres fravær.

§ 5-3

Styret leder sparebankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og nærmere forskrifter gitt av forstanderskapet.

Styret er ansvarlig for at de midler sparebanken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret skal sørge for en tilfredsstillende organisering av bankens virksomhet, og har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret fastsetter bevilgningsreglement for sparebanken. Av bevilgningsreglementet skal fremgå i hvilken utstrekning andre enn styret kan bevilge lån, garantier og diskontere forretningspapirer.

Styret fastsetter rentene for innskudd og utlån og de nærmere vilkår for utlån og for mottak og utbetaling av innskudd, i samsvar med mulige regler fastsatt av Kredittilsynet.

Administrerende direktør eller 2 av styrets andre medlemmer i fellesskap representerer sparebanken og forplikter den ved sin underskrift.

Styret kan meddele prokura og spesialfullmakter. Styret kan fastsette instruks for den daglige ledelse av sparebanken.

§ 5-4

Administrerende direktør har den daglige ledelse av sparebanken, og skal følge den instruks og de pålegg styret har gitt. Den daglige ledelse omfatter ikke avgjørelser i saker som etter bankens forhold er av uvanlig art eller stor betydning.

Administrerende direktør skal sørge for at bankens bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

KAPITTEL 6. VALGKOMITÉER

§ 6-1

(Valgkomité for forstanderskapet)

Forstanderskapet velger en valgkomité blant forstanderskapets medlemmer.

Valgkomitéen skal bestå av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer og ha representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet. Minst ett medlem og ett varamedlem velges for hver av kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen. Valget gjelder for 2 år av gangen. Hvert år uttrer de som har tjenestegjort lengst. Et komitémedlem som trer ut kan gjenvelges, men ikke hvis dette fører til at funksjonstiden varer sammenhengende utover 6 år. I slike tilfelle vil gjenvalg bare kunne skje etter at vedkommende har vært ute av valgkomitéen i minst ett år.

Valgkomitéen skal forberede valg av leder og nestleder i forstanderskapet, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret eksklusive de ansattes representanter, kontrollkomitéens

medlemmer og varamedlemmer, samt medlemmer og varamedlemmer av valgkomitéen som omhandles i denne paragraf. For det styremedlem med varamedlem som skal velges blant de ansatte, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomitéen innstilling.

§ 6-2

(Valgkomité for innskyternes valg)

De innskytervalgte medlemmer av forstanderskapet velger en valgkomité. Valgkomitéen skal ha 3 medlemmer og 3 varamedlemmer, ett medlem og ett varamedlem skal velges fra hver av kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen. Valget gjelder for to år av gangen. Hvert år uttrer den/de som har gjort tjeneste lengst. Et komitémedlem som trer ut, kan ikke velges på nytt, med mindre vedkommende har vært ute av valgkomitéen i ett år.

Valgkomitéen skal forberede innskyternes valg av forstandere med varamedlemmer, samt valg av medlemmer og varamedlemmer av valgkomitéen, som omhandles i denne paragraf.

§ 6-3

(Valgkomité for grunnfondsbeveiseiernes valg)

De grunnfondsbeveiseiervalgte medlemmer av forstanderskapet velger en valgkomité. Valgkomitéen skal ha 4 medlemmer og 2 varamedlemmer. Valget gjelder for to år av gangen. Hvert år uttrer den/de som har gjort tjeneste lengst. Et komitémedlem som trer ut, kan ikke velges på nytt, med mindre vedkommende har vært ute av valgkomitéen i ett år.

Valgkomitéen skal forberede grunnfondsbeveiseiernes valg av forstandere med varamedlemmer, samt valget av medlemmer og varamedlemmer av valgkomitéen som omhandles i denne paragraf.

KAPITTEL 7. REVISJONEN

§ 7-1

Forstanderskapet velger revisor og fastsetter hans godtgjørelse.

Slutter revisor, kan forstanderskapets leder sammen med kontrollkomitéen anta en ny revisor som tjenestegjør til neste forstanderskapsmøte, hvor endelig valg foretas.

Revisor skal granske sparebankens årsoppgjør og regnskaper, og behandlingen av dens anliggender forøvrig i samsvar med lov, forskrifter gitt i medhold av lov, vedtekter og eventuelle pålegg gitt av forstanderskapet.

KAPITTEL 8. ÅRSOPPGJØRET

§ 8-1

Styret skal sørge for at årsoppgjøret (resultatregnskapet, balansen og styrets årsberetning) legges frem for revisor og kontrollkomitéen. Årsoppgjøret skal, såvidt mulig, være avsluttet og ferdig til revisjon innen utgangen av januar.

Når revisor har lagt frem sin beretning, jfr. sparebanklovens § 38 og kontrollkomitéen har gitt sin melding med uttalelse om hvorvidt resultatregnskapet og balansen bør fastsettes som bankens regnskap, jfr. sparebanklovens § 13, 6. ledd, skal styret sende årsoppgjøret, revisjonsberetningen og kontrollkomitéens melding til samtlige forstandere innen 8 dager før det forstanderskapsmøte som behandler årsregnskapet.

Forstanderskapet trer sammen hvert år som bestemt i sparebanklovens § 11, første ledd punkt b for å ta imot styrets årsberetning, revisjonsberetningen og kontrollkomitéens melding og fastsette bankens regnskap og den årlige rente av eventuelle grunnfondsbevis.

KAPITTEL 9. OVERSKUDD

9-1

Overskuddet av bankens virksomhet etter fradrag av renter av eventuelle grunnfondsbevis skal legges til sparebankens fond.

KAPITTEL 10. TJENESTETID. ALDERSGRENSE

§ 10-1

Et valgt medlem av, eller leder for forstanderskapet eller kontrollkomitéen eller styret, kan ikke ha dette tillitsverv i et sammenhengende tidsrom lenger enn 12 år, eller ha disse tillitsverv i et lengre samlet tidsrom enn 20 år. En person kan ikke velges eller gjenvelges til noen av disse verv dersom han/hun på grunn av bestemmelsen i foregående punktum ikke kan sitte valgperioden ut.

§ 10-2

Høyeste aldersgrense for administrerende direktør og andre fast ansatte er 70 år.

KAPITTEL 11. OMDANNING, AVVIKLING M.V.

§ 11-1

Ved avvikling, omdanning eller andre begivenheter som etter lovgivningen leder til frigjøring helt eller delvis av bankens fond, skal de frigjorte midler innenfor rammen av gjeldende lovgivning og Kongenssamtykke fordeles i Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen kommuner i samme forhold som verdien av fondene i DrammensBanken Skoger Sparebank og Eiker Sparebank, slik disse er angitt pr. 31. desember 1996 på grunnlag av revisorbekreftede årsregnskap, jfr. § 9-1.

KAPITTEL 12. VEDTEKTSENDRING

§ 12-1

Endring av disse vedtekter kan vedtas av forstanderskapet når forslag om det er fremsatt i et tidligere møte. Vedtaket er gyldig når minst 2/3 av dem som er tilstede, og minst halvdel av alle forstandere, stemmer for det. Vedtaket kan ikke settes i verk før det er godkjent av Finansdepartementet.

§ 12-2

Disse vedtektene trer i kraft når de er godkjent overensstemmende med sparebanklovens § 5, siste punktum. Fra samme tid oppheves nåværende vedtekter, jfr. dog gjennomføringsregler fastsatt av Finansdepartementet 2. desember 1977, jfr. II nr. 1 i lov av 10. juni 1977 om endringer i lov om sparebanker av 24. mai 1961.

13 Lånedokumentasjon

13.1 Lånebeskrivelse fast rente

Dato: 23.06.04

ISIN: NO0010229701

Fast rente Sparebanken Øst Fondsobligasjonslån med ubegrenset løpetid

Vilkår:

Dokumentasjon:

[Låneavtalen ¹⁾ er nærmere omtalt under Standardtermene]

Før tegning/kjøp i lånet oppfordres investor til å sette seg inn i alle relevante dokumenter så som lånebeskrivelse, Låneavtale, årsrapport, delårsrapport og vedtekter. Dokumentene er tilgjengelig hos Låntager og på Relevante steder. Ved eventuell motstrid mellom lånebeskrivelsen og Låneavtalen, går Låneavtalens bestemmelser foran.

Relevante steder:

www.oest.no

Låntager:

Sparebanken Øst

Lånebeløp: ²⁾

NOK 200.500.000

Innbetalingsdato: ³⁾

25. juni 2004

Forfallsdato: ⁴⁾

Evigvarende

Kupong:

7,61% p.a. årlig etterskuddsvis frem til 25. juni 2014.
3 måneders NIBOR + 350 basispunkter fra og med 25. juni 2014 dersom lånet løper videre etter Låntagers innløsningsrett.

Effektiv rente – Åpning:

7,61% p.a. til første call (pari kurs)

Rentebrøk – Kupong: ⁵⁾

30/360 ujustert frem til 25. juni 2014.

Rentetermindato: ⁶⁾

Aktuelle dager/360 fra og med 25. juni 2014.
25. juni hvert år frem til og med 25. juni 2014.

Rentebærende f.o.m.:

Deretter 25. juni, 25. september, 27. desember og 25. mars hvert år.
Innbetalingsdato

Rentebærende til:

Forfallsdato

Sikkerhet: ⁷⁾

Fondsobligasjon

Emisjonskurs: ⁸⁾

100,00 (pari)

Obligasjonsstørrelse:

NOK 500 000

Obligasjonseiers Innløsningsrett: ⁹⁾

Dato:	N/A	Til kurs:	N/A
-------	-----	-----------	-----

Låntagers Innløsningsrett: ¹⁰⁾

Dato:	Årlig 25. juni fra og med 2014	Til kurs:	100,00
-------	--------------------------------	-----------	--------

Organisasjonsnummer:

937888937

Nummer / Koder:

Sektorkode: 250

Geografisk kode: 0624

Næringskode: 65120

Formål:

Styrking av Låntagers kapitaldekning.

Godkjennelser / Tillatelser:

- Tillatelser til låneopptaket er gitt i Låntagers forstanderskapsmøte 17. juni 2004.
- Låneopptaket er godkjent av Kredittilsynet 19. mai 2004.
- Før børsnotering vil det foreligge bekreftelse på at Oslo Børs har kontrollert tegningsmateriellet.
- Før børsnotering vil det foreligge fullstendig prospekt på Låntager.

Tillitsmann:

Norsk Tillitsmann ASA, Postboks 1470 Vika, 0116 Oslo

Tilrettelegger:

Pareto Securities ASA

Registerfører:

DnB Verdipapirservice

Verdipapirregister:

Verdipapirsentralen (VPS)

Markedspleie:

Det er ikke inngått marked maker avtale for lånet.

Særskilte forhold:

N/A

Utfyllende om Sikkerhet: ⁷⁾

Lånet er tatt opp for å kunne utgjøre Kjernekapital ved beregningen av Låntagerens Kapitaldekning.

Det følger av Lånets status som Kjernekapital i form av fondsobligasjonslån (jfr forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12) at Lånet ikke kan innfris eller kreves innfridd uten myndighetenes (Kredittilsynets) samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt, se også pkt. 12.1.

Ved en eventuell avvikling av Låntageren skal Lånet med renter stå tilbake for all annen gjeld Låntager har, dog slik at Lånet med renter skal være likestilt og sideordnet med eventuelt andre fondsobligasjonslån eller lignende (jfr forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12) og skal dekkes for Låntagers grunnfondsbeviskapital.

Dersom en situasjon oppstår der Låntager

- i) ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på grunnfondsbeviskapital eller
- ii) ikke lenger oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng (påløpte renter på lånet hensyntatt)

opphever forrentningen av Lånet og krav på påløpte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (påløpte renter på Lånet skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at

- i) det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital og at
- ii) det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital.

Renter på Lånet vil begynne å påløpe igjen så snart

- i) Låntager igjen oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng
- ii) Låntager akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital eller
- iii) Låntager gjennomfører tilbakekjøp av Kjernekapital eller hel eller delvis innfrielse Kjernekapital, dog med unntak av innfrielse av Kjernekapital som faller inn under forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12 (fondsobligasjonslån) og som erstattes med ny Kjernekapital.

Se også pkt 14.1 (h).

Dersom en situasjon oppstår der Låntagers Kapitaldekning på grunn av bokførte tap og underskudd faller under 8,00 % eller Låntagers Kjernekapital faller under 5,00 % har Låntageren gjennom vedtak i Låntagerens forstanderskap rett til å nedskrive Lånet og påløpte renter på Lånet under forutsetning av at

- i) myndighetene (Kredittilsynet) gir sitt samtykke til at Lånet nedskrives,
- ii) Låntagerens frie kapital i sin helhet er tapt,
- iii) nedskrivningen av Lånet er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet,
- iv) all annen Kjernekapital nedskrives minst forholdsmessig med Lånet og
- v) nedskrivningen av Lånet ikke strekker seg vesentlig lenger enn det som er nødvendig for å gi grunnlag for en rekapitalisering av Låntageren opp til en Kapitaldekning på 8,00 % og en Kjernekapital på 5,00 %.

Nedskrivning gjennomføres ved at det først nedskrives på eventuelle påløpte renter av Lånet og deretter på Lånets hovedstol (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Låntageren betale renter etter Låneavtalens bestemmelser på det beløp Lånet er nedskrevet til.

Låntageren er forpliktet til å skrive opp Lånet med Nedskrevet Beløp dersom Låntager

- i) vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på Kjernekapital eller
- ii) gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital eller
- iii) gjennomfører oppskrivning av Kjernekapital.

Se også pkt 14.1 (h).

Dersom en situasjon oppstår der Låntagers Kjernekapital i sin helhet er tapt, skal Lånet med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Låntagers virksomhet under forutsetning av at

- myndighetene gir sitt samtykke til at Lånet benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Lånet er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet og
- all annen Kjernekapital nedskrives tilsvarende.

Se også pkt 14.1 (h).

Standardtermer:	<i>Ved eventuell motstrid mellom Standardtermer og opplysninger angitt under Vilkår, vil Vilkår gå foran.</i>
Låneavtale: ¹⁾	Det vil før Innbetalingsdato bli inngått en Låneavtale mellom Låntager og Tillitsmannen som bl.a. omhandler obligasjonseierens rettigheter og plikter i låneforholdet. Tillitsmannen inngår denne på vegne av obligasjonseierne og gis også myndighet til å opptre på vegne av disse så langt låneavtalen bestemmer.
	Obligasjoner har ved tegning/kjøp av obligasjoner akseptert Låneavtalen og er bundet av de vilkår som er inntatt i Låneavtalen. For åpne lån kommer Låneavtalen til anvendelse på ethvert beløp som selges i det åpne lånet etter inngåelse av Låneavtalen. Partenes rettigheter og plikter gjelder også for senere utstedte obligasjoner innenfor gitt ramme. Kopi av Låneavtalen kan fås ved henvendelse til Tillitsmannen og Låntager.
Åpning / Lukking: ^{3) 4)}	Åpne lån vil åpnes på Innbetalingsdato og lukkes senest fem bankdager før Forfallsdato.
Innbetaling: ³⁾	Innbetaling for 1. transje / Lånebeløp finner sted på Innbetalingsdato. Ved for sen betaling beregnes 9,25% p.a. forsinkelsesrente.
Utvidelser – Åpne lån: ²⁾	For åpne lån kan Låntager utvide lånet utover det beløp som utgjør 1. transje forut for innbetaling av 1. transje. Ved utvidelser utenom Rentetermindato betales påløpt rente på obligasjonene som vil bli beregnet etter reglene for renteberegning i annenhåndsmarkedet for obligasjoner. Lånerammen kan søkes utvidet.
Emisjonskurs - Åpne lån: ⁸⁾	Senere utvidelser vil skje til markedskurs, dog i henhold til emisjonsforskriften av 20. desember 1996.
Renteterminer: ⁶⁾	Renten betales etterskuddsvis på Rentetermindato. Første rentetermin forfaller på første Rentetermindato etter Innbetalingsdato. Neste termin løper f.o.m. denne dato frem til neste rentetermin. Siste rentetermin forfaller på Forfallsdato.
Rentebrøk konvensjon: ⁵⁾	Renten beregnes på grunnlag av et år som består av 360 dager med 12 måneder, à 30 dager, med unntak av en periode der <ol style="list-style-type: none"> a) den siste dag i perioden er den 31. kalenderdag og den første dag i perioden ikke er den 30. eller den 31. kalenderdag, skal den måned som inneholder siste dag i perioden ikke avkortes til 30 dager, eller b) den siste dag i perioden er den siste kalenderdag i februar, skal februar ikke forlenges til en måned bestående av 30 dager. Rentetermindato vil ikke flyttes selv om den skulle falle på en dag som ikke er bankdag. Kupongutbetaling vil være på første påfølgende bankdag.
Pålopte renter:	Pålopte renter for annenhånds omsetning beregnes etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer fra Norske Finansanalytikerens Forening.
Vilkår – Obligasjonseiers Innløsningsrett: ⁹⁾	Obligasjonseierne har på datoer for innløsning, som nevnt under Obligasjonseiers Innløsningsrett, rett til å innløse sine obligasjoner til dertil korresponderende kurs. Krav om innløsning må være kontofører-investor (KI) skriftlig i hende senest 15 –femten- bankdager før aktuell dato for innløsning som nevnt under Obligasjonseiers Innløsningsrett.
Vilkår – Låntagers Innløsningsrett: ¹⁰⁾	Låntager har på datoer for innløsning, som nevnt under Låntagers Innløsningsrett, rett til å innfri sine obligasjoner, helt eller delvis ved loddtrekning, til dertil korresponderende kurs. Dersom Låntager benytter retten til innfrielse skal Låntager meddele Tillitsmannen og Oslo Børs om dette senest 30 –tretti- bankdager før aktuell dato for innfrielse. Meldingen skal også snarest sendes obligasjonseierne via Verdipapirregister. Krav om slik innfrielse må være Registerfører skriftlig i hende senest 30 –tretti- bankdager før aktuell dato for innfrielse.
Registrering:	Lånet skal være registrert i Verdipapirregister senest dagen før Innbetalingsdato. Obligasjoner registreres på den enkelte obligasjonseiers Verdipapirregister konto.
Erverv av egne obligasjoner:	Låntager har rett til å erverve og eie egne obligasjoner. Egne obligasjoner kan i så fall senere avhendes eller benyttes til nedskrivning av gjenstående lån ved sletting i Verdipapirregister. For ansvarlige lån utstedt av finansinstitusjoner kan låntager ikke erverve egne obligasjoner uten Kredittilsynets samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt.
Avdrag: ⁴⁾	Lånet løper uten avdrag og forfaller i sin helhet på Forfallsdato til pari kurs.
Innløsning:	Forfalt rente og forfalt hovedstol vil bli godskrevet den enkelte obligasjonseier direkte fra Verdipapirregister. Foreldelsesfristen for eventuelle krav på renter og hovedstol følger norsk lovgivning, p.t. 3 år for renter og 10 år for hovedstol.
Salg:	1. transje / Lånebeløp er plassert av Tilrettelegger(e). Eventuelle senere utvidelser kan finne sted hos autoriserte verdipapirforetak.
Lovgivning:	Utstedelse av obligasjonene er regulert av norsk lov, og Tillitsmannens alminnelige verneting skal være rett verneting.
Avgifter:	Låntager skal dekke eventuelle dokumentavgifter eller andre offentlige avgifter i forbindelse med lånet. Eventuelle offentlige avgifter og skatter på annenhåndsomsetning av obligasjoner skal betales av obligasjonseierne, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift. Låntager er ansvarlig for at eventuell kildeskatt pålagt ved lov blir tilbakeholdt.

13.2 Lånebeskrivelse flytende rente

Dato: 23.06.2004

ISIN: NO0010229693

Flytende rente Sparebanken Øst Fondsobligasjonslån med ubegrenset løpetid

Vilkår:

Dokumentasjon:

[Låneavtalen ¹⁾ er nærmere omtalt under Standardtermer]

Før tegning/kjøp i lånet oppfordres investor til å sette seg inn i alle relevante dokumenter så som lånebeskrivelse, Låneavtale, årsrapport, delårsrapport, vedtekter og eventuelt prospekt. Dokumentene er tilgjengelig hos Låntager og på Relevante steder. Ved eventuell motstrid mellom lånebeskrivelsen og Låneavtalen går Låneavtalens bestemmelser foran.

Relevante steder:

www.oest.no

Låntager:

Sparebanken Øst

Lånebeløp: ²⁾

NOK 99.500.000

Innbetalingsdato: ³⁾

25. juni 2004

Forfallsdato: ⁴⁾

Evigvarende

NIBOR: ⁵⁾

3 måneders NIBOR

Margin:

+ 250 basispunkter frem til Låntagers innløsningsrett 25. juni 2014.
+ 350 basispunkter fra og med 25. juni 2014 dersom lånet løper videre etter Låntagers innløsningsrett.

Rentesats / Kupong: ⁶⁾

3 måneders NIBOR + 250 basispunkter frem til Låntagers innløsningsrett 25. juni 2014.
3 måneders NIBOR + 350 basispunkter fra og med 25. juni 2014 dersom lånet løper videre etter Låntagers innløsningsrett.

Rentebrøk – Kupong:

Aktuelle dager/360

Rentereguleringsdato: ⁷⁾⁹⁾

Rentetermindato

Bankdag konvensjon: ⁸⁾

Modifisert påfølgende

Rentetermindato: ⁹⁾

25. mars, 25. juni, 25. september og 27. desember.

Rentebærende f.o.m.:

Innbetalingsdato

Rentebærende til:

Forfallsdato

dager 1. termin:

92 rentedager.

Sikkerhet: ¹⁰⁾

Fondsobligasjon.

Emisjonskurs: ¹¹⁾

100,00 %

Obligasjonsstørrelse:

NOK 500.000.

Obligasjonseiers Innløsningsrett: ¹²⁾

Dato: N/A Til kurs: N/A

Låntagers Innløsningsrett: ¹³⁾

Dato: Årlig 25. juni fra og med 2014 Til kurs: 100,00

Organisasjonsnummer:

937888937

Nummer / Koder:

Sektorkode: 250 Geografisk kode: 0624 Næringskode: 65120

Formål:

Styrking av Låntagers kapitaldekning.

Godkjennelser / Tillatelser:

- Tillatelser til låneopptaket er gitt i Låntagers forstanderskapsmøte 17. juni 2004.
- Låneopptaket er godkjent av Kredittilsynet 19. mai 2004.
- Før børsnotering vil det foreligge bekreftelse på at Oslo Børs har kontrollert tegningsmateriellet.
- Før børsnotering vil det foreligge fullstendig prospekt på Låntager.

Tillitsmann:

Norsk Tillitsmann AS, Postboks 1470, Vika, 0116 Oslo.

Tilrettelegger(e):

Pareto Securities ASA.

Registerfører:

DnB Verdipapirservise

Verdipapirregister:

Verdipapirsentralen (VPS)

Markedspleie:

Det er ikke inngått market-maker avtale for lånet.

Særskilte forhold:

N/A

Utfyllende om Sikkerhet: ¹⁰⁾

Lånet er tatt opp for å kunne utgjøre Kjernekapital ved beregningen av Låntagerens Kapitaldekning. Det følger av Lånets status som Kjernekapital i form av fondsobligasjonslån (jfr forskrift om

beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12) at Lånet ikke kan innfris eller kreves innfridd uten myndighetenes (Kreditilsynets) samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt, se også pkt. 12.1.

Ved en eventuell avvikling av Låntageren skal Lånet med renter stå tilbake for all annen gjeld Låntager har, dog slik at Lånet med renter skal være likestilt og sideordnet med eventuelt andre fondsobligasjonslån eller lignende (jfr forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12) og skal dekkes for Låntagers grunnfondsbeviskapital.

Dersom en situasjon oppstår der Låntager

- i) ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på grunnfondsbeviskapital eller
- ii) ikke lenger oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng (påløpte renter på lånet hensyntatt)

oppfører forrentningen av Lånet og krav på påløpte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (påløpte renter på Lånet skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at

- iii) det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital og at
- iv) det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital.

Renter på Lånet vil begynne å påløpe igjen så snart

- iv) Låntager igjen oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng
- v) Låntager akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital eller
- vi) Låntager gjennomfører tilbakekjøp av Kjernekapital. eller hel eller delvis innfrielse Kjernekapital, dog med unntak av innfrielse av Kjernekapital som faller inn under forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner m.v. av 1. juni 1990 nr 435, § 3 punkt 12 (fondsobligasjonslån) og som erstattes med ny Kjernekapital.

Se også pkt 14.1 (h).

Dersom en situasjon oppstår der Låntagers Kapitaldekning på grunn av bokførte tap og underskudd faller under 8,00 % eller Låntagers Kjernekapital faller under 5,00 % har Låntageren gjennom vedtak i Låntagerens forstanderskap rett til å nedskrive Lånet og påløpte renter på Lånet under forutsetning av at

- vi) myndighetene (Kreditilsynet) gir sitt samtykke til at Lånet nedskrives,
- vii) Låntagerens frie kapital i sin helhet er tapt,
- viii) nedskrivningen av Lånet er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet,
- ix) all annen Kjernekapital nedskrives minst forholdsmessig med Lånet og
- x) nedskrivningen av Lånet ikke strekker seg vesentlig lenger enn det som er nødvendig for å gi grunnlag for en rekapitalisering av Låntageren opp til en Kapitaldekning på 8,00 % og en Kjernekapital på 5,00 %.

Nedskrivning gjennomføres ved at det først nedskrives på eventuelle påløpte renter av Lånet og deretter på Lånets hovedstol (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Låntageren betale renter etter Låneavtalens bestemmelser på det beløp Lånet er nedskrevet til.

- Låntageren er forpliktet til å skrive opp Lånet med Nedskrevet Beløp dersom Låntager
- iv) vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på Kjernekapital eller
 - v) gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital eller
 - vi) gjennomfører oppskrivning av Kjernekapital.

Se også pkt 14.1 (h).

Dersom en situasjon oppstår der Låntagers Kjernekapital i sin helhet er tapt, skal Lånet med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Låntagers virksomhet under forutsetning av at

- myndighetene gir sitt samtykke til at Lånet benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Lånet er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet og
- all annen Kjernekapital nedskrives tilsvarende.

Se også pkt 14.1 (h).

**Standardtermer:
Låneavtale:** ¹⁾

Ved eventuell motstrid mellom Standardtermer og opplysninger angitt under Vilkår, vil Vilkår gå foran.

Det vil før Innbetalingsdato bli inngått en Låneavtale mellom Låntager og Tillitsmannen som bl.a. omhandler obligasjonseierens rettigheter og plikter i låneforholdet. Tillitsmannen inngår denne på vegne av obligasjonseierne og gis også myndighet til å opptre på vegne av disse så langt Låneavtalen rekker.

Åpning / Lukking: ^{3/4)}

Obligasjonseier har ved tegning/kjøp av obligasjoner akseptert Låneavtalen og er bundet av de vilkår som er inntatt i Låneavtalen. For åpne lån kommer Låneavtalen til anvendelse på ethvert beløp som selges i det åpne lånet etter inngåelse av Låneavtalen. Partenes rettigheter og plikter gjelder også for senere utstedte obligasjoner innenfor gitt ramme. Kopi av Låneavtalen kan fås ved henvendelse til Tillitsmannen og Låntager.

Innbetaling: ³⁾

Åpne lån vil åpnes på Innbetalingsdato og lukkes senest fem bankdager før Forfallsdato.

Utvidelser - Åpne lån: ²⁾

Innbetaling for 1. transje / Lånebeløp finner sted på Innbetalingsdato. Ved for sen betaling beregnes 9,25 % p.a. forsinkelsesrente.

Emisjonskurs - Åpne lån: ¹¹⁾

For åpne lån kan Låntager utvide lånet utover det beløp som utgjør 1. transje forut for innbetaling av 1. transje. Ved utvidelser utenom Rentetermindato betales påløpt rente på obligasjonene som vil bli beregnet etter reglene for renteberegning i annenhåndsmarkedet for obligasjoner. Lånerammen kan søkes utvidet.

Rentefastsettselsdato: ⁷⁾

Senere utvidelser vil skje til markedskurs, dog i henhold til emisjonsforskriften av 20. desember 1996.

Renteregulering: ^{6/7)}

2 bankdager før Rentereguleringsdato.

Lånets Rentesats reguleres med virkning fra hver Rentereguleringsdato, første gang på Innbetalingsdato. Den nye Rentesatsen fastsettes på Rentefastsettselsdato i henhold til NIBOR med tillegg av Margin.

Dersom NIBOR ikke er tilgjengelig fastsettes den nye Rentesatsen på Rentefastsettselsdato i henhold til NIBOR-Referansebanker med tillegg av Margin. Ved Renteregulering vil den nye renten og neste Rentetermin meddeles obligasjonseierne skriftlig via Verdipapirregister. Dette skal også umiddelbart meddeles Tillitsmannen og Oslo Børs.

Ved eventuell uenighet i oppfatning mellom Låntager og Tillitsmannen vedrørende bruk av ny side, eller dersom Lånets rentesats blir fastsatt i henhold til NIBOR-Referansebanker, kan Låntager eller obligasjonseiere som representerer minst 1/10 av Utestående Lån påklage rentefastsettelsen. Slik klage må fremsettes skriftlig overfor Tillitsmannen innen 20 Bankdager etter at Rentesatsen er meddelt obligasjonseierne. Klagen behandles av et utvalg som skal bestå av tre medlemmer, hvorav en representant oppnevnes av Låntakeren, en representant oppnevnes av Tillitsmannen, og en formann som de to parters representanter blir enige om. Blir ikke partene enige om formann, oppnevnes denne av Byrettsjustitiarius i Oslo. Utvalgets avgjørelse er endelig.

Melding om at rentefastsettelsen er påklaget, samt den endelige rentefastsettelsen, skal sendes obligasjonseierne via Verdipapirregister. Dersom rentefastsettelsen påklages skal meldingen som sendes obligasjonseierne også sendes Oslo Børs.

NIBOR – definisjon: ⁵⁾

Den rentesats, avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng, for en tilsvarende tidsperiode som nevnt i NIBOR som fremkommer på Reuters side NIBR kl. 12.00 i Oslo på Rentefastsettselsdato.

Dersom innholdet av Reuters side NIBR skulle bli endret slik at den oppgitte rentesats, som etter Tillitsmannens og Låntagers oppfatning ikke lenger representerer den samme rentesats som ved lånets utbetaling eller dersom den aktuelle siden er fjernet fra Reuterssystemet, skal en annen side på Reuters eller eventuelt hos en annen elektronisk nyhetsformidler som etter Tillitsmannens og Låntagers oppfatning angir den samme rentesats som Reuters side NIBR gjøres ved utbetalingen, benyttes.

NIBOR – referansebanker:

Rentesats bestemt på grunnlag av den rente på innskudd som kvoteres av de fire største valutabankene i det norske markedet omtrent kl. 12.00 i Oslo på Rentefastsettselsdatoen overfor banker i interbankmarkedet i Oslo for en tilsvarende periode som nevnt i NIBOR som starter på Rentereguleringsdato og gjeldende for et representativt beløp. Tillitsmannen skal be hovedkontoret til hver av bankene om kvotering på slik rente. Hvis to eller flere kvoteringer gis, skal rentesatsen fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av kvoteringene. Hvis det gis mindre enn to kvoteringer, skal renten fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av de rentesatser som banker, valgt av Tillitsmannen, kvoterer omtrent kl. 12.00 i Oslo på Rentefastsettselsdatoen for lån i norske kroner til ledende banker i Europa for en tilsvarende tidsperiode som nevnt i NIBOR som starter på Rentereguleringsdato gjeldende for et representativt beløp. En rentesats basert på aritmetisk gjennomsnitt avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng.

Effektiv rente:

Avhengig av markedskurs. Effektiv rente for første renteperiode vil bli kunngjort 2 bankdager før Innbetalingsdato.

Renteterminer: ^{9/7)}

Renten betales etterskuddsvis på Rentereguleringsdato. Første rentetermin forfaller på første Rentereguleringsdato etter Innbetalingsdato. Neste termin løper f.o.m. denne dato frem til neste rentetermin. Siste rentetermin forfaller på Forfallsdato.

Påløpte renter:

Påløpte renter for annenhånds omsetning beregnes etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer fra Norske Finansanalytikerens Forening.

Standard Bankdag konvensjon: ⁸⁾

Modifisert Påfølgende: Er Rentereguleringsdato en dag som ikke er bankdag flyttes rentereguleringsdato til første påfølgende bankdag. Medfører flytting av Rentereguleringsdato til første påfølgende bankdag at Rentereguleringsdato derved faller i påfølgende kalendermåned, flyttes imidlertid Rentereguleringsdato til siste bankdag forut for opprinnelig Rentereguleringsdato.

Vilkår – Obligasjonseiers Innløsningsrett: ¹²⁾	Obligasjonseierne har på datoer for innløsning, som nevnt under Obligasjonseiers Innløsningsrett, rett til å innløse sine obligasjoner til dertil korresponderende kurs. Krav om innløsning må være kontofører-investor (KI) skriftlig i hende senest 15 –femten- bankdager før aktuell dato for innløsning som nevnt under Obligasjonseiers Innløsningsrett.
Vilkår – Låntagers Innløsningsrett: ¹³⁾	Låntager har på datoer for innløsning, som nevnt under Låntagers Innløsningsrett, rett til å innfri sine obligasjoner, helt eller delvis ved loddtrekning, til dertil korresponderende kurs. Dersom Låntager benytter retten til innfrielse skal Låntager meddele Tillitsmannen og Oslo Børs om dette senest 30 –tretti- bankdager før aktuell dato for innfrielse. Meldingen skal også snarest sendes obligasjonseierne via Verdipapirregister. Krav om slik innfrielse må være Registerfører skriftlig i hende senest 30 –tretti- bankdager før aktuell dato for innfrielse.
Registrering:	Lånet skal være registrert i Verdipapirregister senest dagen før Innbetalingsdato. Obligasjoner registreres på den enkelte obligasjonseiers Verdipapirregister konto.
Erverv av egne obligasjoner:	Låntager har rett til å erverve og eie egne obligasjoner. Egne obligasjoner kan i så fall senere avhendes eller benyttes til nedskrivning av gjenstående lån ved sletting i Verdipapirregister. For ansvarlige lån utstedt av finansinstitusjoner kan låntager ikke erverve egne obligasjoner uten Kredittilsynets samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt.
Avdrag: ⁴⁾	Lånet løper uten avdrag og forfaller i sin helhet på Forfallsdato til pari kurs.
Innløsning:	Forfalt rente og forfalt hovedstol vil bli godskrevet den enkelte obligasjonseier direkte fra Verdipapirregister. Foreldelsesfristen for eventuelle krav på renter og hovedstol følger norsk lovgivning, p.t. 3 år for renter og 10 år for hovedstol.
Salg:	1. transje/ Lånebeløp er plassert av Tilrettelegger(e). Eventuelle senere utvidelser kan finne sted hos autoriserte verdipapirforetak.
Lovgivning:	Utstedelse av obligasjonene er regulert av norsk lov, og Tillitsmannens alminnelige verneting skal være rett verneting.
Avgifter:	Låntager skal dekke eventuelle dokumentavgifter eller andre offentlige avgifter i forbindelse med lånet. Eventuelle offentlige avgifter og skatter på annenhåndsomsetning av obligasjoner skal betales av obligasjonseierne, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift. Låntager er ansvarlig for at eventuell kildeskatt pålagt ved lov blir tilbakeholdt.

Sparebanken Øst

Drammen/Oslo, mai 2004

Pareto Securities ASA

14 Vedlegg

14.1 Låneavtaler

Norsk Tillitsmann ASA	
INNHOLD	
1 Definisjoner.....	3
2 Opplysninger om Lånet.....	5
3 Børsnotering.....	5
4 Registrering i VPS.....	5
5 Tillitsmannens funksjoner, oppgaver og ansvar.....	6
6 Vilkår for utbetaling av Lånet.....	6
7 Erklæring fra Låntageren - opplysningsplikt og ansvar.....	7
8 Lånets prioritet og status, adgang til nedskrivning.....	8
9 Renter og renteberegning.....	9
10 Løpetid.....	10
11 Renter ved forsinket betaling.....	10
12 Låntagerens innløsningsrett(CALL).....	11
13 Låntagerens erverv av Egne Obligasjoner.....	11
14 Låntagerens forpliktelser i Lånets løpetid.....	11
15 Godtgjørelse og dekning av utgifter.....	12
16 Mislighold.....	12
17 Obligasjonstermotets og Tillitsmannens myndighet.....	12
18 Saksbehandling.....	14
19 Gjennomført obligasjonsiermøte.....	16
20 Byrde av Tillitsmann.....	16
21 Foreldelse.....	16
22 Konfliktløsning og verneting.....	17

ISIN NO 001 022969.3

LÅNEAVTALE
mellom
Sparebanken Øst
(låntageren)
og
Norsk Tillitsmann ASA
(tillitsmann)
på vegne av
obligasjonseierne
i obligasjonslån

**Flytende rente Sparebanken Øst fondsobligasjonslån
med ubegrenset løpetid**

Denne Lånevartale er inngått den 23. juni 2004 mellom **Sparebanken Øst** (org.nr: 937 888 937) som Låntageren og **Norsk Tiltitsmann ASA** (orgnr: 963 342 624) som Tiltitsmann.

Obligasjonseterne har ved tegning av obligasjoner i Lånet tiltrådt Lånevartalen:

- * Obligasjonseterne er bundet av Lånevartalens vilkår så fremt det i tegningsinnbydelsen/lånebeskrivelsen er gitt opplysninger om tiltrødelsen, og Lånevartalen på forhånd var gjort offentlig tilgjengelig.
- * Lånets Tiltitsmann har ved tegningen fått fullmakt til å oppføre på vegne av obligasjonseterne i det omfang Lånevartalen gir grunnlag for.

Lånevartalen er tilgjengelig for enhver og kan fås ved henvendelse til Tiltitsmannen eller Låntageren. Låntageren plikter å holde Lånevartalen tilgjengelig for allmennheten i hele Lånets løpetid.

1 Definisjoner

I denne Lånevartale skal nedenstående ord og uttrykk ha følgende mening:

- Bankdag:**
- enhver ordinær åpningsdag for banker i Norge og som ikke er lørdag eller søndag
- Egne Obligasjoner:**
- obligasjoner i Gjensstående Lån som eies av Låntageren, noen som Låntageren har bestemmende innflytelse over eller noen som har bestemmende innflytelse over Låntageren
- Gjensstående Lån:**
- sum av pålydende av alle utestående obligasjoner i Lånet som ikke er nedskrevet og slettet i Verdpapirregisteret
- Kapitaldekning:**
- Låntagerens kapitaldekning i henhold til de til enhver tid gjeldende kapitaldekningsregler. På avtaletidspunktet vil dette være Finansdepartementets forskrift av 22. oktober 1990 nr 875 (*Forskrift om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak*)
- Kjernekapital:**
- Låntagerens kjernekapital i henhold til de til enhver tid gjeldende krav til kjernekapital. På avtaletidspunktet vil dette være Finansdepartementets forskrift av 1. juni 1990 nr 435 (*Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentrader og verdipapirforetak*, se særlig § 3 punkt 12)
- NIBOR:**
- Den rentesats, avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng, for en 3 - tre - måneders periode som fremkommer på Reuters side NIBR kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettelssesdato.
- Dersom innholdet av Reuters side NIBR skulle bli endret slik at de oppgitte rentesatser, etter Tiltitsmannens og Låntagerens

oppfatning, ikke lengre representerer de samme rentesatser som ved Lånets utbetaling eller den aktuelle side er fjernet fra Reuters-systemet, skal en annen side på Reuters eller eventuelt hos en annen elektronisk nyhetsformidler og som etter Tiltitsmannens og Låntagerens oppfatning angir de samme rentesatser som Reuters side NIBR gjorde ved Lånets utbetaling, benyttes. En eventuell uenighet i oppfatning mellom Låntageren og Tiltitsmannen vedrørende bruk av ny side behandles som beskrevet i Lånevartalens pkt. 9.3.

NIBOR-

Referansebanker:

- Rentesats bestemt på grunnlag av den rente på innskudd som kvoterer av de fire største valutabankene i det norske markedet omtrent kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettelssesdatoen overfor banker i interbankmarkedet i Oslo for en 3 - tre - måneders periode som starter på Rentereguleringsdato og gjeldende for et representativt beløp. Tiltitsmannen skal be hovedkontoret til hver av bankene om kvotering på slik rente. Hvis to eller flere kvoteringer gis, skal rentesatsen fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av kvoteringene. Hvis det gis mindre enn to kvoteringer, skal renten fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av de rentesatser som banker, valgt av Tiltitsmannen, kvoterer omtrent kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettelssesdatoen for lån i norske kroner til ledende banker i Europa for en 3 - tre - måneders periode som starter på Rentereguleringsdato gjeldende for et representativt beløp. En rentesats basert på aritmetisk gjennomsnitt avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng.

Registerfører:

- foretak godkjent av Verdpapirregisteret som fører av utsiderkonto for Lånet

Rentefastsettelsses-

dato:

- 23. juni 2004 og deretter to Bankdager før hver Rentereguleringsdato.

Rentereguleringsdato:

- 25. mars, 25. juni, 25. september og 27. desember hvert år. Er Rentereguleringsdato en dag som ikke er Bankdag flyttes Rentereguleringsdato til første påfølgende Bankdag. Medfører flytting av Rentereguleringsdato til første påfølgende Bankdag at Rentereguleringsdato derved faller i påfølgende kalendermåned, flyttes innledertid Rentereguleringsdato til siste Bankdag forut for Rentereguleringsdato.

Reuters:

- finansiell informasjon elektronisk formidlet av nyhetsbyrået Reuters Norge AS.

Utestående Lån:

- sum av pålydende av obligasjoner i Gjensstående Lån med drag av Egne Obligasjoner.

Verdpapir-

- registeret:
- det foretak med tillatelse etter Vprl. til å drive registrering av finansielle instrumenter, hvor Lånet er innført
- Vpbl.:
- lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel
- Vprl.:
- lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter
- 2 Opplysninger om Lånet**
- 2.1 Låntageren har besluttet å oppta et fondsobligasjonslån stort NOK 99 500 000,- (norske kroner nittini millioner fem hundre tusen), i denne avtale kalt Lånet.
- Obligasjonene er hver pålydende NOK 500 000,- og er sideordnede og likestilte.
- Lånets offisielle navn er "Flytende rente Sparebanken Øst Fondsobligasjonslån med ubegrenset løpetid".
- Lånets ISIN er NO 001 022969.3.
- Lånet utbetales 25. juni 2004 og har ubegrenset løpetid, se dog pkt. 12.1.
- Formålet med låneopptaket er å styrke Låntagerens kapitaldekning.
- 3 Børsnotering**
- Lånet vil bli søkt tatt opp til notering på Oslo Børs.
- 4 Registrering i verdipapirregister**
- 4.1 Lånet skal innføres i et verdipapirregister, jfr. Vprl. § 2-1 første ledd nr. 2, og registreres med de verdipapiropplysninger som til enhver tid er nødvendige i henhold til gjeldende lov og forskrift. Beløp i Lånet vil ikke bli stilt til rådighet for Låntageren før Lånet er innført og opplysningene registrert.
- 4.2 Låntageren skal sørge for at enhver endring av Lånets verdipapiropplysninger uten unødig opphold blir registrert på utstederkonto for Lånet i Verdipapirregisteret. Kopi av dokumentasjon for registerendringen skal sendes Tillitsmannen.
- 4.3 Låntageren er selv ansvarlig for at innføring og registrering i Verdipapirregisteret blir gjennomført. Innføring av Lånet og registrering av verdipapiropplysninger kan på vegne av Låntageren likevel foretas av andre som har tillatelse til dette etter gjeldende lov og forskrift.

- 5 Tillitsmannens funksjoner, oppgaver og ansvar**
- 5.1 Tillitsmannen skal i henhold til denne Låneavtale samt lover og forskrifter ivareta obligasjonseierens interesser og rettigheter overfor Låntageren, herunder bl.a.
- kontrollere at Låntageren oppfyller sine forpliktelser etter Låneavtalen,
 - utøve nødvendig skjønn ved gjennomføring av de oppgaver Tillitsmannen er tillagt etter Låneavtalen,
 - besørge gjennomføring av de beslutninger som gyldig treffes på obligasjonseiermøte
 - treffe de beslutninger og iverksette de tiltak som er tillagt eller blir pålagt Tillitsmannen etter Låneavtalen
 - formidle til obligasjonseierne nødvendig informasjon som innhentes og mottas i egenskap av tillitsmann,
 - kontrollere rettidlig og korrekt netbetaling av Lånet og betaling av renter, - dersom Lånet er børsnotert, informere Oslo Børs om forhold som har vesentlig betydning for kursnoteringen, dog bare i de tilfeller Tillitsmannen blir eller burde være kjent med slike forhold og Låntageren unnlater, på tross av oppfordring fra Tillitsmannen, å oppfylle sin informasjonsplikt overfor Oslo Børs.
- 5.2 Under utførelsen av sin funksjon som tillitsmann er Tillitsmannen ikke forpliktet til å vurdere Låntagerens finansielle stilling eller evne til å betjene Lånet utover det som naturlig følger av Låneavtalen.
- 5.3 Tillitsmannen er erstatningsansvarlig for obligasjonseierens økonomiske tap som følge av at Tillitsmannen uaktsomt har forsomt sine funksjoner og oppgaver etter Låneavtalen. Tillitsmannen har ikke ansvar for innholdet av den informasjon som Tillitsmannen viderebefordrer på vegne av Låntageren.
- 6 Vilkår for utbetaling av Lånet**
- 6.1 Lånet utbetales på betingelse av at Tillitsmannen har mottatt fra Låntageren de dokumenter som er angitt nedenfor senest tre Bankdager før utbetalingsdato, jfr. pkt. 6.3, og Tillitsmannen skriftlig har meddelt at disse i form og innhold er kontrollert og funnet i orden. Følgende dokumenter skal sendes/leveres Tillitsmannen:
- (a) Låneavtalen i undertegnet stand,
 - (b) bekreftet utskrift av nødvendige beslutninger i eller fullmakt fra Låntagerens selskapsorganer om opptak av Lånet,
 - (c) Låntagerens vedtekter og firmaattest,
 - (d) alternativt,
 - i) dersom utleggelsen av Lånet faller inn under bestemmelsene i Vpbl. kapittel 5 om prospektkrav ved offentlig tilbud, meddelelse fra angjeldende børs om at prospektet er kontrollert dersom Lånets obligasjoner skal børsnoteres, alternativt, meddelelse fra Foretaksregisteret om at prospektet er registrert eller

ii) bekrefte fra Låntageren eller det verdipapirforetak som tilrettelegger Lånet om at utleggelsen av Lånet ikke faller inn under bestemmelsene i Vphl. kapittel 5 om prospektkrav ved offentlig tilbud,

(e) bekrefte fra Registerfører på at Lånet er registrert i Verdpapirregisteret,

(f) undertegnet avtale mellom Låntageren og Tiltitsmannen om dekning av tiltitsmannsutgifter,

(g) tillatelse fra Kredittilsynet for etablering av Lånet som tellende i Låntagerens Kjernekapital og Låntagerens Kapitaldekning, samt

(h) all skriftlig dokumentasjon som måtte være offentliggjort i forbindelse med etableringen av Lånet.

6.2 Tiltitsmannen kan utsette fristen for oppfyllelse av ovennevnte dokumentasjonskrav.

6.3 Dersom betingelsene for utbetaling av Lånet foreligger, utbetales Lånet den 25. juni 2004.

7 Erklæring fra Låntageren - opplysningsplikt og ansvar

7.1 Låntageren skal skriftlig bekrefte og innestå for at:

(a) alle opplysninger avgitt i forbindelse med Lånet er korrekte og i overensstemmelse med kjente forhold, og at ingen forhold som kan ha vesentlig innvirkning på Låntagerens økonomiske situasjon eller oppfyllelse av Låneavtalens vilkår er holdt tilbake,

(b) alle nødvendige godkjennelser og tillatelser fra offentlig myndighet og Låntagerens besluttede organer om etablering av Lånet, foreligger og

(c) Låntageren, utover de forhold som eventuelt er nevnt i Låntagerens årsberetning og dokumenter som måtte være utgitt i forbindelse med Lånet, ikke er kjent med at noen har reist eller har til hensikt å reise sak eller granskning mot Låntageren som kan gjøre det vanskelig å oppfylle Låneavtalens forpliktelser.

7.2 Låntageren skal holde Tiltitsmannen skadesløs for økonomisk tap som påføres ham ved at han har innrettet seg etter de erklæringer og opplysninger Låntageren har avgitt for utbetaling av Lånet og i Lånets løpetid.

8 Lånets prioritet og status – adgang til nedskrivning av Lånet

8.1 Lånet er tatt opp for å kunne utgjøre Kjernekapital ved beregningen av Låntagerens Kapitaldekning.

8.2 Det følger av Lånets status som fondsobligasjonslån at Lånet ikke kan innfris eller kreves innfridd uten myndighetenes (Kredittilsynets) samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt, se også pkt. 12.1.

8.3 Ved en eventuell avvikling av Låntageren skal Lånet med renter stå tilbake for all annen gjeld Låntager har, dog slik at Lånet med renter skal være likestilt og sideordnet med eventuelt andre fondsobligasjonslån eller lignende og skal dekkes før Låntagerens grunnfondskapital.

8.4 Dersom en situasjon oppstår der Låntager

- i) ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på grunnfond eller
- ii) ikke lenger oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillegg en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillegg en margin på 0,2 prosentpoeng (påløpte renter på lånet hensyntatt)

oppfører forrentningen av Lånet og krav på påløpte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (påløpte renter på Lånet skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at

- i) det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på andre lån eller andre former for kapital (herunder grunnfondskapital) med samme eller lavere status enn Lånet og at det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av slik kapital.

Renter på Lånet vil begynne å påløpe igjen så snart

- i) Låntager igjen oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillegg en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillegg en margin på 0,2 prosentpoeng
- ii) Låntager akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på andre lån eller andre former for kapital (herunder grunnfondskapital) med samme eller lavere status enn Lånet eller
- iii) Låntager gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av slik kapital.

Se også pkt 14.1 (b).

8.5 Dersom en situasjon oppstår der Låntagerens Kapitaldekning på grunn av bokførte tap faller under 8,00 % eller Låntagerens Kjernekapital faller under 5,00 % har Låntageren gjennom vedtak i Låntagerens forsamling rett til å nedskrive Lånet og påløpte renter på Lånet under forutsetning av at

- i) myndighetene (Kredittilsynet) gir sitt samtykke til at Lånet nedskrives,
- ii) Låntagerens frie kapital i sin helhet er tapt,
- iii) nedskrivningen av Lånet er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagerens virksomhet,

- iv) eventuelle andre lån eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet nedskrives minst forholdsmessig med Lånet og nedskrivningen av Lånet ikke strekker seg vesentlig lenger enn det som er nødvendig for å gi grunnlag for en rekapitalisering av Låntageren opp til en kapitaldekning på 8,00 % og en Kjernekapital på 5,00 %.

Nedskrivning gjennomføres ved at det først nedskrives på eventuelle påløpte renter av Lånet og deretter på Lånets hovedstol (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Låntageren betale renter etter Låneavtalens bestemmelser på det beløp Lånet er nedskrevet til.

- Låntageren er forpliktet til å skrive opp Lånet med Nedskrevet Beløp dersom Låntager vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på grunnfondskapital eller andre former for kapital med lavere status enn Lånet eller
- i) gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av låneinstrumenter, grunnfondskapital eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet eller
 - ii) skriver opp fondsobligasjoner, grunnfondskapital eller andre former for kapitalinstrumenter med samme eller lavere status enn Lånet.

Se også pkt 14.1 (h).

- 8.6 Dersom en situasjon oppstår der Låntagers frie kapital og grunnfondskapital i sin helhet er tapt, skal Lånet med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Låntagers virksomhet under forutsetning av at

- myndighetene gir sitt samtykke til at Lånet benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Lånet er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet og
- eventuelle andre lån eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet nedskrives tilsvarende.

Se også pkt 14.1 (h).

9 Renter og renteberegning

- 9.1 Lånet forrentes fra og med 25. juni 2004 med grunnlag i NIBOR med tillegg av 2,50 prosentpoeng. Rentensatsen fastsettes på første Rentefastsattelsesdato (23. juni 2004). Dersom NIBOR ikke er tilgjengelig fastsettes rentensatsen i henhold til NIBOR-Referansebanker med tillegg av 2,50 prosentpoeng.

Rentensatsen reguleres i henhold til pkt. 9.2.

Renten betales etterskuddsvis på Rentereguleringsdato, første gang på Rentereguleringsdato i september 2004 (25. september 2004).

- 9.2 Lånets rentesats reguleres med virkning fra hver Rentereguleringsdato, første gang på Rentereguleringsdato i september 2004 (25. september 2004). Den nye rentensatsen fastsettes på Rentefastsattelsesdato i henhold til NIBOR eller - dersom NIBOR ikke er tilgjengelig - i henhold til NIBOR-Referansebanker, med tillegg av 2,50 prosentpoeng.

Ved renteregulering i juni 2014 (25. juni 2014) og senere rentereguleringer skal tillegget til henholdsvis NIBOR eller NIBOR-Referansebanker være 3,50 prosentpoeng.

Ved rentefastsattelse første gang og ved senere rentereguleringer skal neste Rentereguleringsdato og faktisk antall kalenderdager frem til denne meddeles obligasjonseierne skriftlig via Verdipapirregisteret. I samme melding skal også rentensatsen frem til neste Rentereguleringsdato meddeles. Den nye rentensatsen skal også umiddelbart meldes Oslo Børs dersom Lånet er børsnotert.

- 9.3 Dersom Lånets rentesats blir fastsatt i henhold til NIBOR-Referansebanker kan Låntageren eller obligasjonseiere som representerer minst 1/10 av Utestående Lån påklage rentefastsattelsen. Slik klage må fremsettes skriftlig overfor Tillitsmannen innen 20 Bankdager etter at rentensatsen er meddelt obligasjonseierne. Klagen behandles av et utvalg som skal bestå av tre medlemmer, hvorav en representant oppnevnes av Låntageren, en representant oppnevnes av Tillitsmannen, og en formann som de to partenes representanter blir enige om. Blir ikke partene enige om formann, oppnevnes denne av Byrettsjustitarius i Oslo. Utvalgets avgjørelse er endelig.

Melding om at rentefastsattelsen er påklaget i henhold til punkt 9.3, samt den endelige rentefastsattelsen, skal sendes obligasjonseierne via Verdipapirregisteret og - dersom Lånet er børsnotert - Oslo Børs.

- 9.4 Renten beregnes på grunnlag av faktisk antall påløpte kalenderdager, dividert med 360. Om beregningsmetoden som ligger til grunn for beregning av antallet rentedager for referansenenten endres, skal beregningsmetoden for antallet rentedager for Lånet endres tilsvarende.

- 9.5 Se også Låneavtalens pkt 8.4-8.6.

10 Løpetid

- 10.1 Lånet har ubegrenset løpetid, jfr. dog pkt. 12.1.

11 Renter ved forsinket betaling

- 11.1 Såfremt rentetermin og/eller hovedstol ikke betales rettidig svares fra forfallsdato en forsinkelsesrente svarende til lånerenten mellom ledende norske banker for den angjeldende periode med tillegg av 4,00 prosentpoeng.

- 11.2 Forsinkelsesrenten løper imidlertid forholdsvis er rettet.

12 Låntagers innløsningsrett (call) av obligasjonene.

12.1 Forutsatt at Låntageren har gitt obligasjonseierne minimum 30 (tretti) Bankdagers forutgående skriftlig varsel om fortidig innfrielse via Verdpapirregisteret og at vilkårene for innfrielse, jfr. pkt. 8.2, er oppfylt på varslingstidspunktet, kan Låntageren på Rentereguleringsdato 1 juni 2014 (25. juni 2014) og senere Rentereguleringsdatoer i juni innfri Lånet helt til kurs 100 % (call option).

Dersom Låntageren benytter retten til fortidig innfrielse skal - samtidig med melding om innfrielsen sendes obligasjonseierne - melding om innfrielsen sendes til Oslo Børs, dersom Lånet er børsnotert.

13 Låntagerens erverv av obligasjoner

13.1 Låntageren har rett til å erverve og eie obligasjoner (Egne Obligasjoner). Egne Obligasjoner kan etter Låntagerens beslutning beholdes av Låntageren, avhendes eller benyttes til nedskrivning av Gjensidende Lån, jfr. dog pkt. 13.2.

13.2 Erverv av Egne Obligasjoner kan ikke skje uten Kredittilsynets samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt.

14 Låntagerens forpliktelser i Lånets løpetid

14.1 I Lånets løpetid forplikter Låntageren seg til:

- (a) uoppfordret å oversende til Tillsmannen års- og delårsrapporter straks de foreligger,
- (b) uoppfordret å varsle Tillsmannen om Låntagerens utnyttelse av sin rett i flg. Låneavtalens pkt. 12.1 til fortidig innfrielse av Lånet,
- (c) på oppfordring fra Tillsmannen å sende oversikter over Låntagerens beholdning av Egne Obligasjoner,
- (d) besørge at tilsvarende klausuler som er inntatt i Låneavtalens kapittel 8 også blir gjort gjeldende for fondsobligasjonslån etablert på et senere tidspunkt,
- (e) ikke å betale utbytte på grunnfondskapitalen dersom Lånet ikke er fullt ut befriende etter Låneavtalens bestemmelser,
- (f) å skaffe tilveie de dokumenter og den informasjon som er nødvendig for å beholde eventuell børsnotering av Lånet og for at Tillsmannen skal kunne ivareta sine rettigheter og plikter etter Låneavtalen, lover og forskrifter,
- (g) på anmodning fra Tillsmannen innen rimelig frist å gi nødvendige opplysninger om Låntagerens økonomiske situasjon, som Tillsmannen har saklig behov for,

11

- (h) uoppfordret orientere Tillsmannen og obligasjonseierne om det oppstår en situasjon som beskrevet i Låneavtalens pkt 8.4- 8.6.

14.2 Låntageren må ikke uten samtykke fra Tillsmannen eller obligasjonseiermøtet hvor det er nødvendig,

- (a) innstille sin foretningsvirksomhet eller
- (b) overdra en vesentlig del av virksomheten når dette medfører en vesentlig svekkelse av Låntagerens evne til å oppfylle sine forpliktelser etter Låneavtalen eller
- (c) i vesentlig grad endre virksomhetens art når dette medfører en vesentlig svekkelse av Låntagerens evne til å oppfylle sine forpliktelser etter Låneavtalen.

15 Godtgjørelse og dekning av utgifter

15.1 Låntageren skal betale en årlig godtgjørelse til Tillsmannen. Beløpets størrelse er fastsatt i særskilt avtale.

15.2 Låntageren skal dekke alle utgifter i forbindelse med Lånet så som utarbeidelse av Låneavtale, notering av Lånet på Oslo Børs og registrering og administrasjon av Lånet i Verdpapirregisteret.

15.3 Låntageren skal dekke eventuelle dokumentavgifter eller andre offentlige avgifter i forbindelse med etableringen av Lånet. Eventuelle offentlige avgifter og skatter på annenhåndsoverføring av obligasjoner skal betales av obligasjonseierne, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift.

Låntageren er ansvarlig for at eventuell kildeskatt pålagt ved lov blir tilbakeholdt.

15.4 Utover tillsmannsgodtgjørelsen i pkt. 15.1 og ordinære utgifter i pkt. 15.2 og 15.3, skal Låntageren ved påkrav dekke ekstraordinære utgifter som Tillsmannen måtte ha i forbindelse med Lånet, så som innkalling og avholdelse av obligasjonseiermøte og bytte av tillsmann, med mindre annet er særskilt avtalt. Se dog pkt. 20.2.

16 Mislighold

16.1 Det følger av Lånets status, jfr. pkt. 8, og forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak av 1. juni 1990 nr. 435 § 3 nr. 12 at Lånet ikke kan tilbakebetales uten ved avvikling.

16.2 Den enkelte obligasjonseier kan ikke på egen hånd søke dekning for sin(e) obligasjon(er) direkte hos Låntageren.

17 Obligasjonseiermøtet og Tillsmannens myndighet

12

17.1 I den utstrekning kreditors beslutning/samtykke er nødvendig etter lov, forskrift eller avtale, kan obligasjonseiermøtet treffe beslutning i alle spørsmål vedrørende Lånet så som:

- (a) bytte av Tiltitsmann,
- (b) debitorskifte,
- (c) samtykke til endring av Låneavtalens bestemmelser vedrørende renter, nedbetaling, løpetid eller andre avtalevilkår,
- (d) godkjenning av selskapsrettslige endringer hos Låntageren som fusjon, fisjon, kapitalmedsettelse eller omdanning,
- (e) godkjenning av salg, pantssettelse eller andre disposisjoner over Låntagerens aktiva,

Obligationseiermøtet kan knytte vilkår til beslutningen.

Obligationseiermøtet kan ikke treffe beslutninger som er egnet til å gi enkelte obligasjonseiere eller andre en urimeelig fordel på andre obligasjonseiers bekostning.

17.2 Tiltitsmannen kan treffe beslutning som nevnt i pkt. 17.1 d) og e), så fremt disse disposisjoner over Låntagerens aktiva eller selskapsrettslige endringer hos Låntageren, eller Tiltitsmannens skjønn ikke er av vesentlig betydning for oppfyllelsen av Gjensidende Lån.

Tiltitsmannen kan treffe beslutning om andre endringer i Låneavtalen som omhandlet i pkt. 17.1 første ledd bokstav c), dersom det etter Tiltitsmannens skjønn gjelder et forhold av vesentlig betydning for obligasjonseierens økonomiske og juridiske rettigheter i låneforholdet. For slik beslutning treffes skal obligasjonseierne varsles skriftlig via Verdpapirregisteret. Varslet skal bestemt angi forslaget og Tiltitsmannens vurdering av dette, samt opplysning om at forslaget ikke kan vedtas av Tiltitsmannen alene dersom noen obligasjonseier inngir skriftlig protest mot forslaget, og protesten er avsendt innen en frist som ikke skal være kortere enn 5 - fem - Bankdager fra utsendelse av varslet.

Tiltitsmannen kan knytte vilkår til beslutningen.

Tiltitsmannen kan ikke treffe beslutning etter Låneavtalen som er egnet til å gi enkelte obligasjonseiere eller andre en urimeelig fordel på andre obligasjonseiers bekostning.

17.3 Tiltitsmannen står fritt til å forelegge ethvert spørsmål for obligasjonseiermøtet.

17.4 Tiltitsmannen har rett og plikt til å gjennomføre de beslutninger som gyldig besluttes på obligasjonseiermøtet.

17.5 Beslutninger som omhandlet i pkt. 17.1 og 17.2 skal snarest mulig og på hensiktsmessig måte meddeles Låntageren, obligasjonseiere og - dersom Lånet er børsnotert - Oslo Børs.

18 Saksbehandling

18.1 Obligationseiermøte skal avholdes etter begjæring fra:

- (a) Låntageren,
- (b) obligasjonseiere som representerer minst 1/10 av Utestående Lån,
- (c) Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - eller
- (d) Tiltitsmannen.

Begjæring om avholdelse av obligasjonseiermøte skal være skriftlig og bestemt angi de saker som ønskes behandlet. Begjæringen sendes Tiltitsmannen.

18.2 Obligationseiermøtet innkalles av Tiltitsmannen etter reglene i pkt. 18.3. Samtidig med beslutningen om innkallelse til obligasjonseiermøte kan Tiltitsmannen kreve at Låntageren ikke øker Utestående Lån.

Hør Tiltitsmannen ikke etterkommet en gyldig begjæring om avholdelse av obligasjonseiermøte som angitt i pkt. 18.1, innen 5 - fem - Bankdager etter mottak av begjæringen, har Låntageren eller vedkommende obligasjonseier(e) og eventuelt Oslo Børs rett til selv å innkalle til møte etter reglene i pkt. 18.3.

18.3 Innkalling til obligasjonseiermøte skal være avsendt og eventuelt kunngjort senest 5 - fem - Bankdager før møtetidspunktet.

Innkallingen skjer ved skriftlig melding via Verdpapirregisteret til den enkelte obligasjonseier med kjent oppholdssted og - dersom Lånet er børsnotert - til Oslo Børs for offentliggjøring. Meldingen via Verdpapirregisteret skal også angi antallet obligasjoner i Lånet (uskrift) som vedkommende eier på utskriftstidspunktet.

Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles på obligasjonseiermøtet. Med innkallingen skal det følge kopi av sakens dokumenter alternativt skal det i innkallingen opplyses om at saksdokumentene er tilgjengelige hos Tiltitsmannen, og eventuelt annet sted oppgitt i innkallingen. Er Låneavtalen foreslått endret skal hovedinnholdet av forslaget angis i innkallingen.

Møtet kan bare treffe beslutninger om de saker som er angitt i innkallingen, med mindre samtlige obligasjonseiere i Utestående Lån samtykker i noe annet.

Etter Låneavtalens pkt. 19 nødvendig for gyldig beslutning at det avholdes nytt obligasjonseiermøte for annen gangs behandling av en sak, kan det ikke innkalles til nytt obligasjonseiermøte før det første er avholdt. I innkallingen til nytt møte for annen gangs behandling skal det opplyses om fremmøtet og utfallet av avstemningen på det første obligasjonseiermøtet.

18.4 Møtet avholdes i Tiltitsmannens lokaler eller lokaler anvist av Tiltitsmannen.

Møtet ledes av Tiltidsmannen, med mindre obligasjonseiermøtet beslutter noe annet. Er Tiltidsmannen ikke til stede, ledes møtet av en obligasjonseier eller en representant for obligasjonseierne, valgt av obligasjonseiermøtet.

Det skal føres møteprotokoll. Det skal i protokollen angis hvilke obligasjonseiere som møter - personlig eller ved fullmakt - og hvor mange stemmer hver kan avgi. Videre skal protokollen inneholde de beslutninger som fattes på møtet med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Protokollen skal underskrives av møtelederen og to obligasjonseiere eller fullmektiger, som velges av obligasjonseiermøtet. Protokollen skal på en betryggende måte oppbevares av Tiltidsmannen og være tilgjengelig for obligasjonseierne.

18.5 På obligasjonseiermøtet har obligasjonseierne, Låntageren, Tiltidsmannen og - dersom Lånet er børsnotert - representanter for Oslo Børs adgang til å møte. Obligationseiermøtet kan gi andre adgang til møtet. Deiligene på obligasjonseiermøtet har rett til å møte med rådgiver og/eller ved fullmektig.

18.6 På obligasjonseiermøtet har hver obligasjonseier en stemme for hver obligasjon han eier. Meldingen med angitt obligasjonsbeholdning i Lånet (uskrift) som ble sendt den enkelte obligasjonseier via Verdpapirregisteret ved innkallingen til møtet, jfr. pkt. 18.3, tjener som bevis for eterforholdet til obligasjonene og stemmeretten til den enkelte obligasjonseier. Dersom obligasjoner er overdratt etter utskriftstidspunktet må den nye obligasjonseier medbringe (original) innkalling og uskrift i transportert stand.

Egne obligasjoner går ikke stemmerett og regnes ikke med ved beregning av stemmeberettigede obligasjoner.

Obligationseiermøtet avgjør i tvilstilfelle hvilke obligasjonseiere som kan stemme og hvilke stemmetall den enkelte har.

18.7 For at obligasjonseiermøtet skal kunne fatte gyldige beslutninger må obligasjonseiere som representerer minst 2/10 av Utestående Lån være representert, se dog pkt. 19.

Dersom fremmøtte obligasjonseiere representerer mindre enn 5/10 av Utestående Lån treffes vedtak kun med 2/3 flertall av de representerte obligasjoner. Dersom fremmøtte obligasjonseiere representerer 5/10 eller mer av Utestående Lån kan gyldige beslutninger fattes med simpelt flertall, jfr. dog pkt. 18.8.

18.8 I følgende saker kreves at et kvalifisert flertall på 2/3 av de representerte obligasjoner på møtet har stemt for beslutningen:

- (a) bytte av Tiltidsmann,
- (b) debitorskifte,
- (c) endringer i Låneavtalens bestemmelser, herunder renter, nedbetaling, løpetid og sikkerhet eller
- (d) selskaps- eller forretningsmessige endringer hos Låntageren som er av vesentlig betydning for oppfyllelse av Gjenstående Lån.

18.9 I alle saker, hvor det ikke er enstemmighet, skal det stemmes skriftlig og stemmetallene tilføres protokollen. I tilfelle stemmelikhet, gjelder det som møtelederen slutter seg til, selv om møtelederen ikke er obligasjonseier eller representant for denne.

Beslutninger på obligasjonseiermøte som medfører endringer i Låneavtalen vedlegges Låneavtalen som bekreftet kopi av møteprotokollen.

19 Gjettatt obligasjonseiermøte

Er under 2/10 av Utestående Lån representert kan det ikke fattes gyldig beslutning på det første obligasjonseiermøtet hvor saken behandles. Etter ny møteinnkalling og annen gangs behandling av saken i nytt møte, kan det fattes gyldig beslutning etter avstemningsreglene ovenfor, også i de tilfelle hvor mindre enn 2/10 av uestående Lån er representert.

20 Bytte av Tiltidsmann

20.1 Dersom Låntageren og/eller obligasjonseiere som nevnt i pkt. 18.1 b) ønsker bytte av Tiltidsmann, bytte av Tiltidsmann er nødvendig i henhold til lov, forskrift eller offentlig vedtak eller Tiltidsmannen selv ønsker slikt bytte, skal Tiltidsmannen straks innkalle til obligasjonseiermøte for behandling av saken.

Tiltidsmannen skal legge frem for obligasjonseiermøtet forslag til ny tiltidsmann. Obligationseierne, Låntageren og Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - kan foresette forslag.

Obligationseierne og Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - skal etter obligasjonseiermøtet varsles om beslutningen og fra hvilken dato bytte av tiltidsmann trer i kraft.

20.2 Tiltidsmannen fungerer inntil ny tiltidsmann er valgt. Dersom Tiltidsmannen ikke fungerer forsvarlig og obligasjonseierens interesser kan bli skadelidende kan Oslo Børs oppnevne en ny midlertidig tiltidsmann. Utgifter til den midlertidige tiltidsmann dekkes av Låntageren etter pkt. 15.4, men kan - helt eller delvis - kreves refundert av den tidligere tiltidsmann dersom byttet skyldes brudd på tiltidsmannens forpliktelser etter Låneavtalens eller andre forhold tiltidsmannen er ansvarlig for.

20.3 Tiltidsmannen plikter å medvirke til at den nye tiltidsmannen uten ugrunnet opphold etter obligasjonseiermøtet, får de nødvendige dokumenter og opplysninger for å utføre sine funksjoner og oppgaver etter Låneavtalen. Tiltidsmannen plikter å gi en oversikt over oppfølging av vilkår i Låneavtalen.

21 Foreldelse

21.1 Krav om renter og kapital foreldes etter reglene i Lov om foreldelse av fordringer av 18. mai 1979 nr. 18.

22 Konfliktløsning og verneting

22.1 Konflikter som måtte oppstå med utgangspunkt i Låneavtalen og som ikke kan løses i minnelighet, skal avgjøres etter norsk rett og ved norsk domstol.

22.2 Søksmål skal reises ved Tillitsmannens alminnelige verneting, jfr lov av 13. august 1915 nr. 6 (tvistemålsloven) § 36.

Oslo, den 23. juni 2004

Sparebanken Øst

Norsk Tillitsmann ASA

.....
Låntager

.....
Tillitsmann

Låneavtalen er utstedt i to eksemplarer (originaler), hvorav Låntageren og Tillitsmannen beholder ett hver.

ISIN NO 001 022970.1

LÅNEAVTALE

mellom

Sparebanken Øst
(låntageren)

og

Norsk Tillsmann ASA
(tillitsmann)

på vegne av

obligasjonseierne

i obligasjonslån

Fast rente Sparebanken Øst fondsobligasjonslån med ubegrenset løpetid**INNHold**

1	Definisjoner.....	3
2	Opplysninger om Lånet.....	5
3	Børsnotering.....	5
4	Registrering i Verdpapirregister.....	5
5	Tillitsmannens funksjoner, oppgaver og ansvar.....	6
6	Vilkår for utbetaling av Lånet.....	6
7	Erklæring fra Låntageren - opplysningsplikt og ansvar.....	7
8	Lånets prioritet og status.....	8
9	Renter og renteberegning.....	10
10	Løpetid.....	11
11	Renter ved forsinket betaling.....	11
12	Låntagerens innløsningsrett(CALL).....	11
13	Låntagerens erverv av Egne Obligasjoner.....	11
14	Låntagerens forpliktelser i Lånets løpetid.....	12
15	Godtgjørelse og dekning av utgifter.....	12
16	Mislighold.....	13
17	Obligasjonsermøtets og Tillitsmannens myndighet.....	13
18	Saksbehandling.....	14
19	Gjentatt obligasjonsermøte.....	16
20	Bytte av Tillitsmann.....	17
21	Foreldelse.....	17
22	Konfliktløsning og verneting.....	18

Denne Lånevtales er inngått den 23. juni 2004 mellom **Sparebanken Øst** (org.nr. 937 888 937) som Låntageren og **Norsk Tiltitsmann ASA** (org.nr. 963 342 624) som Tiltitsmann.

Obligasjonsseierne har ved tegning av obligasjoner i Lånet tiltrådt Lånevtalet:

- * Obligasjonsseierne er bundet av Lånevtalets vilkår så fremt det i tegningsinnbydelsen/lånebeskrivelsen er gitt opplysninger om tiltrædelsen, og Lånevtalet på forhånd var gjort offentlig tilgjengelig.
- * Lånets Tiltitsmann har ved tegningen fått fullmakt til å opptre på vegne av obligasjonsseierne i det omfang Lånevtalet gir grunnlag for.

Lånevtalet er tilgjengelig for enhver og kan fås ved henvendelse til Tiltitsmannen eller Låntageren. Låntageren plikter å holde Lånevtalet tilgjengelig for allmennheten i hele Lånets løpetid.

1 Definisjoner

I denne Lånevtales skal nedestående ord og uttrykk ha følgende mening:

- Bankdag:** - enhver ordinær åpningsdag for banker i Norge og som ikke er lørdag eller søndag
- Egne Obligasjoner:** - obligasjoner i Gjenstående Lån som eies av Låntageren, noen som Låntageren har bestemmende innflyvelse over eller noen som har bestemmende innflyvelse over Låntageren
- Forfallsdato:** - den dato som renter, eller hele Lånet forfaller til betaling. Er Forfallsdato en dag som ikke er Bankdag, skal betaling skje på første påfølgende Bankdag
- Gjenstående Lån:** - sum av pålydende av alle utestående obligasjoner i Lånet som ikke er nedskrevet og slettet i Verdpapirregisteret
- Kapitaldekning:** - Låntagerens kapitaldekning i henhold til de til enhver tid gjeldende kapitaldekningsregler. På avtaleidspunktet vil dette være Finansdepartementets forskrift av 22. oktober 1990 nr 875 (*Forskrift om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak*)
- Kjernekapital:** - Låntagerens kjernekapital i henhold til de til enhver tid gjeldende krav til kjernekapital. På avtaleidspunktet vil dette være Finansdepartementets forskrift av 1. juni 1990 nr 435 (*Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak*, se særlig § 3 punkt 12)

- Den rentesats, avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng, for en 3 - tre - måneders periode som fremkommer på Reuters side NIBR kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettesdato.

NIBOR:

Dersom innholdet av Reuters side NIBR skulle bli endret slik at de oppgitte rentesatser, etter Tiltitsmannens og Låntagerens oppfatning, ikke lenger representerer de samme rentesatser som ved Lånets ubetaling eller den aktuelle side er fjernet fra Reuters-systemet, skal en annen side på Reuters eller eventuelt hos en annen elektronisk nyhetsformidler og som etter Tiltitsmannens og Låntagerens oppfatning angir de samme rentesatser som Reuters side NIBR gjorde ved Lånets ubetaling, benyttes. En eventuell uenighet i oppløsning mellom Låntageren og Tiltitsmannen vedrørende bruk av ny side behandles som beskrevet i Lånevtalets pkt. 9.3.

NIBOR-

- Rentesats bestemt på grunnlag av den rente på innskudd som kvoteres av de fire største valutabankene i det norske markedet omrent kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettesdatoen overfor banker i interbankmarkedet i Oslo for en 3 - tre - måneders periode som starter på Rentereguleringsdato og gjeldende for et representativt beløp. Tiltitsmannen skal be hovedkontoret til hver av bankene om kvotering på slik rente. Hvis to eller flere kvoteringer gis, skal rentesatsen fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av kvoteringene. Hvis det gis mindre enn to kvoteringer, skal renten fastsettes til det aritmetiske gjennomsnitt av de rentesatser som banker, valgt av Tiltitsmannen, kvoterer omrent kl 12.00 i Oslo på Rentefastsettesdatoen for lån i norske kroner til ledende banker i Europa for en 3 - tre - måneders periode som starter på Rentereguleringsdato gjeldende for et representativt beløp. En rentesats basert på aritmetisk gjennomsnitt avrundet til nærmeste hundredels prosentpoeng.

Registerfører:

- foretak godkjent av Verdpapirregisteret som fører av utstederkonto for Lånet

Rentefastsettesdato:

- 23. juni 2014 og deretter to Bankdager før hver Rentereguleringsdato.

Rentereguleringsdato: - 25. mars, 25. juni, 25. september og 27. desember hvert år fra og med 25. juni 2014. Er Rentereguleringsdato en dag som ikke er Bankdag flyttes Rentereguleringsdato til første påfølgende Bankdag. Medfører flytting av Rentereguleringsdato til første påfølgende Bankdag at Rentereguleringsdato derved faller i påfølgende kalendermåned, flyttes imidlertid Rentereguleringsdato til siste Bankdag forut for Rentereguleringsdato.

Reuters: - finansiell informasjon elektronisk formidlet av nyhetsbyrået Reuters Norge AS.

Utestående Lån: - sum av pålydende av obligasjoner i Gjenstående Lån med fradrag av Egne Obligasjoner.

Verdipapirregisteret: - det foretak med tillatelse etter Vprl. til å drive registrering av finansielle instrumenter, hvor Lånet er innført

Vphl.: - lov 19. juni 1997 nr. 64 om verdipapirhandel

Vprl.: - lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter

2 Opplysninger om Lånet

2.1 Låntageren har besluttet å oppta et fondsobligasjonslån stort NOK 200 500 000,- (norske kroner to hundre millioner fem hundre tusen), i denne avtale kalt Lånet.

Obligasjonene er hver pålydende NOK 500.000,- og er sideordnede og likestilte.

Lånets offisielle navn er "Fast rente Sparebanken Øst Fondsobligasjonslån med ubegrenset løpetid".

Lånets ISIN er NO 001 022970.1.

Lånet utbetales 25. juni 2004 og har ubegrenset løpetid, se dog pkt. 12.1.

Formålet med låneopptaket er å styrke Låntagerens kapitaldekning.

3 Børsnotering

Lånet vil bli søkt tatt opp til notering på Oslo Børs.

4 Registrering i verdipapirregister

4.1 Lånet skal innføres i et verdipapirregister, jfr. Vprl. § 2-1 første ledd nr. 2, og registreres med de verdipapiropplysninger som til enhver tid er nødvendige i henhold til gjeldende lov og forskrift. Beløp i Lånet vil ikke bli stilt til rådighet for Låntageren før Lånet er innført og opplysningene registrert.

4.2 Låntageren skal sørge for at enhver endring av Lånets verdipapiropplysninger uten unødig opphold blir registrert på utstederkonto for Lånet i Verdipapirregisteret. Kopi av dokumentasjon for registerendringen skal sendes Tillsmannen.

4.3 Låntageren er selv ansvarlig for at innføring og registrering i Verdipapirregisteret blir gjennomført. Innføring av Lånet og registrering av verdipapiropplysninger kan på vegne av Låntageren likevel foretas av andre som har tillatelse til dette etter gjeldende lov og forskrift.

5 Tillsmannens funksjoner, oppgaver og ansvar

5.1 Tillsmannen skal i henhold til denne Låneavtale samt lover og forskrifter ivareta obligasjonseierens interesser og rettigheter overfor Låntageren, herunder bl.a.

- kontrollere at Låntageren oppfyller sine forpliktelser etter Låneavtalen,
- utøve nødvendig skjønn ved gjennomføring av de oppgaver Tillsmannen er tillagt etter Låneavtalen,

- besøge gjennomføring av de beslutninger som gyldig treffes på obligasjonseiermøte

- treffe de beslutninger og iverksette de tiltak som er tillagt eller blir pålagt Tillsmannen etter Låneavtalen

- formidle til obligasjonseierne nødvendig informasjon som innhentes og mottas i egenskap av tillsmann,

- kontrollere rettidig og korrekt nedbetaling av Lånet og betaling av renter,

- dersom Lånet er børsnotert, informere Oslo Børs om forhold som har vesentlig betydning for kursnoteringen, dog bare i de tilfeller Tillsmannen blir eller burde være kjent med slike forhold og Låntageren unnlater, på tross av oppfordring fra Tillsmannen, å oppfylle sin informasjonsplikt overfor Oslo Børs.

5.2 Under utførelsen av sin funksjon som tillsmann er Tillsmannen ikke forpliktet til å vurdere Låntagerens finansielle stilling eller evne til å betjene Lånet utover det som naturlig følger av Låneavtalen.

5.3 Tillsmannen er erstatningsansvarlig for obligasjonseierens økonomiske tap som følge av at Tillsmannen uaktsomt har forsomt sine funksjoner og oppgaver etter Låneavtalen. Tillsmannen har ikke ansvar for innholdet av den informasjon som Tillsmannen viderebefordrer på vegne av Låntageren.

6 Vilkår for utbetaling av Lånet

6.1 Lånet utbetales på betingelse av at Tillsmannen har mottatt fra Låntageren de dokumenter som er angitt nedenfor senest tre Bankdager før utbetalingsdato, jfr. pkt. 6.3, og Tillsmannen skriftlig har meddelt at disse i form og innhold er kontrollert og funnet i orden. Følgende dokumenter skal sendes/leveres Tillsmannen:

- (a) Låneavtalen i undertegnet stand,
- (b) bekreftet utskrift av nødvendige beslutninger i eller fullmakt fra Låntagerens selskapsorganer om opptak av Lånet,
- (c) Låntagerens vedtekter og firmaattest,

7.2 Låntageren skal holde Tillitsmannen skadesløs for økonomisk tap som påføres ham ved at han har innrettet seg etter de erklæringer og opplysninger Låntageren har avgitt for utbetaling av Lånet og i Lånets løpetid.

8 Lånets prioritet og status – adgang til nedskrivning av Lånet

- 8.1 Lånet er tatt opp for å kunne utgjøre Kjernekapital ved beregningen av Låntagerens Kapitaldekning.
- 8.2 Det følger av Lånets status som fondsobligasjonslån at Lånet ikke kan innfris eller kreves innfridd uten myndighetenes (Kredittilsynets) samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt, se også pkt. 12.1.
- 8.3 Ved en eventuell avvikling av Låntageren skal Lånet med renter stå tilbake for all annen gjeld Låntager har, dog slik at Lånet med renter skal være likestilt og sideordnet med eventuelt andre fondsobligasjonslån eller lignende og skal dekkes for Låntagers grunnfondskapital.

8.4 Dersom en situasjon oppstår der Låntager

- i) ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på grunnfond eller
- ii) ikke lenger oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosenpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosenpoeng (pålopte renter på lånet hensyntatt)

opphører forventningen av Lånet og krav på pålopte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (pålopte renter på Lånet skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at

- i) det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på andre lån eller andre former for kapital (herunder grunnfondskapital) med samme eller lavere status enn Lånet og at det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av slik kapital.

Renter på Lånet vil begynne å påløpe igjen så snart

- i) Låntager igjen oppfyller de av myndighetene fastsatte minstekrav til Kjernekapital tillagt en margin på 0,2 prosenpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosenpoeng
- ii) Låntager akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på andre lån eller andre former for kapital (herunder grunnfondskapital) med samme eller lavere status enn Lånet eller
- iii) Låntager gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av slik kapital.

Se også pkt 14.1 (h).

(d) alternativt,

- i) dersom utleggelsen av Lånet faller inn under bestemmelsene i Vphl. kapittel 5 om prospektkrav ved offentlig tilbud, meddelelse fra angjeldende børs om at prospektet er kontrollert dersom Lånets obligasjoner skal børsnoteres, alternativt, meddelelse fra Foretaksregisteret om at prospektet er registrert eller

- ii) bekrefteelse fra Låntageren eller det verdipapirforetak som tilrettelegger Lånet om at utleggelsen av Lånet ikke faller inn under bestemmelsene i Vphl. kapittel 5 om prospektkrav ved offentlig tilbud,

(e) bekrefteelse fra Registerfører på at Lånet er registrert i Verdipapirregisteret,

(f) undertegnet avtale mellom Låntageren og Tillitsmannen om dekning av tillitsmannsutgifter,

(g) tillatelse fra Kredittilsynet for etablering av Lånet som tellende i Låntagerens Kjernekapital og Låntagerens Kapitaldekning, samt

(h) all skriftlig dokumentasjon som måtte være offentliggjort i forbindelse med etableringen av Lånet.

6.2 Tillitsmannen kan utsette fristen for oppfyllelse av ovennevnte dokumentasjonskrav.

6.3 Dersom betingelsene for utbetaling av Lånet foreligger, utbetales Lånet den 25. juni 2004.

7 Erklæring fra Låntageren - opplysningsplikt og ansvar

7.1 Låntageren bekrefter og innestår for følgende ved utbetaling av lånet:

(a) alle opplysninger avgitt i forbindelse med Lånet er korrekte og i overensstemmelse med kjente forhold, og at ingen forhold som kan ha vesentlig innvirkning på Låntagerens økonomiske situasjon eller oppfyllelse av Låneavtalens vilkår er holdt tilbake,

(b) alle nødvendige godkjenninger og tillatelser fra offentlig myndighet og Låntagerens besluttede organer om etablering av Lånet, foreligger og

(c) Låntageren, utover de forhold som eventuelt er nevnt i Låntagerens årsberetning og dokumenter som måtte være utgitt i forbindelse med Lånet, ikke er kjent med at noen har reist eller har til hensikt å reise sak eller granskning mot Låntageren som kan gjøre det vanskelig å oppfylle Låneavtalens forpliktelser.

8.5 Dersom en situasjon oppstår der Låntagers Kapitaldekning på grunn av bokførte tap faller under 8,00 % eller Låntagers Kjernekapital faller under 5,00 % har Låntageren gjennom vedtak i Låntagerens forstanderskap rett til å nedskrive Lånet og påløpte renter på Lånet under forutsetning av at

- i) myndighetene (Kreditilsynet) gir sitt samtykke til at Lånet nedskrives,
- ii) Låntagerens frie kapital i sin helhet er tapt,
- iii) nedskrivningen av Lånet er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet,
- iv) eventuelle andre lån eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet nedskrives minst forholdsmessig med Lånet og
- v) nedskrivningen av Lånet ikke strekker seg vesentlig lenger enn det som er nødvendig for å gi grunnlag for en rekapitalisering av Låntageren opp til en Kapitaldekning på 8,00 % og en Kjernekapital på 5,00 %.

Nedskrivning gjennomføres ved at det først nedskrives på eventuelle påløpte renter av Lånet og deretter på Lånets hovedstol (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Låntageren betale renter etter Låneavtalens bestemmelser på det beløp Lånet er nedskrevet til.

Låntageren er forpliktet til å skrive opp Lånet med Nedskrevet Beløp dersom Låntager

- i) vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på grunnfondskapital eller andre former for kapital med lavere status enn Lånet eller
- ii) gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av låneinstrumenter, grunnfondskapital eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet eller
- iii) skriver opp fondsobligasjoner, grunnfondskapital eller andre former for kapitalinstrumenter med samme eller lavere status enn Lånet.

Se også pkt 14.1 (h).

8.6 Dersom en situasjon oppstår der Låntagers frie kapital og grunnfondskapital i sin helhet er tapt, skal Lånet med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Låntagers virksomhet under forutsetning av at

- myndighetene gir sitt samtykke til at Lånet benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Lånet er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Låntagers virksomhet og
- eventuelle andre lån eller andre former for kapital med samme eller lavere status enn Lånet nedskrives tilsvarende.

Se også pkt 14.1 (h).

9 Renter og renteberegning

9.1 Lånet forrentes fra og med 25. juni 2004 til 25. juni 2014 med 7,61 % p.a. Renten betales etterskuddsvis med Forfallsdato 25. juni hvert år, første gang med Forfallsdato 25. juni 2005. Renten er fast i Lånets løpetid.

Renten beregnes på grunnlag av et år som består av 360 dager med 12 måneder, å 30 dager, med unntak av en periode der

- a) den siste dag i perioden er den 31. kalenderdag og den første dag i perioden ikke er den 30. eller den 31. kalenderdag, skal den måned som inneholder siste dag i perioden ikke avkortes til 30 dager, eller
- b) den siste dag i perioden er den siste kalenderdag i februar, skal februar ikke forlenges til en måned bestående av 30 dager.

Se også Låneavtalens pkt 8.4-8.6.

9.2 Dersom ikke obligasjonene innløses i henhold til pkt. 12.1 (call option) ved Forfallsdato den 25. juni 2014, forrentes Lånet fra og med 25. juni 2014 med grunnlag i NIBOR med tillegg av 3,50 prosentpoeng. Rentesatsen fastsettes på første Rentefastsattelsesdato (25. juni 2014). Rentesatsen reguleres i henhold til pkt. 9.3. Dersom NIBOR ikke er tilgjengelig fastsettes rentesatsen i henhold til NIBOR-Referansebanker med tillegg av 3,50 prosentpoeng.

Renten betales etterskuddsvis på Rentereguleringsdato, første gang på Rente-reguleringsdato i september 2014 (25. september 2014).

Renten beregnes på grunnlag av faktisk antall påløpte kalenderdager, dividert med 360. Om beregningsmetoden som ligger til grunn for beregning av antallet rentedager for referansrenten endres, skal beregningsmetoden for antallet rentedager for Lånet endres tilsvarende.

9.3 Dersom ikke obligasjonene innløses i henhold til pkt. 12.1 (call option) ved Forfallsdato den 25. juni 2014, reguleres lånets rentesats med virkning fra hver Rentereguleringsdato, første gang på Rentereguleringsdato 25. september 2014. Den nye rentesatsen fastsettes på Rentefastsattelsesdato i henhold til NIBOR eller - dersom NIBOR ikke er tilgjengelig - i henhold til NIBOR-Referansebanker, med tillegg av 3,50 prosentpoeng.

Ved renteregulering 25. september 2014 og senere rentereguleringer skal tillegget til henholdsvis NIBOR eller NIBOR-Referansebanker være 3,50 prosentpoeng.

Ved rentefastsattelse første gang og ved senere rentereguleringer skal neste Rentereguleringsdato og faktisk antall kalenderdager frem til denne meddeles obligasjonsterne skriftlig via Verdipapirregisteret. I samme melding skal også rentesatsen frem til neste Rentereguleringsdato meddeles. Den nye rentesatsen skal også umiddelbart meldes Oslo Børs dersom Lånet er børsnotert.

9.4 Dersom Lånets rentesats blir festsatt i henhold til NIBOR-Referansebanker kan Låntageren eller obligasjonseiere som representerer minst 1/10 av Utesående Lån påklage rentefastsattelsen. Slik klage må fremsettes skriftlig overfor Tillitsmannen innen 20 Bankdager etter at rentesatsen er meddelt obligasjonseierne. Klagen behandles av et utvalg som skal bestå av tre medlemmer, hvorav en representant oppnevnes av Låntageren, en representant oppnevnes av Tillitsmannen, og en formann som de to partenes representanter blir enige om. Blir ikke partene enige om formann, oppnevnes denne av Byrettsjustisarius i Oslo. Utvalgets avgjørelse er endelig.

Melding om at rentefastsattelsen er påklaget i henhold til punkt 9.4, samt den endelige rentefastsattelsen, skal sendes obligasjonseierne via Verdipapirregisteret og - dersom Lånet er børsnotert - Oslo Børs.

10 Løpetid

10.1 Lånet har ubegrenset løpetid, jfr. dog pkt. 12.1.

11 Renter ved forsinket betaling

11.1 Såfremt rentetermin og/eller hovedstol ikke betales rettidig svares fra forfallsdato en forsinkelsesrente svarende til lånerenten mellom ledende norske banker for den angjelende periode med tillegg av 4,00 prosentpoeng.

11.2 Forsinkelsesrenten løper inntil forholdet er rettet.

12 Låntagers innløsningsrett (call) av obligasjonene.

12.1 Forutsatt at Låntageren har gitt obligasjonseierne minimum 30 (tretti) Bankdagers forutgående skriftlig varsel om førtidig innfrielse via Verdipapirregisteret og at vilkårene for innfrielse er oppfylt på varslingstidspunktet, kan Låntageren på Forfallsdato 25. juni 2014 og senere Forfallsdatoer i juni hvert år innfri Lånet helt til kurs 100 % (call option).

Dersom Låntageren benytter retten til førtidig innfrielse skal - samtidig med melding om innfrielsen sendes obligasjonseierne - melding om innfrielsen sendes til Oslo Børs, dersom Lånet er børsnotert.

13 Låntagerens erverv av obligasjoner

13.1 Låntageren har rett til å erverve og eie obligasjoner (Egne Obligasjoner). Egne Obligasjoner kan etter Låntagerens beslutning beholdes av Låntageren, avhendes eller benyttes til nedskrivning av Gjenstående Lån, jfr. dog pkt. 13.2.

13.2 Erverv av Egne Obligasjoner kan ikke skje uten Kredittilsynets samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevet på det aktuelle tidspunkt.

14 Låntagerens forpliktelser i Lånets løpetid

14.1 I Lånets løpetid forplikter Låntageren seg til:

- uopfordret å oversende til Tillitsmannen års- og delårsrapporter straks de foreligger,
- uopfordret å varsle Tillitsmannen om Låntagerens utnyttelse av sin rett i flg. Låneavtalens pkt. 12.1 til førtidig innfrielse av Lånet,
- på oppfordring fra Tillitsmannen å sende oversikter over Låntagerens beholdning av Egne Obligasjoner,
- besøge at tilsvarende klausuler som er inntatt i Låneavtalens kapittel 8 også blir gjort gjeldende for fondsobligasjonslån etablert på et senere tidspunkt,
- ikke å betale ubytte på grunnfondskapitalen dersom Lånet ikke er fullt ut betjent etter Låneavtalens bestemmelser,
- å skaffe tilveie de dokumenter og den informasjon som er nødvendig for å beholde eventuell børsnotering av Lånet og for at Tillitsmannen skal kunne ivareta sine rettigheter og plikter etter Låneavtalen, lover og forskrifter,
- på anmodning fra Tillitsmannen innen rimelig frist å gi nødvendige opplysninger om Låntagerens økonomiske situasjon, som Tillitsmannen har saktlig behov for,
- uopfordret orientere Tillitsmannen og obligasjonseierne om det oppstår en situasjon som beskrevet i Låneavtalens pkt 8.4- 8.6.

14.2 Låntageren må ikke uten samtykke fra Tillitsmannen eller obligasjonseiermøtet hvor det er nødvendig,

- innstille sin forretningsvirksomhet eller
- overdra en vesentlig del av virksomheten når dette medfører en vesentlig svekkelse av Låntagerens evne til å oppfylle sine forpliktelser etter Låneavtalen eller
- i vesentlig grad endre virksomhetens art når dette medfører en vesentlig svekkelse av Låntagerens evne til å oppfylle sine forpliktelser etter Låneavtalen.

15 Godtgjørelse og dekning av utgifter

15.1 Låntageren skal betale en årlig godtgjørelse til Tillitsmannen. Beløpets størrelse er festsatt i serskilt avtale.

15.2 Låntageren skal dekke alle utgifter i forbindelse med Lånet så som utarbeidelse av Låneavtale, notering av Lånet på Oslo Børs og registrering og administrasjon av Lånet i Verdipapirregisteret.

15.3 Låntageren skal dekke eventuelle dokumentavgifter eller andre offentlige avgifter i forbindelse med etableringen av Lånet. Eventuelle offentlige avgifter og skatter på annenhåndsoverføring av obligasjoner skal betales av obligasjonseierne, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift.

Låntageren er ansvarlig for at eventuell kildeskatt pålagt ved lov blir tilbakeholdt.

15.4 Utover tillitsmannsodgjørelsen i pkt. 15.1 og ordinære utgifter i pkt. 15.2 og 15.3, skal Låntageren ved påkrav dekke ekstraordinære utgifter som Tillitsmannen måtte ha i forbindelse med Lånet, så som innkalling og avholdelse av obligasjonseiermøte og bytte av tillitsmann, med mindre annet er særskilt avtalt. Se dog pkt. 20.2.

16 Mislighold

16.1 Der følger av Lånets status, jfr. pkt. 8, og forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak av 1. juni 1990 nr. 435 § 3 nr. 12 at Lånet ikke kan tilbakebetales uten ved avvikling.

16.2 Den enkelte obligasjonseier kan ikke på egen hånd søke dekning for sin(e) obligasjon(er) direkte hos Låntageren.

17 Obligasjonseiermøtet og Tillitsmannens myndighet

17.1 I den utstrekning kreditors beslutning/samtykke er nødvendig etter lov, forskrift eller avtale, kan obligasjonseiermøtet treffe beslutning i alle spørsmål vedrørende Lånet så som:

- (a) bytte av Tillitsmann,
- (b) debitorskifte,
- (c) samtykke til endring av Låneavtalens bestemmelser vedrørende renter, nedbetaling, løpetid eller andre avtalevilkår,
- (d) godkjenning av selskapsrettslige endringer hos Låntageren som fusjon, fisjon, kapitalnedsettelse eller omdanning,
- (e) godkjenning av salg, pantsettelse eller andre disposisjoner over Låntagerens aktiva,

Obligasjonseiermøtet kan knytte vilkår til beslutningen.

Obligasjonseiermøtet kan ikke treffe beslutninger som er egnet til å gi enkelte obligasjonseiere eller andre en urimelig fordel på andre obligasjonseieres bekostning.

17.2 Tillitsmannen kan treffe beslutning som nevnt i pkt. 17.1 d) og e), så fremt disse disposisjoner over Låntagerens aktiva eller selskapsrettslige endringer hos Låntageren, etter Tillitsmannens skjønn ikke er av vesentlig betydning for oppfyllelsen av Gjenstående Lån.

Tillitsmannen kan treffe beslutning om andre endringer i Låneavtalen som omhandlet i pkt. 17.1 første ledd bokstav c), dersom det etter Tillitsmannens skjønn gjelder et forhold av vesentlig betydning for obligasjonseierne økonomiske og juridiske rettigheter i låneforholdet. For slik beslutning treffes skal obligasjonseierne varsles skriftlig via Verdipapirregisteret. Varslet skal bestemt angi forslaget og Tillitsmannens vurdering av dette, samt opplysning om at forslaget ikke kan vedtas av Tillitsmannen alene dersom noen obligasjonseier inngir skriftlig protest mot forslaget, og protesten er avsendt innen en frist som ikke skal være kortere enn 5 - fem - Bankdager fra utsendelse av varslet.

Tillitsmannen kan knytte vilkår til beslutningen.

Tillitsmannen kan ikke treffe beslutning etter Låneavtalen som er egnet til å gi enkelte obligasjonseiere eller andre en urimelig fordel på andre obligasjonseieres bekostning.

17.3 Tillitsmannen står fritt til å forelegge ethvert spørsmål for obligasjonseiermøtet.

17.4 Tillitsmannen har rett og plikt til å gjennomføre de beslutninger som gyldig besluttes på obligasjonseiermøtet.

17.5 Beslutninger som omhandlet i pkt. 17.1 og 17.2 skal snarest mulig og på hensiktsmessig måte meddeles Låntageren, obligasjonseiere og - dersom Lånet er børsnotert - Oslo Børs.

18 Saksbehandling

18.1 Obligasjonseiermøte skal avholdes etter begjæring fra:

- (a) Låntageren,
- (b) obligasjonseiere som representerer minst 1/10 av Utestående Lån,
- (c) Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - eller
- (d) Tillitsmannen.

Begjæring om avholdelse av obligasjonseiermøte skal være skriftlig og bestemt angi de saker som ønskes behandlet. Begjæringen sendes Tillitsmannen.

18.2 Obligasjonseiermøtet innkalles av Tillitsmannen etter reglene i pkt. 18.3. Samtidig med beslutningen om innkallelse til obligasjonseiermøte kan Tillitsmannen kreve at Låntageren ikke øker Utestående Lån.

Har Tillitsmannen ikke etterkommet en gyldig begjæring om avholdelse av obligasjonsermøte som angitt i pkt. 18.1, innen 5 - fem - Bankdager etter mottak av begjæringen, har Låntageren eller vedkommende obligasjonseier(e) og eventuelt Oslo Børs rett til selv å innkalle til møte etter reglene i pkt. 18.3.

18.3 Innkalling til obligasjonsermøte skal være avsendt og eventuelt kunnigjort senest 5 - fem - Bankdager før møtetidspunktet.

Innkallingen skjer ved skriftlig melding via Verdipapirregisteret til den enkelte obligasjonseier med kjent oppholdssted og - dersom Lånet er børsnotert - til Oslo Børs for offentliggjøring. Meldingen via Verdipapirregisteret skal også angi antallet obligasjoner i Lånet (utskrift) som vedkommende eier på utskriftstidspunktet.

Innkallingen skal bestemte angir de saker som skal behandles på obligasjonsermøtet. Med innkallingen skal det følge kopi av sakens dokumenter alternativt skal det i innkallingen opplyses om at saksdokumentene er tilgjengelige hos Tillitsmannen, og eventuelt annet sted oppgitt i innkallingen. Er Låneavtalen foreslått endret skal hovedinnholdet av forslaget angis i innkallingen.

Møtet kan bare treffe beslutninger om de saker som er angitt i innkallingen, med mindre samtlige obligasjonseiere i Utestående Lån samtykker i noe annet.

Er det etter Låneavtalens pkt. 19 nødvendig for gyldig beslutning at det avholdes nytt obligasjonsermøte for annen gangs behandling av en sak, kan det ikke innkalles til nytt obligasjonsermøte før det første er avholdt. I innkallingen til nytt møte for annen gangs behandling skal det opplyses om fremmøtet og utfallet av avstemningen på det første obligasjonsermøtet.

18.4 Møtet avholdes i Tillitsmannens lokaler eller lokaler anvist av Tillitsmannen.

Møtet ledes av Tillitsmannen, med mindre obligasjonsermøtet beslutter noe annet. Er Tillitsmannen ikke til stede ledes møtet av en obligasjonseier eller en representant for obligasjonseierne, valgt av obligasjonsermøtet.

Det skal føres møteprotokoll. Det skal i protokollen angis hvilke obligasjonseiere som møter - personlig eller ved fullmakt - og hvor mange stemmer hver kan avgi. Videre skal protokollen inneholde de beslutninger som fattes på møtet med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Protokollen skal underskrives av møtelederen og to obligasjonseiere eller fullmektiger, som velges av obligasjonsermøtet. Protokollen skal på en betryggende måte oppbevares av Tillitsmannen og være tilgjengelig for obligasjonseierne.

18.5 På obligasjonsermøtet har obligasjonseierne, Låntageren, Tillitsmannen og - dersom Lånet er børsnotert - representanter for Oslo Børs adgang til å møte. Obligationsermøtet kan gi andre adgang til møtet. Deltagerne på obligasjonsermøtet har rett til å møte med rådgiver og/eller ved fullmektig.

18.6 På obligasjonsermøtet har hver obligasjonseier en stemme for hver obligasjon han eier. Meldingen med angitt obligasjonsbeholdning i Lånet (utskrift) som ble sendt den enkelte obligasjonseier via Verdipapirregisteret ved innkallingen til møtet, jfr. pkt. 18.3, tjener som bevis for eierforholdet til obligasjonene og stemmeretten til den enkelte obligasjonseier. Dersom obligasjoner er overdratt etter utskriftstidspunktet må den nye obligasjonseier medbringe (original) innkalling og utskrift i transportert stand.

Egne Obligationsermøter gir ikke stemmerett og regnes ikke med ved beregning av stemmeberettigede obligasjoner.

Obligationsermøtet avgjør i tvistilfelle hvilke obligasjonseiere som kan stemme og hvilke stemmetall den enkelte har.

18.7 For at obligasjonsermøtet skal kunne fatte gyldige beslutninger må obligasjonseiere som representerer minst 2/10 av Utestående Lån være representert, se dog pkt. 19.

Dersom fremmøtte obligasjonseiere representerer mindre enn 5/10 av Utestående Lån treffes vedtak kun med 2/3 flertall av de representerte obligasjonseiere. Dersom fremmøtte obligasjonseiere representerer 5/10 eller mer av Utestående Lån kan gyldige beslutninger fattes med simpelt flertall, jfr. dog pkt. 18.8.

18.8 I følgende saker kreves at et kvalifisert flertall på 2/3 av de representerte obligasjonseiere på møtet har stemt for beslutningen:

- (a) bytte av Tillitsmann,
- (b) debitorskifte,
- (c) endringer i Låneavtalens bestemmelser, herunder renter, nedbetaling, løpetid og sikkerhet eller
- (d) selskaps- eller forretningsmessige endringer hos Låntageren som er av vesentlig betydning for oppfyllelse av Gjenstående Lån.

18.9 I alle saker, hvor det ikke er enstemmighet, skal det stemmes skriftlig og stemmetallene tilføres protokollen. I tilfelle stemmelikhet, gjelder det som møtelederen slutter seg til, selv om møtelederen ikke er obligasjonseier eller representant for denne.

Beslutninger på obligasjonsermøte som medfører endringer i Låneavtalen vedlegges Låneavtalen som bekreftet kopi av møteprotokollen.

19 Gjennomført obligasjonsermøte

Er under 2/10 av Utestående Lån representert kan det ikke fattes gyldig beslutning på det første obligasjonsermøtet hvor saken behandles. Etter ny møteinnkalling og annen gangs behandling av saken i nytt møte, kan det fattes gyldig beslutning etter avstemningsreglene ovenfor, også i de tilfelle hvor mindre enn 2/10 av utestående Lån er representert.

20 Bytte av Tillitsmann

20.1 Dersom Låntageren og/eller obligasjonseiere som nevnt i pkt. 18.1 b) ønsker bytte av Tillitsmann, bytte av Tillitsmann er nødvendig i henhold til lov, forskrift eller offentlig vedtak eller Tillitsmannen selv ønsker slikt bytte, skal Tillitsmannen straks innkalle til obligasjonseiermøte for behandling av saken.

Tillitsmannen skal legge frem for obligasjonseiermøtet forslag til ny tillitsmann. Oblisjonseierene, Låntageren og Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - kan fremsette forslag.

Oblisjonseierne og Oslo Børs - dersom Lånet er børsnotert - skal etter obligasjonseiermøtet varsles om beslutningen og fra hvilken dato bytte av tillitsmann trer i kraft.

20.2 Tillitsmannen fungerer inntil ny tillitsmann er valgt. Dersom Tillitsmannen ikke fungerer forsvarlig og obligasjonseieres interesser kan bli skadelidende kan Oslo Børs oppnevne en ny midlertidig tillitsmann. Ugifter til den midlertidige tillitsmann dekkes av Låntageren etter pkt. 15.4, men kan - helt eller delvis - kreves refundert av den tidligere tillitsmann dersom byttet skyldes brudd på tillitsmannens forpliktelser etter Låneavtalens eller andre forhold tillitsmannen er ansvarlig for.

20.3 Tillitsmannen plikter å medvirke til at den nye tillitsmannen uten ugrunnet opphold etter obligasjonseiermøtet, får de nødvendige dokumenter og opplysninger for å utføre sine funksjoner og oppgaver etter Låneavtalen. Tillitsmannen plikter å gi en oversikt over oppfølging av vilkår i Låneavtalen.

21 Foreldelse

21.1 Krav om renter og kapital foreldes etter reglene i Lov om foreldelse av fordringer av 18. mai 1979 nr. 18.

22 Konfliktløsning og verneting

22.1 Konflikter som måtte oppstå med utgangspunkt i Låneavtalen og som ikke kan løses i minnelighet, skal avgjøres etter norsk rett og ved norsk domstol.

22.2 Søksmål skal reises ved Tillitsmannens alminnelige verneting, jfr lov av 13. august 1915 nr. 6 (tvistemålsloven) § 36.

Oslo, den 23. juni 2004

Sparebanken Øst

Norsk Tillitsmann ASA

.....
Låntageren

.....
Tillitsmann

Låneavtalen er utstedt i to eksemplarer (originaler), hvorav Låntageren og Tillitsmannen beholder ett hver.

14.2 Kvartalsrapport Sparebanken Øst 2. kvartal 2004

Innhold

Kommentar til regnskapet	side 2 - 4
Resultatregnskap	side 5
Balanse	side 5
Resultat - kvartalsvis	side 6
Tap på utlån og garantier	side 7
Misligholds lån	side 8
Kapitaldeknning	side 9
Garantier og pantstillelser	side 9
Endring egenkapital	side 9
Grunnfondsbevis	side 10
Konstantstrømsoppstilling	side 11

Nøkkel tall - konsern

	30.06.2004	30.06.2003	31.12.2003	31.12.2002
Gjennomsnittlig egenkapital (mill. kroner)	1.052,1	957,7	964,8	919,4
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (mill. kroner)	15.763,6	15.380,7	15.432,3	14.247,2
Resultat etter skatt i % av gj.snittlig forvaltningskapital	1,21	0,84	0,84	0,31
Resultat før tap/gevinst i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,73	1,46	1,48	1,03
Renteteto i %	2,52	2,45	2,52	2,30
Egenkapitalrentabilitet (%)	18,15	13,54	13,47	4,79
Netto utlån (mill. kroner)	11.610,5	12.296,3	11.488,8	12.993,9
Innskudd (mill. kroner)	6.062,8	6.260,8	6.182,0	5.880,2
Kapitaldeknning i %	13,99	12,49	14,77	11,84
Kjernekapitaldeknning i %	12,48	9,57	11,26	9,48
Antall årsverk	262	291	283	292

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp etter samme prinsipper som for årsregnskapet. Delårsrapporten er utarbeidet i henhold til standard for delårsrapportering, NRS 11.

162. driftsår

kvartalsrapport 2004

2. kvartal

Sparebanken Øst

Kommentar til regnskapet – Sparebanken Øst

- Resultat etter skatt på 95,0 mill. kroner
- Egenkapitalrentabilitet etter skatt på 18,2 prosent
- Meget god likviditet
- Utstedelse av fondsobligasjonslån på NOK 300 mill. kroner i det norske markedet

RESULTAT

Konsernet oppnådde etter 1. halvår et resultat før skatt på 128,1 mill. kroner, mot 86,2 mill. kroner for samme periode i fjor.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet før skatt 1,63 prosent mot 1,13 prosent for samme periode i fjor.

Resultat etter beregnet skatt utgjør 95,0 mill. kroner og tilsvarer en egenkapitalrentabilitet på 18,15 prosent.

Rentenetto

Netto rente og kredittprovisjonsinntekter ble 197,4 mill. kroner og viser en økning på 10,8 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor, og en økning på 0,8 mill. kroner i forhold til forrige kvartal. Dette tilsvarer 2,52 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, en økning på 0,07 prosentpoeng i forhold til tilsvarende periode i 2003.

Driftsinntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester utgjør 40,6 mill. kroner og viser en økning på 1,9 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor, og en nedgang på 0,4 mill. kroner i forhold til forrige kvartal.

Netto verdiendring og gevinst på verdipapirer og valuta utgjør 2,2 mill. kroner, hvorav netto realisert kursgevinst utgjør 3,0 mill. kroner.

Andre driftsinntekter utgjør 15,8 mill. kroner og viser en nedgang på 5,6 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor. Nedgangen skyldes bortfall av inntekter fra Dialog Eiendomsmegling Eiker Drammen (51 prosent av bankens aksjer i selskapet er solgt i 1. kvartal). Utviklingen er uendret i forhold til forrige kvartal.

Driftskostnader

Totalt driftskostnader utgjør 132,3 mill. kroner og tilsvarer 1,69 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. I forhold til tilsvarende periode i fjor er dette en nedgang på 0,28 prosentpoeng. Nedgangen utgjør 18,1 mill. kroner hvorav bortfall av kostnader knyttet til salg av eiendomsmeglerforetaket utgjør 6,7 mill. kroner.

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester utgjør 9,4 mill. kroner og viser en nedgang på 0,5 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor og en økning på 0,4 mill. kroner i forhold til forrige kvartal. Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjør 91,4 mill. kroner mot 101,9 mill. kroner for samme periode i fjor.

Andre driftskostnader er redusert med 6,9 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor. Kvartalsvis viser utviklingen en økning på 0,4 mill. kroner i forhold til forrige kvartal.

Tap på utlån og garantier

Det er netto utgiftsført 7,4 mill. kroner i tap på utlån og garantier, en reduksjon på 17,5 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor.

Spesifiserte tapsavsetninger på utlån og garantier er redusert med 5,0 mill. kroner fra årsskiftet og utgjør 91,8 mill. kroner. Uspesifiserte tapsavsetninger utgjør 95,9 mill. kroner og er redusert med 6,0 mill. kroner i forhold til årsskiftet.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer er redusert fra 313,0 mill. kroner til 271,9 mill. kroner. Nedgangen skyldes reduksjon i netto misligholdte engasjementer på 55,8 mill. kroner siden årsskiftet.

Overtatte eiendeler er redusert fra 4,5 mill. kroner til 3,9 mill. kroner.

BALANSE OG KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Forvaltningskapitalen er økt med 1 093,8 mill. kroner og utgjør 16 606,0 mill. kroner ved utgangen av 1. halvår.

Netto utlån til kunder utgjør 11 610,5 mill. kroner og viser en økning på 121,7 mill. kroner siden årsskiftet. De siste 12 måneder viser en reduksjon på 665,8 mill. kroner, tilsvarende 5,6 prosent. Reduksjonen i utlån skyldes at aktiviteten i låneformidling fra samarbeidspartnere er kraftig redusert. Dette har medført at flere av våre lånekunder er formidlet videre til andre finansinstitusjoner.

Beholdningen av sertifikater og obligasjoner er økt med 1 434,1 mill. kroner og utgjør nå 2 346,1 mill. kroner.

Innskudd fra kunder er redusert med 119,2 mill. kroner fra årsskiftet og utgjør 6 062,8 mill. kroner.

Banken har hatt en tilfredsstillende likviditetsforførelse i perioden, og sum likvider utgjorde 2 639,1 mill. kroner og tilsvarer 19,5 prosent ved utgangen av kvartalet. Likvidtetsreserver utover likvidtetsreserverkravet var 1 826,2 mill. kroner.

Gjeld stiftet med utstedelse av verdipapirer har økt med 512,6 mill. kroner og utgjør 4 795,7 mill. kroner, dette er i sin helhet obligasjonslån. Andre lånopsiktede låneopptak har økt med 460,8 mill. kroner og utgjør nå 3 615,2 mill. kroner. Kortsiktige innlån (definert som innlån med gjensstående løpetid under 1 år) er hittil i år redusert med 810 mill. kroner og utgjør nå 420 mill. kroner.

KAPITALDEKNING

Netto ansvarlig kapital utgjør 1 288 mill. kroner ved utgangen av 1. halvår. Med et beregningsgrunnlag på 9 206 mill. kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 13,99 prosent. Av dette utgjør kjernet kapitaldekningen 12,48 prosent.

UTSTEDELSE AV FONDSOBLIGASJONER

Det ble i 2. kvartal fattet vedtak om å legge ut et fondsobligasjonslån på inntil NOK 300 mill. kroner i det norske verdipapirmarkedet. Pareto Securities var tilrettelegger for lånet som ble fulllempet. Dette var forøvrig det første fondsobligasjonslånet lagt ut i det norske markedet. Det er innhentet tillatelse fra Kredittilsynet om å regne dette som en del av bankens kjernet kapital og illeggskapital. Dette bidrar til en økning i kjernet kapitaldekningen med 1,87 prosentpoeng og for kapitaldekningen 3,21 prosentpoeng.

AKSJER I BNBANK

Banken har siden høsten 2000 hatt en eierandel på 10 prosent i Bolig- og Næringsbanken ASA. Etter å ha fått Kredittilsynet tillatelse til å eie inntil 20 prosent har banken økt sin eierandel til 19,99 prosent ved halvårsskiftet. De siste 10 aksjene er kjøpt etter halvårsskiftet og en er nå oppe i 20 prosent.

Banken har ønsket å øke sin eksponering i BNBANK fordi:

- Banken er meget godt drevet med lav risikoprofil og stabil inntjening.
- Med dagens lave rentenivå vil kjøpet sannsynligvis bidra til å øke overskuddet i Sparebanken Øst.
- Det er en god utnyttelse av bankens høye kapitaldekning.
- Sparebanken Øst har siden kjøpet av en 10 % post i år 2000 fremholdt at banken er en langsiktig strategisk investor. Dette kjøpet er en bekreftelse.

Som eier av 20 prosent av aksjene vil Sparebanken Øst anvende egenkapitalmetoden ved regnskapsavleggelse for 3. kvartal. Dette medfører at 20 prosent av resultat etter skatt i BNBANK vil bli resultatført i vårt regnskap. På den annen side vil en måtte beregne kapitaldekning på konsolidert basis ved forholdsmessig konsolidering. Det betyr at vi må beregne kapitaldekning for 20 prosent av vektet balanse og forpliktelser utenfor balanse i BNBANK. Dette vil redusere konsernets kapitaldekning og er hovedårsak til at banken valgte å emittere fondsobligasjoner.

DATTERSELSKAPER

AS Finansiering er et heleid finansieringsselskap av Sparebanken Øst. Hovedproduktet er gjeldsbrevfinansiering av bil, i det alt vesentlige brukbil. Ved utgangen av 1. halvår utgjør overskudd etter skatt 6,6 mill. kroner (6,3 mill. kroner i 2003). Forvaltningskapitalen utgjør 686,1 mill. kroner. Ved utgangen av 1. halvår har selskapet 28 ansatte tilsvarende 27 årsverk.

Dialog Eiendomsmegling AS ble stiftet i 1997 for å samordne eiendomsmeglersatsningen i Sparebanken Øst. Etter årsskiftet er 51 prosent av aksjene i Dialog Eiendomsmegling Eiker Drammen solgt, omsetningen

er derfor kraftig redusert. Driftsinntekter hittil i år utgjør 1,2 mill. kroner (8,3 mill. kroner i 2003). Selskapet har et underskudd på 0,3 mill. kroner etter skatt (så vidt i balanse i 2003). Antall ansatte er redusert fra 24 til 4.

Sparebanken Øst Eiendom AS har hittil i år driftsinntekter på 14,3 mill. kroner (13,9 mill. kroner i 2003). Selskapet har 4 ansatte, aksjekapitalen er 60 mill. kroner.

UTSIKTENE FREMOVER

Styret sier seg godt fornøyd med resultatet så langt i år, spesielt hensyntatt at den budsjetterte egenkapitalrentabilitet på årsbasis er 10 prosent. Styret forventer ikke samme gode resultat i 2. halvår, men legger til grunn at det vil kunne bli et ikke uvesentlig bedre resultat enn budsjettert for 2004. Renteutviklingen vil kunne ha stor betydning da banken har investert større beløp i verdipapirer til overkurs med høy løpende avkastning. Dette påvirker rentemarginen positivt, men medfører bokførte kursstap.

Det forventes ikke vesentlige tap i 2. halvår, men tpsutviklingen vil alltid være beheftet med usikkerhet.

Hokksund, 30. juni 2004
Drammen, 3. august 2004

Styret for Sparebanken Øst

Resultatregnskap

Konsern	Konsern	Konsern	(Tall i mill. kroner)			
			30.06.2004	30.06.2003		
382,8	588,2	1.041,8	Renteinntekter o.l. inntekter	337,8	561,8	988,7
165,4	401,6	653,1	Renteekstrader o.l. kostnader	156,7	392,5	633,4
197,4	186,6	388,7	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	181,1	169,3	355,0
11,8	12,8	12,8	Utblyte og andre inntekter av verdipapirer	19,4	16,8	13,9
40,6	38,7	78,9	Provisjonsinntekter og inntekter fra banklånester	40,5	38,6	78,7
9,4	9,9	20,0	Provisjonskostnader og kostnader ved banklånester	9,4	9,9	20,0
2,2	2,0	10,4	Netto verdiforring og kostnader av valuta og verdipapirer	2,2	2,0	10,4
15,8	21,4	47,7	Andre driftsinntekter	2,8	1,9	4,0
60,9	67,3	147,1	Lønn m.v.	52,4	54,4	117,2
30,5	34,6	65,5	Administrasjonskostnader	26,1	28,4	56,6
7,3	7,5	15,1	Ordinære avskrivninger	5,4	5,5	10,9
24,2	31,1	62,4	Andre driftskostnader	20,4	25,4	46,6
135,5	111,1	228,4	RESULTAT FØR TAP/GEVINST	132,3	105,0	210,7
7,4	24,9	47,8	Tap på utlån og garantier	6,7	21,3	30,6
0,0	0,0	3,0	Netto gevinst/tap på verdipapirer som holdes på lang sikt	0,0	0,0	3,0
128,1	86,2	177,6	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	125,6	83,7	177,1
33,1	21,9	47,7	Skattekostnad (beregnet ved delårsregnskap)	30,6	19,4	47,2
95,0	64,3	129,9	PERIODEVÆRSKUDD	95,0	64,3	129,9
11,82	8,41	17,00	Resultat pr. grunnfondsbevis (hittil i år)			
11,82	8,41	17,00	Uvannet resultat pr. grunnfondsbevis (hittil i år)			

Balanse

Konsern	Konsern	Konsern	(Tall i mill. kroner)			
			30.06.2004	30.06.2003		
1.384,1	2.125,4	2.173,0	Kontanter og fordringer på sentralbanker	1.394,1	2.125,4	2.173,0
106,5	32,6	102,3	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	647,6	649,9	675,8
11.788,2	12.533,6	11.687,5	Utlån til og fordringer på kunder	11.233,1	11.793,9	11.089,4
91,8	133,2	96,8	- Spesifiserte tapsavsetninger	58,7	108,0	63,6
95,9	104,1	101,9	- Uspesifiserte tapsavsetninger	89,5	96,7	93,3
3,9	11,1	4,5	Overførte eiendeler	0,0	5,6	0,0
2.346,1	212,5	912,0	Sertifikater, obligasjoner o. a. renteh. verdipapirer	2.346,1	212,5	912,0
498,7	224,4	234,3	Aksjer	498,2	224,4	234,3
0,0	0,0	0,0	Eierinteresser i konsernselskaper	146,1	140,0	138,5
6,4	6,3	6,9	Immaterielle eiendeler	4,1	2,1	4,1
484,7	473,7	470,7	Varige driftsmidler	105,2	112,3	108,0
46,0	192,4	33,7	Andre eiendeler	36,2	187,7	18,1
109,1	112,2	86,0	Forsk. bet. ikke nålepte koin. og oppj. ikke mottatte innt.	109,5	110,8	86,6
16.606,0	15.686,9	15.512,2	SUM EIENDELER	16.372,0	15.359,9	15.282,9
3.615,2	3.419,0	3.154,4	Gjeld til kredittinstitusjoner	3.450,1	3.157,1	2.994,3
6.062,8	6.260,8	6.182,0	Innskudd fra kunder	6.030,9	6.240,8	6.146,5
4.795,7	4.070,3	4.283,1	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.795,7	4.070,3	4.283,1
80,7	67,1	170,1	Annen gjeld	68,5	49,6	159,3
116,8	242,6	110,0	Pålepte kostnader og mottatte ikke opplyente inntekter	93,5	217,1	87,2
40,7	38,0	39,3	Avsetninger for pålepte kostnader og forpliktelser	39,2	35,9	39,2
794,5	588,7	568,7	Ansvarlig lånekapital	794,5	588,7	568,7
15.506,4	14.696,5	14.507,6	Sum gjeld	15.272,4	14.369,5	14.276,3
38,4	38,4	38,4	Innskutt egenkapital	38,4	38,4	38,4
620,2	541,7	620,2	Opplyent egenkapital	620,2	541,7	620,2
1.004,6	926,1	1.004,6	Sum egenkapital	1.004,6	926,1	1.004,6
95,0	64,3		Resultat etter skatt	95,0	64,3	
16.606,0	15.686,9	15.512,2	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	16.372,0	15.359,9	15.282,9

Resultat pr. kvartal - morbank

(Tall i mill. kroner)	2. kv. 2004	1. kv. 2004	4. kv. 2003	3. kv. 2003	2. kv. 2003
Renteinntekter o.l. inntekter	164,7	173,1	191,5	235,1	271,5
Rentekostnader o.l. kostnader	73,3	83,4	103,6	137,3	182,4
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	91,4	89,7	87,9	97,8	89,1
Utblyte og andre inntekter av verdipapirer	15,7	3,7	-8,1	5,2	13,7
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20,1	20,4	19,0	21,1	20,4
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4,9	4,5	5,3	4,8	4,7
Netto verdilendinger og gevinst/lap av valuta og verdipapirer	-6,5	8,7	5,6	2,8	3,0
Andre driftsinntekter	1,3	1,5	1,4	0,7	1,2
Lønn m.v.	22,5	29,9	33,9	28,9	24,0
Administrasjonskostnader	13,6	12,5	15,4	12,8	12,1
Ordinære avskrivninger	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Andre driftskostnader	10,4	10,0	11,5	9,7	12,9
RESULTAT FØR TAP/GEVINST	67,9	64,4	37,0	68,7	71,0
Tap på utlån og garantier	7,1	-0,4	-2,9	12,2	19,5
Netto gevinst/lap på verdipapirer som holdes på lang sikt	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	60,8	64,8	36,9	56,5	51,5
Skattekostnad (beregnet ved delårsregnskap)	13,0	17,6	13,1	14,7	10,9
PERIODEVERSKUDD	47,8	47,2	23,8	41,8	40,6

Resultat pr. kvartal - konsern

(Tall i mill. kroner)	2. kv. 2004	1. kv. 2004	4. kv. 2003	3. kv. 2003	2. kv. 2003
Renteinntekter o.l. inntekter	177,0	185,8	203,0	250,6	285,7
Rentekostnader o.l. kostnader	77,9	87,5	108,8	142,7	187,5
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	99,1	98,3	94,2	107,9	98,2
Utblyte og andre inntekter av verdipapirer	10,2	1,6	0,0	0,0	11,7
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20,1	20,5	19,0	21,2	20,4
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4,9	4,5	5,3	4,8	4,7
Netto verdilendinger og gevinst/lap av valuta og verdipapirer	-6,5	8,7	5,6	2,8	3,0
Andre driftsinntekter	7,9	7,9	13,6	12,7	10,8
Lønn m.v.	25,8	35,1	43,0	36,8	29,6
Administrasjonskostnader	15,1	15,4	16,6	14,3	15,0
Ordinære avskrivninger	3,7	3,6	3,8	3,8	3,7
Andre driftskostnader	12,3	11,9	18,5	12,8	16,8
RESULTAT FØR TAP/GEVINST	69,0	66,5	45,2	72,1	74,3
Tap på utlån og garantier	6,4	1,0	9,3	13,6	21,2
Netto gevinst/lap på verdipapirer som holdes på lang sikt	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	62,6	65,5	32,9	58,5	53,1
Skattekostnad (beregnet ved delårsregnskap)	14,8	18,3	9,1	16,7	12,5
PERIODEVERSKUDD	47,8	47,2	23,8	41,8	40,6
Resultat pr. grunnfondsbevis (pr. kvartal)	5,95	5,87	3,12	5,47	5,31
Utvæmnet resultat pr. grunnfondsbevis (pr. kvartal)	5,95	5,87	3,12	5,47	5,31

6

Tap på utlån og garantier

(Tall i 1.000 kroner)	Morbank 30.06.2004	Morbank 31.12.2003	Konsern 30.06.2004	Konsern 31.12.2003
Spesifiserte lapsavsetninger:				
Spesifisert lapsavsetning pr. 01.01.	63.638	93.332	96.844	117.389
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er foretatt spesifisert lapsavsetning	14.599	55.274	16.330	56.126
+ Økte spesifiserte lapsavsetninger i perioden	11.204	5.662	14.469	9.660
+ Nye spesifiserte lapsavsetninger i perioden	8.656	23.831	12.473	37.418
- Tilbakeføring av spesifiserte lapsavsetninger i perioden	10.229	9.013	15.640	10.387
= Spesifisert lapsavsetning	58.699	63.638	91.816	96.844
Uspesifiserte lapsavsetninger:				
Uspesifisert lapsavsetning pr. 01.01.	93.300	93.203	101.863	99.941
+/- Periodens upeppiserte lapsavsetning	-3.800	97	-5.939	1.922
= Uspesifisert lapsavsetning	89.500	93.300	95.924	101.863
Periodens tapskostnader:				
Periodens endring i spesifiserte lapsavsetninger	-4.948	-29.694	-5.028	-20.545
+ Periodens endring i upeppiserte lapsavsetninger	-3.800	97	-5.939	1.922
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere er avsett spesifisert lapsavsetning for	14.599	55.274	16.330	56.126
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere er ikke er avsett spesifisert lapsavsetning for	1.657	6.575	3.203	12.259
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	818	1.670	1.128	1.991
= Periodens tapskostnader	6.690	30.952	7.438	47.771
Ikke inntektsført renter på balansført utlån				
Pålepte ikke inntektsførte renter på balansført utlån pr. 01.01.	20.630	16.325		
- Periodens inntektsføring av tidligere perioders renter på utlån	101	1.667		
+ Perioden pålepte, ikke inntektsførte renter som har gått ut av balansen som løpsutslutt	8.248	15.408		
= Pålepte, ikke inntektsførte renter på balansført utlån	28.979	33.400		
	19.311	20.629		

7

Nullstille, misligholdte og tapsutsatte engasjement

(Tall i 1.000 kroner)

	Morbank 30.06.2004	Morbank 31.12.2003	Konsern 30.06.2004	Konsern 31.12.2003
Lån hvor inntektsføring av renter er stoppet				
Næring	96 137	149 078	108 057	173 452
Person	23 573	24 934	64 917	71 764
= Brutto nullstilte engasjementer	119 710	174 012	172 974	245 216
- Spesifiserte tapsavsetninger	58 690	63 638	86 342	96 844
= Netto nullstilte engasjementer	61 020	110 374	86 632	148 372

Brutto misligholdte engasjement > 90 dager

Næring	173 520	206 935	184 547	230 053
Person	93 115	103 418	134 384	150 213
= Brutto misligholdte engasjementer	266 635	310 353	318 931	380 266
- Spesifiserte tapsavsetninger	48 146	53 545	75 798	81 277
= Netto misligholdte engasjementer	218 489	256 808	243 133	298 989

Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjementer

Næring	30 283	12 770	37 977	22 254
Person	6 773	7 354	6 773	7 354
= Brutto tapsutsatte engasjementer	37 056	20 124	44 750	29 608
- Spesifiserte tapsavsetninger	10 544	10 093	16 018	15 567
= Netto tapsutsatte engasjementer	26 512	10 031	28 732	14 041

Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Næring	203 803	219 705	222 524	252 307
Person	99 888	110 772	141 167	157 567
= Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	303 691	330 477	363 691	409 874
- Spesifiserte tapsavsetninger	58 690	63 638	91 816	96 844
= Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	245 001	266 839	271 875	313 030

8

Kapitaldeknning

(Tall i 1.000 kroner)

	Morbank 30.06.2004	Morbank 31.12.2003	Konsern 30.06.2004	Konsern 31.12.2003
Sparebankens fond	537 386	537 386	537 386	537 386
Grunnfondsbeviskapital	363 680	363 680	363 680	363 680
Fondobligasjoner inntil 15%	168 711	0	172 283	0
Andre fond	80 495	80 495	103 508	103 508
Goodwill og andre immaterielle aktiva	-4 121	-4 121	-6 376	-6 872
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	-21 412	-16 958	-21 927	-17 347
Kjernetekst	1 124 739	960 482	1 148 554	980 355
Fondobligasjoner utover 15 %	126 826	0	123 254	0
Ansvarlig linjekapital	498 916	598 697	498 916	598 697
Ansvarlig linjekapital som ikke kan medregnes	-20 904	-118 500	-10 783	-108 564
Tilleggskapital	604 840	480 197	611 389	480 133
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (§ 7.3. ledd a og b)	-474 982	-184 727	-471 946	-184 727
Ansvarlig kapital	1 254 597	1 255 952	1 287 997	1 285 761
Elementer som ikke inngår i handelsporteføllen	8 853 911	8 167 694	9 644 482	8 873 308
Poster utom balansen som ikke inngår i handelsporteføllen	188 913	213 376	188 913	213 376
Beregningssumming tekniske og poster som inngår i handelsporteføllen	32 772	0	32 104	0
Fridring, beredningsgrunnlaget	-646 185	-364 678	-659 886	-983 434
Beregningssumming	8 429 411	8 016 302	8 205 913	8 703 250
Kapitaldeknning	14,88%	15,67%	13,99%	14,77%

Garantiansvar og andre poster utenom balansen

(Tall i 1.000 kroner)

	Morbank 30.06.2004	Morbank 31.12.2003	Konsern 30.06.2004	Konsern 31.12.2003
Garantiansvar				
Betalingsgarantier	172 792	261 725	183 072	272 687
Kontraktsgarantier	119 852	114 758	119 852	113 575
Lånegarantier	79 562	93 950	79 537	94 146
Garantier for skatter	100	100	100	100
Annet garantiansvar	47 329	45 790	47 329	45 790
Sum garantier overfor kunder	419 615	516 323	429 970	526 278
Garanti overfor Bankenes sikringsfond	13 890	13 890	13 890	13 890
Pantstillelser	110 000	110 000	272 188	272 344

Endring egenkapital

(Tall i 1.000 kroner)

	Grunnfondbevis	Overkursfond	Utløst innløst	Sparabond	Fond for verd. forskj.	Totalt
2. kvartal 2004						
Saldo pr. 01.01.2004	363 680	20 670	59 825	537 386	23 013	1 004 574
Beholdning egne grunnfondsbevis 01.01.04	0	0	0	0	0	0
Salg, kjø egne grunnfondsbevis i år	0	0	0	0	0	0
Overført fra fond	0	0	0	0	0	0
Overført til fond av årets overskudd	0	0	0	0	0	0
Saldo pr. 30.06.2004	363 680	20 670	59 825	537 386	23 013	1 004 574
2. kvartal 2003						
Saldo pr. 01.01.2003	363 680	20 670	48 911	477 448	15 400	926 109
Beholdning egne grunnfondsbevis 01.01.03	-1 000	-82	0	0	0	-1 082
Salg/kjø egne grunnfondsbevis i år	1 000	108	0	0	0	1 108
Overført fra fond	0	0	0	0	0	0
Overført til fond av årets overskudd	0	0	0	0	0	0
Saldo pr. 30.06.2003	363 680	20 686	48 911	477 448	15 400	926 135

9

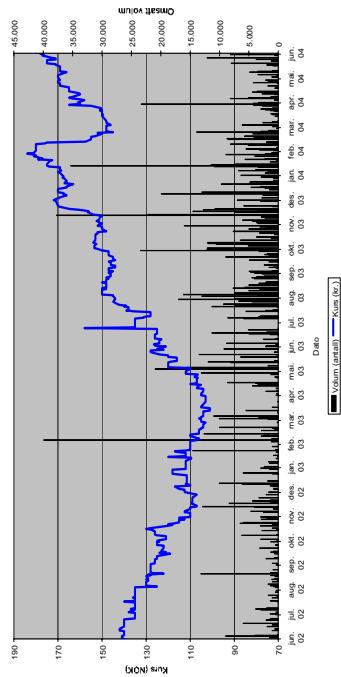
Grunnfondsbevis

Diverse nøkkeltall grunnfondsbevis:

	30.06.2004	2003	2002	2001	2000
Resultat pr. bevis e/skatt kr. 1)	23,76	17,00	5,94	14,51	18,44
Resultatden. pr. bevis e/skatt kr. 2)	52,51	12,10	28,30	28,30	34,20
Grunnfondsbevisprosent (3)	45,25 %	49,07 %	51,28 %	53,91 %	53,91 %
Nett grunnfondsbevis (mill.)	3,64	129,85	129,85	129,85	129,85
Bærekraft (mill.)	3,00	-2,79	8,00	12,00	14,00
RISKSårets kr. (pr. 01.01)	3,00	-2,79	8,00	12,00	14,00
Utbyste kr.	13,00	24,09 %	13,86 %	10,69 %	12,24 %
Omsattepskallighet (omsatt/utstedt)	23,78 %				

- 1)Grunnfondsbevisenes andel av bankens resultat etter skatt (delstatist omregnet til årsbasis)
- 2)Bankens resultat etter skatt dividert på gjennomsnittlig antall bevis (delstatist omregnet til årsbasis)
- 3)Grunnfondsbeviskapital i fjerningsfond-tovokurbørsid % av mottakens totale EK ekskl. fond for vurd. forsk. NB: Grunnlag pr. 01.01.
- 4)Grunnfondsbevisenes kapital dividert på antall grunnfondsbevis

Sparebanken Øst (SPOG)

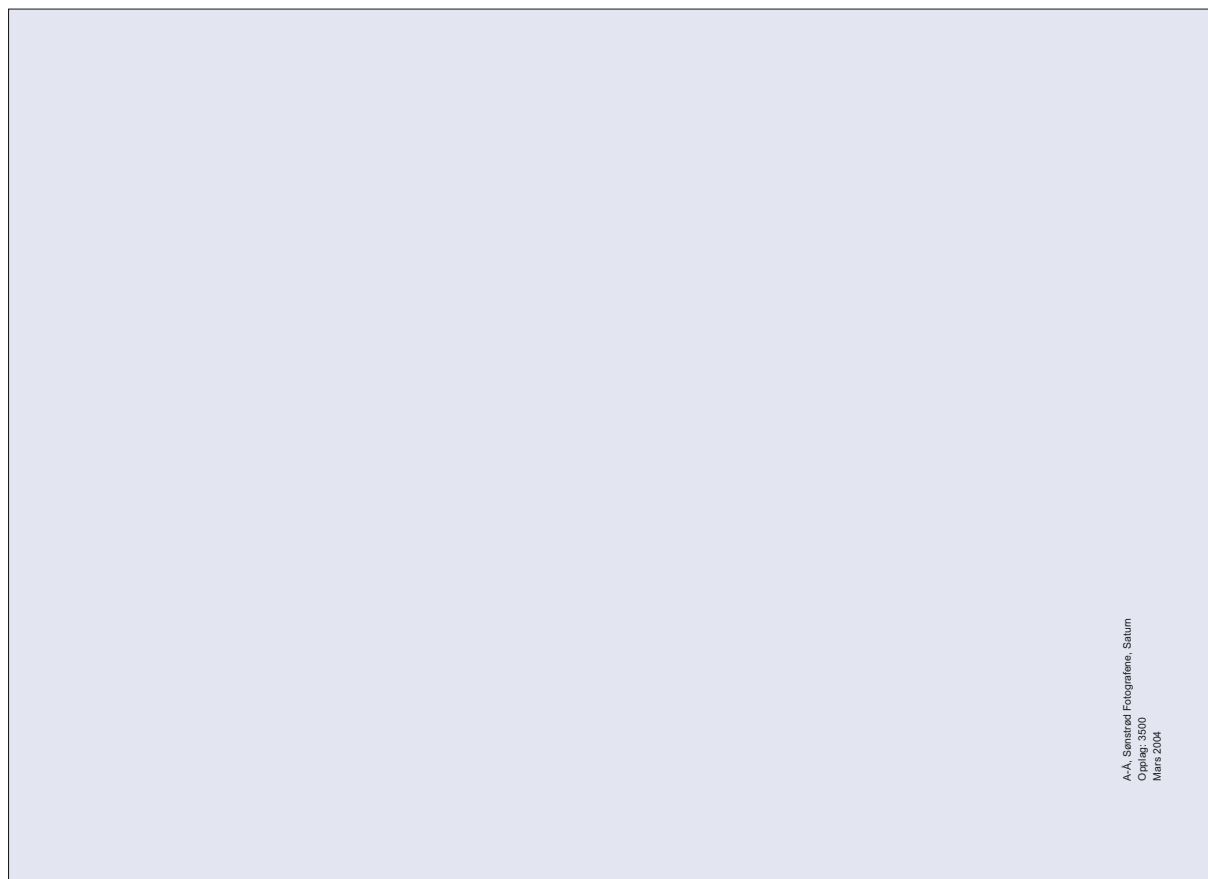
De tyve største grunnfondsbevisene pr. 19.07.2004

Navn	Antall	%	Navn	Antall	%
1 MP Pensjon	344.597	9,48 %	11 Lofte, Ame	29.222	0,80 %
2 Teigen, Heilik	120.400	3,31 %	12 Brøvik, Tørris	28.150	0,77 %
3 WarrenWicklund	47.108	1,30 %	13 Olsen & Co's pensjonklasse	27.500	0,76 %
4 Sep, T Therese	46.000	1,24 %	14 Grøni AS	25.867	0,71 %
5 Nilsen, Arne	41.040	1,13 %	15 Aske Finans AS	25.060	0,69 %
6 Pensjer AS	36.427	1,00 %	16 Helle, Oerd	22.600	0,63 %
7 Ferno Development AS	33.000	0,91 %	17 Ferno Development AS	21.000	0,58 %
8 Ferno Development AS	32.200	0,89 %	18 Eljero AS	18.400	0,51 %
9 Høls Sparebank	31.450	0,86 %	19 Nat. Financial S. Citibank N.A.	18.185	0,50 %
10 Barås, Trygve			20 Samuelsen, Sgurd Jr.	17.900	0,49 %

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrøm		(Tall i mill. kroner)		Morbank	
30.06.2004	30.06.2003	30.06.2004	30.06.2003	30.06.2004	30.06.2003
95,0	64,3	A	Anskaffelse av midler	95,0	64,3
7,3	7,5	+	Periodeoverskudd	95,0	64,3
102,3	71,8	=	Ordinære avskrivninger/retskrivninger	5,4	5,5
0,0	0,0		Tilført fra årets drift	100,4	69,8
0,0	0,0		Avsett til utbytte på grunnfondsbevis	0,0	0,0
0,0	0,0		Avsett til geve	0,0	0,0
102,3	72,9	=	Endring grunnfondsbeviskapital	0,0	1,1
			Egertmansføring	100,4	70,9
0,0	697,6	+	Endring utlan	0,0	740,2
0,0	10,0	+	Endring aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0,0	10,0
0,0	380,6	+	Endring innskudd fra kunder	0,0	381,3
512,6	0,0	+	Endring gjeld stilt v. utst. av verdipapirer	512,6	0,0
8,2	77,2	+	Endring avsetning for påløp. kostn. og forp.	6,3	74,5
225,8	199,1	+	Endring ansvarlig lånekapital	225,8	199,1
848,9	1.437,4	=	Sum anskaffelse av midler	845,1	1.486,0
			B	Avendelse av midler	
121,7	0,0		Endring utlan	152,4	0,0
264,4	0,0	+	Endring aksjer, andeler og grunnfondsbevis	263,9	0,0
0,0	0,0	+	Endring eiendommer i konsesjonskaper	7,6	-3,2
34,3	162,0	+	Endring andre fordringer/materielle eiendeler	41,0	160,2
21,3	13,0	+	Endring i varige driftsmidler	2,6	3,4
119,2	0,0	+	Endring innskudd fra kunder	115,6	0,0
89,4	168,9	+	Endring i gjeld stilt v. utst. av verdipapirer	90,8	164,8
650,3	1.321,7	=	Sum avendelse av midler	673,9	1.303,0
198,6	115,7	A-B	Endring i finansielle midler	171,2	183,0
			Som fordeler seg slik:		
-778,9	965,9		Endring i kontanter og fordr. på sentralbanker	-778,9	965,9
4,2	-17,7		Endring i innskudd og utlan til kreditinstitusjoner	-28,2	-63,1
1.434,1	-295,9		Endring i sertifikater og obligasjoner	1.494,1	-295,9
-460,8	-536,6		Endring i lån og innskudd fra kreditinstitusjoner	-455,8	-423,9
198,6	115,7		Sum endring finansielle midler	171,2	183,0

14.3 Årsrapport Sparebanken Øst 2003

A.-A. Semstred Fotografene, Saltn
Opplag: 3500
Mars 2004

Historien om Norges Bank-bygget

Drammenserne ønsket seg en lokal bank som kunne gi rimelige lån mot pant i fast eiendom, mot vekslar eller vekselobligasjoner. Byens første sparebank ble åpnet allerede i 1823, men den hadde ikke finansiell styrke til å dekke næringslivets behov. Løsningen måtte være å få en filial av Norges Bank, den nasjonale banken som ble opprettet i 1816 og hvor drammenserne måtte skyte inn mer penger i grunnfondet enn andre byborgere.

De første tiårene av 1800-tallet hadde skapt store omveltninger og deretter stilling i byens næringsliv. Da næringslivet igjen kom på fote var det nye virksomheter som ledet an utviklingen. De gamle handelshusene nedover i Tollbugata ble liggende i skyggen av byutviklingen som skjedt fært omkring det nye torget. Først ute var Norges Bank med sitt elegante bankbygg i 1842.

Banken måtte søke i hovedstaden etter dyktige folk til å planlegge og bygge det nye huset. På denne tid var arkitektstanden en liten og eksklusiv gruppe med slottsarkitekt Hans Linstow, statskonduktør Christian Grosch og de fremadstormende Henrik Nebeløng og Heinrich Schirmer i spissen. Fortsatt sto håndverkerne for planlegging og estetisk utforming av de fleste byggarbeider.

Byggmester Christian Hermann Malling var blant de dyktigste av disse. Etter to år som elev og senere assistent for Linstow var han godt skikket for oppgaven. Han hadde dessuten bygd den kombinerte Børs- og teaterbygningen på Bragernes, og hadde opparbeidet ry som en fremragende brukonstruktør. Malling var godt i gang med Losjbygningen i Oslo da han ble kalt til Drammen.

Malling komponerte en vakker bankbygning i italiensk klassisisme. Huset ble faktisk en forenklet utgave av Losjen. Som et stort pengeskinn ble bygningen et dominerende innslag på det karrige torget.

Siden innvielsen i 1842 har dette vært «Banken» for drammenserne, selv om de færreste våget seg innenfor de 4 til 6 stens tykke murene.

Med bankbygningen ble nye byggemetoder og løsninger introdusert i Drammen. For første gang ble sement brukt til husbygging her i byen. Konsollene under takgesimsen ble detaljrike og elegante med det nye støpematerialet.

Bankbygningen var sterk og monumental. Den var en bastion for oppbevaring av verdier under solide krysshvelv og bak solide støpejernsdører. Bankens fremste oppgave var å finansiere næringsliv og landbruk i Buskerud og nordre Vestfold. Virksomheten foregikk bak en streng og lukket fasade.

Bankbygningen ble fredet av Riksantikvaren i 1967. Den er et verdifullt eksempel på tidlig pussarkitektur utenfor Oslo, og har en spesiell plass i drammensernes hjerter. Søksten år før huset ble formelt fredet foreslo riktig nok Strømsø og Tangen Vel å rive huset «da bygningen slik den nå ligger, vanskeliggjør en effektiv reguleringsplan».

Norges Bank-bygget, interiør

1

Henstillingen ble heldigvis ikke imøtekommet av bankens bestyrelse. I forbindelse med ombyggingen i 1932 ble det bygd til en vaktmesterbolig på baksiden av huset. En korridor forbant boligen med bankbygningen. Ved den siste ombyggingen i 2002–2003 ble denne korridoren erstattet av et nytt glassoverbygg inngangsparti.

Sparebanken Øst ønsket å ta bankbygget i bruk som bank igjen. Nye tider krevde nye behov. Det var derfor nødvendig med store ombygginger, men likevel ta vare på del fredede huset. Arbeidene ble gjennomført i nært samarbeid med Fylkeskonservatoren, rådgiver Jo Sellæg og arkitekt Bjørn Vidar Eriksen.

Tekniske installasjoner som fjernvarme, ventilasjon, sikkerhetsanlegg osv. er montert, og det er lagt stor vekt på at dette skal ligge mest mulig skjult slik at bankklokaleet skal fremstå i sin opprinnelige prakt.

Utendørs er det opparbeidet en ny park, Bankplass, mot Globusgården. Her er det benyttet hugget granitt fra Kina og einar fra Telemark. Det er også montert et stort monument utarbeidet i granitt fra Larvik, utformet som et Timeglass. Timeglasset er formet av kunstneren Haggbart Solles. Bankbygget er utvendig opplyst på kveldstid.

Resultatet har blitt en moderne bank i et praktfullt fredet bankbygg.

Norges Bank-bygget, fasade Bankhavnen

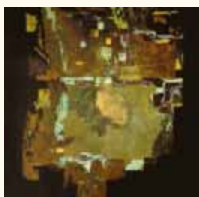

Norges Bank-bygget, fasade Strømsø Torg

2

Øvind Erger «Svænger mud»

Øvind Erger «Stedets vind»

Innhold

Sparebankidentitet og gaver.....	side 4
Nøkkelteill.....	side 5
Styrets beretning.....	side 6
Resultatregnskap.....	side 16
Balans.....	side 18
Poster utenom balansen.....	side 20
Kontantstrømsoppstilling.....	side 21
Oversikt noter til regnskapet.....	side 22
Noter til regnskapet.....	side 23
Gavetildeling 2002 utbetalt 2003.....	side 44
Bankens verdiregnskap.....	side 45
Revisjonsberetning.....	side 46
Årsberetning fra Kontrollkomiteen.....	side 47
Organisasjonskart.....	side 48

Ingvær Gundersen «Løyllmodell»

Reidun Bull-Hansen «Rakubrente krukken»

Sparebankidentitet og gaver

Vår sparebankidentitet, tenker vi i Sparebanken Øst, den er annerledes og god å ha. Vi er litt annerledes enn våre kollegaer i foreningsbankene som ikke har den samme kulturav å forvalte, men derimot i hovedsak tenker på aksjonærverdi (shareholder value).

Hvis vi avkreves et svar om hva sparebankidentiteten består av, kan det være vanskelig å gi begrepet et konkret innhold. Følelsene ligger kanskje mer under huden enn over huden.

Utgangspunktet var annerledes. Sparebanknæringen, eller vesenet som det også kalles, ble tullet på den filantropiske ide som førte til at Christiania Sparebank ble etablert i 1822. Fattigfolks ve og vel var en del av utgangspunktet. Først 26 år senere i 1848 ble den første foreningsbank startet. Vi startet vår virksomhet i 1843.

Sparebanker preges nok kanskje først og fremst av at vi har stor nærhet til våre kunder og ikke minst nærhet til det lokalsamfunn vi betjener.

I vårt eget lokalmiljø ser vi dette ved at banken forisatt har kontorer i Skoleløv, Solbergelva, Vestfossen og Kommerud for å nevne noen steder der postkontorene er lagt ned.

Lowverket for sparebanker og foreningsbanker er tilnærmet identisk. Vi håper og tror imidlertid at vi er flinkere til å vise et sosialt ansikt, vise i det praktiske hverdagslige liv at vi bryr oss om enkelthet og fortløpendig på en annen måte enn det store landsdekkende banker er i stand til.

Vi må imidlertid hele tiden stille spørsmål ved om våre daglige gjøring viser at den lokale sparebanken er bedre enn de landsdekkende bankene.

Vår sparebankidentitet er vår utfordring. Denne utfordring tar vi bl.a. ved også i år å avsette 2,5 mill. kroner i gaver til allmennnyttige formål i kommunene Øvre Elker, Nedre Elker og Drammen.

I tillegg tar vi utfordringen ved at det er bevilget 1,7 mill. kroner til Kirkens Bymisjon i Drammen slik at Kirkens Bymisjon blir enda bedre i stand til å utføre sin gode gjøring fra et gjeldfritt eget hus i Engene.

Trond Tostup
Trond Tostup

Nøkkeltall - konsern

	2003	2002	2001	2000	1999
Gjennomsnittlig antall utestående grunnfondsbevis	3 636 795	3 636 795	3 636 795	3 636 795	3 220 079
Gjennomsnittlig egenkapital (mill. kr)	964,8	919,4	886,3	821,4	704,8
Gjennomsnittlig forvaltn.kapital (mill. kr)	15 432,3	14 247,2	12 560,4	10 752,2	9 057,5
1. Egenkapitalrentabilitet (%)	13,47	4,79	11,62	15,14	15,64
2. Resultatnivå I (%)	0,84	0,31	0,82	1,16	1,22
3. Resultatnivå II (%)	1,48	1,03	1,24	1,39	1,89
4. Rentenetto (%)	2,52	2,30	2,56	2,82	3,28
5. Kostnader/inntekter (før tap) (%)	57,57	66,97	65,25	65,26	57,67
6. Kostnadseff. personalkostnader (%)	0,95	0,94	1,00	1,10	1,19
7. Kostnadseff. øvrige kostnader (%)	0,96	1,05	1,25	1,41	1,19
8. Kostnadseff. sum driftskostnader (%)	2,01	2,09	2,33	2,62	2,57
9. Resultatdeknng pr. grunnf.bevis (kr)	35,73	12,10	28,30	34,20	34,22
10. Egenkapitalandel (%)	6,48	5,94	6,80	7,25	7,82
Vekst i forvaltningskapitalen - siste 12 mnd	(0,40)	15,96	13,62	17,61	19,67
Vekst i brutto utlån til kunder - siste 12 mnd	(11,53)	14,94	12,97	16,83	13,56
11. Tap i forhold til netto utlån (%)	0,37	0,77	0,25	0,49	0,21
12. Andel tapasvs. i forhold til brutto utlån	1,70	1,65	1,32	1,41	1,37
13. Innskuddsdeknng (%)	53,81	45,25	46,36	49,52	49,99
Kapitaldeknng (%)	14,77	11,84	13,23	12,67	14,50
Kjernetkapitaldeknng (%)	11,26	9,48	10,59	10,58	11,70
Antall årsverk	283	292	282	264	242
Utbytte (kr)	13,00	8,00	12,00	14,00	11,50
RISK-beløp i kroner (pr. 01.01.)	-2,79	3,64	7,50	15,33	12,60
14. Fortjeneste pr. bevis/ei/skatt (kr)	17,00	5,94	14,51	18,44	16,93
15. Resultatdekn. pr. bevis/ei/skatt (kr)	35,73	12,10	28,30	34,20	34,22
16. Grunnfondsbevispresent (%)	47,57	49,07	51,28	53,91	49,50
17. Bokført egenkapital pr. bevis (kr)	125,00	120,85	123,27	120,82	116,52
Omløpsastighet (omsatt/utstedt)	24,09	13,86	10,69	12,24	12,60

Definisjoner

1. Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig egenkapital
2. Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
3. Resultat før tap i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
4. Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
5. Sum driftskostnader i % av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter og sum andre driftsinntekter
6. Personalcostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
7. Andre driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
8. Sum driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
9. Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
10. Egenkapital i % av forvaltningskapitalen
11. Tap i % av netto utlån ved periodens begynnelse
12. Tapsavsetning utlån i % av brutto utlån til kunder
13. Innskudd fra kunder i % av netto utlån til kunder
14. Grunnfondsbevisenes andel av bankens resultat etter skatt
15. Bankens resultat etter skatt dividert på gjennomsnittlig antall grunnfondsbevis
16. Grunnfondsbevisenes andel av total egenkapital i prosent. NB: Grunnlag pr. 01.01.
17. Grunnfondsbevisenes kapital dividert på antall grunnfondsbevis

5

Styrets beretning 2003

Styret fremlegger herved beretning for selskpets 161. driftsår.

Innledning

Sparebanken Øst ble stiftet 11. januar 1943.

Bankens idegrunnlag har stått fast i flere år. Banken arbeider i det sentrale østlandsområdet med 17 kontorer. Det er ikke etablert nye kontorer i 2003.

Styret oppletter at bankens strategiske frihetsgrad er avhengig av bankens utvikling kompetansesmessig og finanssielt. På sikt vurderes etablert kontorer i det sentrale østlandsområdet, sannsynligvis først i Østfold.

Innenfor en drøy times reiseavstand fra Drammen har banken et totalt nedslagsfelt på nærmere 1,7 mill. mennesker som representerer nærmere 40 prosent av Norges befolkning. I dette området ønsker Sparebanken Øst å være en liten aktør samtidig som vi er en stor aktør i Nedre Buskerud.

Styret mener at bankens vekst lettest vil kunne håndteres ved en organisk vekst. Den teknologiske utviklingen medfører at avstandsbegrepet ikke lenger kan tillegges samme vekt som tidligere. Banken er imidlertid likevel av den klare oppfatning at fysisk tilstedeværelse er en nødvendig forutsetning for å lykkes i et nytt marked.

Kombinasjonen av fysisk tilstedeværelse og nye elektroniske distribusjonskanaler vil kunne gi grunnlag for vekst i de nærmeste år. Banken vil imidlertid prioritere lønnsomhet fremfor vekst. I budsjettet for 2004 legges det til grunn at banken vil oppnå en egenkapitalrentabilitet på ca. 10 prosent. Det er da lagt til grunn samme tapsutvikling i 2004 som i 2003. Styret har valgt å fawtke målsetningen om 13 prosent egenkapitalrentabilitet i 2004 på grunn av det lave rentenivået samt ønske om igjen å ekspandere på utlånssiden. Langsiktig målsetning om 13 prosent står fast.

Visjon

Sparebanken Øst ønsker å være en ledende sparebank i østlandsområdet.

Idégrunnlag

Sparebanken Øst skal være en leverandør av finansielle tjenester som skal sette kundene i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på en best mulig måte.

Banken skal tilby konkurransedyktige priser på sine tjenester, og gi kundene valgfrihet i forhold til tilgjengelighet og servicenivå.

Banken skal videreutvikles som selvstendig sparebank og vil bidra til økt verdiskapning i lokalsamfunnene, ikke minst i kommunene Øvre Elker, Nedre Elker og Drammen.

Sparebanken Øst vil bejlene personmarkedet, små og mellomstore bedrifter, landbruket, offentlig virksomhet, foreninger og lag. Sparebanken Øst vil dekke kundenes behov for vanlige finansielle tjenester. Bankens hovedprodukt er innskudd, utlån og betalingsformidling. I tillegg vil Sparebanken Øst tilby finansielle tjenester som korttjenester, forsikrings- og fordsprodukter.

Sparebanken Øst skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper. Banken skal være samfunnsorientert og ha høye etiske krav.

Strategisk målsetting

Sparebanken Øst vil ha en markedsorientert organisasjon som byr på interessante utfordringer for ansvarsbevisste og kvalifiserte medarbeidere.

Sparebanken Øst ønsker å utvikle sine ansatte til å møte fremtidige krav til kompetanse og omstilling for derigjennom å trygge arbeidsplassene.

Sparebanken Øst stiller strenge krav til at kundene blir yret service og tjenester på en best mulig måte til konkurransedyktig pris.

Bankens engasjement i bedriftsmarkedet skal ikke oversteige 50 prosent av bankens totale engasjement.

Økonomisk målsetting

Sparebanken Østs målsetting er å ha en tilstrekkelig kapitaldekningsgrad og oppnå et best mulig økonomisk resultat.

6

Følgende økonomiske mål for Sparebanken Øst er fassatt i prioritert rekkefølge:

1. Egenkapitalrentabiliteten definert som overskudd etter bokførte tap og skatter i prosent av gjennomsnittlig egenkapital skal utgjøre minimum 13 prosent.
2. Kapitaldekningen skal være minimum 3 prosent over myndighetenes krav, hvorav kjernekapital skal utgjøre minimum 9 prosent.
3. Tap på utlån skal maksimalt utgjøre 0,5 prosent av netto utlån ved inngangen til det enkelte år. I dette ligger at banken er villig til å påta seg en viss risiko i sitt definerte primærmarked.

Norsk økonomi i 2003

Utviklingen i internasjonale finansmarkeder i siste halvår gjenspeiler forventninger om økt økonomisk vekst.

Asjeksursene i de største markedene har hatt en vesentlig stigning siden bunnen i mars 2003.

Veksten i norsk økonomi stoppet opp sist vinter. Det er nå visse tegn til at veksten er i ferd med å ta seg opp. Kraftig rentefall har bidratt til dette. Norges Banks styringsrente har blitt satt ned med 4,75 prosentpoeng siden desember 2002. Veksten i samlet kreditt avtok noe i 2003. Husholdningenes gjeld øker imidlertid kraftig mens foretakenes gjeld vokser sakte. Den kraftige verdsligningen på boliger de siste årene er en viktig forklaring på den sterke gjeldsveksten i husholdningene. Rentefallet har styrket husholdningenes gjeldsbeholdninger. Økningen i samlet gjeldsbelastning kan imidlertid øke husholdningenes sårbarehet på sikt. Rentefallet har også styrket foretakenes gjeldsbeholdninger. Et økonomisk oppsving vil trekke i samme retning. Totalt vil dette styrke foretakenes finansielle stilling i 2004.

Styret i Sparebanken Øst. Stående fra venstre Ingsbjørg Mieland, Age Ryghsæter, Leif Ove Sarby, Jan Birger Steen, Anne Siri Rhoden Jensen. Sittende fra venstre Inger Heleen Petersen, Trond Tosstrup, Anne Cathrine Vogt, Jorund Rønning Indreid.

7

Resultat for 2003

Konsernet oppnådde i 2003 et ordinært resultat før tap/gevinst på 228,5 mill. kroner, mot 147,1 mill. kroner i 2002 og 155,7 mill. kroner i 2001. Resultatet er 81,4 mill. kroner bedre enn i 2002 og tilsvarende 1,48 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Resultat før skatt ble 177,7 mill. kroner, mot 58,3 mill. kroner i 2002 og 143,1 mill. kroner i 2001. Resultatet i 2002 var preget av tapsføringer i forbindelse med Finance Credit saken, samt netto kursstap på verdipapirer.

Resultat etter skatt utgjorde 129,9 mill. kroner mot 44,0 mill. kroner i 2002 og 102,9 mill. kroner i 2001. Dette gir en egenkapitalrentabilitet på 13,5 prosent etter en skattekostnad på 47,7 mill. kroner. Dette er et resultat styret er fornøyd med og som er i overkant av de 13 prosent styret la til grunn for 2003.

Rentenetto

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter beløp seg til 388,8 mill. kroner, tilsvarende tall for 2002 var 328,2 mill. kroner og for 2001 321,6 mill. kroner. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 2,52 prosent mot 2,30 prosent i 2002, en økning på 0,22 prosentenheter. Økningen i rentemarginen skyldes fallende markedsrente og sterkere fokus på risikoprising. Renteinntektene har i denne perioden blitt redusert med 1,38 prosentenheter mens rentekostnadene er redusert med 1,60 prosentenheter.

Driftsinntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banklånester beløp seg til 78,9 mill. kroner, mot 71,5 mill. kroner i 2002 og 60,5 mill. kroner i 2001. Dette utgjør en vekst siste år på hele 10 prosent og inntekter fra betalingsformidling viser fortsatt vekst, spesielt innenfor automatiserte tjenester.

Netto verdilending og gevinst på verdipapirer og valuta utgjorde 10,4 mill. kroner i 2003 mot et netto tap på 11,2 mill. kroner i 2002 og en gevinst på 2,0 mill. kroner i 2001. Netto realiserte tap utgjør 3,0 mill. kroner i 2003. Handelsportefoljen er maksimert til aksjer inntil 30 mill. kroner og grunnfondsbevis inntil 30 mill. kroner.

Andre driftsinntekter har utviklet seg fra 55,8 mill. kroner i 2001, til 44,1 mill. kroner i 2002 og 47,7 mill. kroner for 2003. Økningen fra forrige år skyldes økte inntekter fra Sparebanken Øst Elendom AS og Dialog Elendomsmeiing AS.

Driftskostnader

Provisjonskostnader og kostnader ved banklånester viser en nedgang på 12,4 mill. kroner og utgjør 20,0 mill. kroner for 2003. Nedgangen skyldes reduserte provisjonskostnader til samarbeidspartnere i forbindelse med formidling av lån.

Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjorde 212,6 mill. kroner mot 200,1 mill. kroner i 2002 og 197,4 mill. kroner i 2001. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 1,37 prosent i 2003, 1,40 prosent for 2002 og 1,57 prosent for 2001. Det er i morbank avsatt 4 mill. kroner til overskuddsdeling for morbankens ansatte.

Konsernet har i 2003 endret de økonomiske forutsetningene i forbindelse med beregning av pensjonsforpliktelser. Dette er gjort for at forutsetningene skal være mer tilpasset et markedsrentnivå. Dette gir for 2003 en økning i pensjonskostnader på 2,7 mill. kroner. Endringene er spesifisert i note 6.

Andre driftskostnader utgjorde 62,4 mill. kroner, mot 51,2 mill. kroner i 2002 og 57,1 mill. kroner i 2001.

Totale kostnader utgjør 310,0 mill. kroner og utgjør 2,01 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Dette er en reduksjon på 0,09 prosentenheter i forhold til i 2002 og 0,32 prosentenheter i forhold til 2001.

Tap på utlån og garantier

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert i samsvar med Kredittlysnets retningslinjer. Det er i 2003 netto utgiftsført 47,8 mill. kroner i tap på utlån og garantier, hvorav 1,9 mill. kroner er avsatt til uspesifiserte tapsavsetninger.

Den uspesifiserte tapsavsetningen utgjør 101,9 mill. kroner pr. 31.12.03 mot 99,9 mill. kroner ved inngangen til året.

Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjorde

8

409,9 mill. kroner ved årsskiftet. Utviklingen viser en nedgang på 139,1 mill. kroner fra forrige årsskifte. Konstatering av engasjementet med Finance Credit bidrar med en nedgang på 97 mill. kroner.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement er redusert fra 431,6 mill. kroner i 2002 til 313,0 mill. kroner. Dette er en nedgang på 118,6 mill. kroner.

Disponering av årsoverskuddet

Styret foreslår at årsoverskuddet blir disponert slik:

	2003	2002	2001
(Tall i 1.000 kroner)			
Utblytte på grunnfondsbeviskapital (13.00)	47.278	29.094	43.642
Overført fra/til fond for vurderingsforskjeller	7.613	5.426	-8.008
Gaver*	4.200	2.500	2.500
Overført til sparebankens fond	59.938	17.151	51.539
Overført fra/til utjevningsfondet	10.914	-10.161	13.237
Årsverskuddet	129.943	44.010	102.910

*For 2003 er 1,7 mill. kroner foreslått som gave til Kirkens Bymisjon Drammen og 2,5 mill. kroner til disposisjon for forstanderskapets gavetildelsingskomité.

Et kontantutbytte på kr. 13.000, totalt 47,3 mill. kroner og 10,9 mill. kroner overført til utjevningsfondet, gir grunnfondsbeviserne deres relative andel av overskuddet. Dette er i tråd med bankens utbyttepolitikk. Utjevningsfondet utgjør nå 59,8 mill. kroner. Dette tilsvarer kr. 16,45 pr. grunnfondsbevis. Egenkapitalen bak hvert grunnfondsbevis utgjør kr. 125,00 pr. 31.12.03 eksklusive utbytte.

I samsvar med krav i regnskapsloven bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet under forutsetningen om fortsatt drift er tilstede.

Kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital utgjorde 1.286 mill. kroner ved årsskiftet hvorav konsernets kjemkapital utgjorde 890 mill. kroner. Med et beregningsgrunnlag på 8.703 mill. kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 14,7 prosent. Av dette utgjorde kjemkapitalen 11,26 prosentpoeng. Vår økonomiske målsetting er en kjemkapitaldekning på minimum 9 prosent.

Basert på erfaringstall, utlansporteføljens sammensetning og en gjennomgang av samtlige næringslivsengasjement på over 1 mill. kroner, er banken av den oppfatning at kvaliteten i utlansboken er god. Styrets vurdering er at tapsavsetningen er tilstrekkelig i forhold til porteføljens risiko. Det vises forøvrig til note 9 i regnskapet.

I morbankens budsjett for år 2004 er det lagt til grunn et anslag på 32 mill. kroner i tap.

Innskudd fra kunder var 6.182 mill. kroner ved utgangen av året. Dette er en økning på 302 mill. kroner tilsvarende 5,1 prosent. Av innskuddene står personkunder for 56 prosent.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer er redusert fra 5.048 mill. kroner i 2002 til 4.283 mill. kroner i 2003. Sertifikatgjeld er redusert fra 1.550 mill. kroner til 80 mill. kroner, mens netto obligasjonsgjeld er økt fra 3.498 mill. kroner til 4.203 mill. kroner. Andre langsiktige låneopptak fra kredittsituasjoner er økt fra 2.881 mill. kroner til 3.152 mill. kroner. Banken ønsker en langsiktig funderingsstruktur og har i forbindelse med innfriser av innlån i 2003 valgt å refinansiere disse i mer langsiktige innlån.

Datterselskaper

AS Finansiering ble stiftet 11. juni 1930 og er det nest eldste finansieringsselskap i Norge. Med virkning fra 01.10.91 overtok Sparebanken Øst samtlige aksjer i AS Finansiering. Selskapets primære satsingsområde skal være finansiering av forbrukslån hvor sikkerhet kan etableres i lett realiserbare aktiva. Hovedproduktet er gjeldsbrevfinansiering av bil, i det alt vesentlige bruktbil. Låneene blir formidlet gjennom et nært samarbeid med bil- og caravanforhandlere. Selskapet fikk i 2003 formidlet lån fra godt over 200 forhandlere hvorav ca. halvparten antas primært å benytte AS Finansiering. Videre skal selskapet være det naturlige valg for morbankens næringslivskunder når disse måtte ha behov for å leasingsfinansiere sine driftsmidler. Selskapet forestår all kreditvurdering og har egen inkassovirksomhet.

Ved årsskiftet hadde selskapet 28 ansatte tilsvarende 27 årsverk. Aksjekapitalen er på 40 mill. kroner. Forvalningskapitalen ble redusert med 11,6 prosent i 2003 til 718 mill. kroner. AS Finansiering hadde i 2003 et resultat for løp på 23,6 mill. kroner. Dette var 4,4 mill. kroner bedre enn i foregående år. Bokførte tap viste en netto utgiftføring på 17,2 mill. kroner, hvorav ett leasingengasjement utgjør 30 prosent av netto tap.

Selskapet hadde et overskudd etter skatt på 4,5 mill. kroner, dette tilsvarer en egenkapitalrentabilitet på 6,9 prosent.

Dialog Eiendomsmegling AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Selskapet ble stiftet 22.12.97 med den hensikt å samordne eiendomsreguleringssatsningen i Sparebanken Øst. Gjennom sine datterselskaper er Dialog Eiendomsmegling AS i dag representert i Sandvika, Drammen, Krokstadelva og Høksund. Selskapet har 24 ansatte tilsvarende 21 årsverk. Driftsinntekter var i 2003 17,8 mill. kroner mot 16,6 mill. kroner i 2002. Resultatet viser et underskudd på 0,8 mill. kroner. Etter årsskiftet er 51 prosent av bankens aksjer i Dialog Eiendomsmegling Elker Drammen AS solgt.

Sparebanken Øst Eiendom AS

Selskapets hovedformål er vanlig eiendomsdrift med kjøp, salg, utleie og utvikling av fast eiendom, samt kjøp og salg av leiligheter innenfor ulike forretningsområder. Selskapet har 4 ansatte og aksjekapitalen utgjør 60 mill. kroner. Driftsinntekter var i 2003 31,1 mill. kroner mot 24,7 mill. kroner i 2002. Resultatet viser et underskudd på 2,5 mill. kroner, etter at det er utgiftført 8,1 mill. kroner i forbindelse med rehabilitering av Norges Bank-bygget.

Ansatte

Ved utgangen av 2003 hadde konsernet 314 ansatte tilsvarende 283 årsverk.

Antall årsverk i morbank er redusert fra 241 til 231. Gjennomsnittsalderen for ansatte er 46 år. Andelen kvinnelige ansatte i morbank utgjør 72 prosent. Kvinneandelen i lederstillinger utgjør 32 prosent ved årsskiftet. Gjennomsnittsalderen for kvinner i lederstillinger er 37 år, mens det for menn er 46 år.

Ved utlysning av stillinger legges det vekt på å få til intern rekruttering til flest mulig lederstillinger. Ved intern rekruttering blir det lagt vekt på å øke andelen kvinner i lederstillinger, dette blir også lagt vekt på ved ekstern rekruttering.

Banken har hatt 15 ansatte under videreutdanning (ledid/leiid) i 2003, av disse er 12 kvinner og 3 menn.

Av bankens 7 velgitte styremedlemmer er 4 kvinner, leder og nestleder er begge kvinner.

Det interne arbeidsmiljøet

Banken ivaretar myndighetenes pålagte helse-, miljø- og sikkerhetskrav på en systematisk måte gjennom blant annet fastsatte instruksjoner og årlige verneundersøkelser. Ved slike besøk kartlegges arbeidsmiljøet og den generelle arbeids-situasjonen ved det enkelte kontor og danner utgangspunkt for vurdering av eventuelle forbedringstiltak.

Eftervern i forbindelse med ran inngår som en del av bankens totale HMS-arbeid og ivaretas av en særskilt ettervernsgruppe bestående av personalsjef, sikkerhetsjef, hovedverneombud, lokale verneombud og representant for Volvat Bedriftshelsetjeneste.

Det ble i 2003 ikke registrert personskader eller ulykker av noen art.

Samlet sykefravær utgjorde i 2003 6,28 prosent av total arbeidstid mot 8,15 prosent i 2002, 6,23 prosent i 2001 og 6,54 prosent i 2000. Sykefraværet i 2002 var svært høyt på grunn av et stort antall langtidssykemeldte. Det vil i 2004 bli lagt opp til en enda tettere oppfølging med det formål å få den sykmeldte raskere tilbake i arbeid.

Det ytre miljøet

Konsekvent bruk av fjernvarme der dette er mulig og ellers elektrisk oppvarming i de fleste av bankens bygg, gjør at bankens virksomhet kun i svært begrenset grad forurenser det ytre miljø.

Tiltak mot hvitvasking av penger

For å ivareta pålagt krav om tiltak mot hvitvasking av penger har banken utarbeidet instruksjoner, utpekt egen hvitvaskingsansvarlig og gjennomfører interne informasjonsmøter om hvordan vi skal forholde oss i slike tilfeller.

Banken innrapporterte til Økokrim 6 tilfeller av mistanke om hvitvasking i 2003.

Risikoforhold

Finansielle risiko i Sparebanken Øst består hovedsakelig av renterisiko og kredittisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko.

Renterisikoen er i hovedsak knyttet til bankens beholdning

av rentebærende verdipapirer, gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, fastrenteutlån og fastrenteminskudd.

Banken har valgt å ha en verdipapirbeholdning som stort sett består av verdipapirer med flytende rente, og har derfor en minimal renterisiko på dette området (det vises til note 19).

Ved utstedelse av verdipapirer og oppkjøp av langsiktige innlån er det lagt vekt på å sikre banken en så lav renterisiko som mulig. En tar derfor hensyn til utviklingen for fastrenteutlån og fastrenteminskudd og sikrer at bankens øvrige innlån har en rentebindingsprofil som er tilpasset øvrige balanseposter.

Renterisikoen overvåkes ved kvartalsvis rapportering til styret. Rammen for løpende netto eksponering var ved årsskiftet 1,5 prosent av bankens ansvarlige kapital, det vil si en resultatendring på 17 mill. kroner ved en renteendring på 1 prosentpoeng. Eksponeringen pr. 31.12.03 er beregnet til å utgjøre 4,2 mill. kroner ved en renteendring på 1 prosentpoeng.

Kredittisiko knyttet til utlån og garantier anses å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet. Styret har som policy at banken skal ha en moderat kredittisikoprofil uttrykt ved at bankens tap over tid maksimalt skal utgjøre 0,5 prosent av inngående netto utlånsporfølje i det enkelte år. Kredittgjøringen styres etter retningslinjer og fullmaktsstruktur, som er vedtatt av styret, og etter regelverk om saksbehandling og dokumentasjon som sikrer forsvarlige beslutningsgrunnlag. Det er utarbeidet standardiserte fullmakts- og komitéyskemaer for kredittbevilgning, og et system for risikoklassifisering og overvåking av løpende kredittisiko i porteføljen.

Kredittbevilgningsfullmaktene er gradert i forhold til engasjementsstørrelse og beregnet, vektet totalrisiko for engasjementet. Fullmaktsystemet sikrer at de mest risikoutsatte engasjementene behandles grundig av komitéer bestående av kvalifiserte kredittmedarbeidere fra relativt små engasjementsstørrelser. For nye engasjementer med høy vektet risiko er fullmaktsgrensene meget lave før det kreves inngående vurderinger og behandling i kredit-

11

komitéer. Alle engasjementer over en kvalifisert størrelse behandles i kredittkomitéer uavhengig av risikograden. Vektet totalrisiko for et engasjement er basert på standardiserte modeller som tar hensyn til kundens økonomi (bevilgningsevne) og sikkerhetenes godhet. Faktorer og vektning av faktorer som inntas i modellen er forskjellig for person- og næringslivskunder, men grunnprinsippet er det samme. Næringslivskunder klassifiseres basert på en rekke faktorer fra deres regnskap, grundige vurderinger av ulike sikkerhetstyper ut fra et standardisert regelverk samt vurdering av enkelte andre forretningsmessige risikofaktorer (ledelse, økonomistyring, lokalisering, bransje med videre).

Alle næringslivskunder med engasjement over 0,5 mill. kroner blir risikoklassifisert ved endringer i engasjementet og ved årlig gjennomgang av kundens regnskap.

Banken benytter et system for overvåking av utviklingen i porteføljen som gjør det mulig å analysere kunder, bransjer og risikogrupper etter økonomisk situasjon og etter sikkerhetskvalitet samt etter vektet totalrisiko. Porteføljeutviklingen overvåkes og analyseres regelmessig.

De totale kredittengasjement i morbank fordeler seg med 59,8 prosent (62,4 prosent 2002) til personkunder og 40,2 prosent (37,6 prosent 2002) til næringslivskunder. Bankens policy er at kredittengasjement med næringslivskunder ikke skal oversiige 50 prosent av totale kredittengasjement.

Endringen i fordelingen mellom personkunder og næringslivskunder fra 2002 til 2003 skyldes i all vesentlighet at engasjement med noen segmenter av personkunder bevisst er bygget ned i løpet av året.

For næringslivskunder utgjør engasjementer med normal risiko eller lavere 88 prosent (85 prosent i 2002) av totalporteføljen. Utviklingen i forhold til 2002 viser noe forskyvning i retning av konsentrasjon omkring moderat og normal risiko med reduksjon både for liten risiko og høy risiko. Banken er i liten grad eksponert i forhold til de mest risikoutsatte engasjementene behandles grundig av komitéer bestående av kvalifiserte kredittmedarbeidere fra relativt små engasjementsstørrelser. For nye engasjementer med høy vektet risiko er fullmaktsgrensene meget lave før det kreves inngående vurderinger og behandling i kredit-

det vil si over 125,6 mill. kroner. Disse tre utgjør vektet til sammen 29,7 prosent av netto ansvarlig kapital. Det var i alt 20 engasjementer over 50 mill. kroner. Bankens policy er at ingen totalengasjement skal overstige 100 mill. kroner uten at det foreligger helt spesielle grunner etter vurdering i styret fra sak til sak. Det var i alt 2.355 næringslivskunder med en gjennomsnittlig engasjementsstørrelse på 2,2 mill. kroner, noe som innebærer stor spredning av risiko.

For personkunder utgjør engasjementer med normal risiko eller lavere 88 prosent (85 prosent i 2002) av totalporteføljen. Risikoklassifiseringen viser at porteføljen har en stabil klassifiseringskvalitet med en forbedring i løpet av siste år.

Det totale misligholdet i porteføljen (kunder som har oversittet betalingsfristen med mer enn 90 dager) utgjorde ved årets utgang 2,80 prosent (2,68 prosent i 2002) av brutto utlån fordelt med 5,14 prosent (2,78 prosent i 2002) for næringslivsengasjementer og 1,46 prosent (2,63 prosent i 2002) for lønstatagere. Det økte misligholdet for næringslivsengasjementer kan hovedsakelig tilskrives til to relativt store engasjementer innen eiendomsdrift.

Morbanken har hatt følgende tapsutvikling de siste 5 år:

(i mill. kroner)	2003	2002*	2001	2000	1999
Næringslivskunder	24,2	74,7	19,4	39,4	14,7
Personkunder	6,4	6,7	3,8	3,1	-1,3
Totalt	30,6	81,4	23,2	42,5	13,4

*Bokførte tap på engasjementet med Finance Credit utgjorde 47 mill. kroner for næringslivskunder i 2002.

Ytterligere informasjon om sammensetning av og risiko-utviklingen i utlånsporføljen finnes i note 9 og 10 til regnskapet.

Når det gjelder **valutarisikoen** er hovedprinsippet for valutavirksomheten at avtaler om kjøp og salg av valuta omgjørende skal dekkes av en motgående forretning for å eliminere risikoen. Administrerende direktør har fullmakt til å innngå forretninger som medfører kortsiktige åpne posisjoner inntil NOK 100 mill. Langsiktige åpne posisjoner skal

12

behandles av styret og fulmaktar gis i egne styrevedtak. Netto valutaposisjon pr. 31.12.09 utgjør 15,5 mill. kroner og består av vår andel i ett syndikert utlån trukket opp i EUR og USD. Valutavirksomheten blir rapportert månedlig til styret.

Sparebanken Øst har en langsiktig funderingsstrategi og søker bevisst å redusere **likviditetsrisikoen** ved å ha et balansert forhold mellom langsiktige og kortsiktige innlån. I tillegg legger vi vekt på en forfallsstruktur som reduserer refinansieringsrisikoen mest mulig ved å ha en spredd forfallsstruktur. Rammen for kortsiktige innlån, her definert som lån med gløstidende løpetid < 1 år, er satt til 15 prosent av morbankens forvaltningskapital. Morbankens finansiering av datterselskapet AS Finansiering illegales rammen med 100 prosent.

Kortsiktige innlån utgjorde ved årsskiftet 1.230 mill. kroner og dette er et volum som er langt under bankens rammer for kortsiktige innlån. Banker har store likviditetsreserver stående i Norges Bank, likviditetsreserver utover likviditetsreservekrevet utgjorde 1.902 mill. kroner ved årsskiftet.

Eierstyring og selskapsledelse i Sparebanken Øst (Corporate governance)

Styrende organer og funksjoner

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance) i Sparebanken Øst er bankens samlede styrings- og kontrollsystem som er verksatt for å sikre innskytternes, grunnfondsbevisernes, ansattes og andre eksterne parters interesser. Sparebanken Øst. Systemet omfatter alle lovpålagte organer som skal ivareta eksterne parters interesser, interne funksjoner som skal sikre gjennomføring av virksomheten i tråd med forventninger fra interessentene i banken og det fastsatte styrings- og kontrollopplegget som skal sikre at organer og funksjoner fungerer optimalt og at virksomheten styres på en effektiv og målrettet måte over tid.

Styringen av Sparebanken Øst er fundamentert på vedtatt visjon og idégrunnlag, mål, strategier og verdvalg, herunder bankens etiske regelverk som er vedtatt av styret.

Styringen ivaretas av bankens valgte organer og funksjoner tilleggt styringsansvar.

Forstanderskapet

Sparebanken Østs øverste styrende organ er forstanderskapet som skal påse at banken virker etter sitt formål i samsvar med lover, vedtekter og vedtak fattet av forstanderskapet. Forstanderskapet består av 48 medlemmer med 36 vararemedlemmer. 18 av medlemmene er valgt med forholdsmessige andeler fra kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen. 12 av medlemmene velges av de ansatte. 18 medlemmer velges av grunnfondsbeviserne. Medlemmene av forstanderskapet velges for 4 år.

Kontrollkomiteén

Kontrollkomiteén skal føre tilsyn med bankens virksomhet i samsvar med sparebankloven § 13 og instruks for utlån, forstanderskapet. Kontrollkomiteén går gjennom styrets protokoll, nummererte brev, f. revisorloven § 5-4, og revisjonsberetning, prøver sikkerheten for de forskjellige utlån, samt ser etter at forvaltningen av sparebankens midler er forsvarlig. Styret og interrevisjonen plikter å gi kontrollkomiteén alle opplysninger som den mener er nødvendig for å kunne utføre sitt verv. Kontrollkomiteén gir uttalelser til forstanderskapet om årsregnskapet og årsberetningen og om det utarbeidede årsregnskapet bør fastsettes. Dersom kontrollkomiteén får kjennskap til betydelige forsømmelser, feil eller misligheter av større lidet store tap, plikter den straks å ta dette opp med Kredittilsynet.

Styret

Styrets ansvar og arbeidsoppgaver er fastsatt i vedtektene og i en egen instruks. Instruksen beskriver hvilket ansvar styret har, hvilke saker styret skal behandle og hvilke regler som skal ligge til grunn for saksbehandlingen. Styret består av 6 eksterne medlemmer i tillegg til administrerende direktør og 1 ansatte representant. Valg av styremedlemmer skjer etter forberedelse av en valgkomité nedsatt av forstanderskapet. Valgkomiteén har representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet, herunder også grunnfondsbeviserne.

13

Styrets overordnede formål er å påse at det skjer en forsvarlig forvaltning av bankens midler. Styret fastsetter planer og budsjetter for bankens virksomhet, og holder seg løpende oppdatert om bankens virksomhet. Det er tilleggt styret å fastsette bankens bevilgningsreglement. Styret har fastsatt instruks for administrerende direktør som forestår den daglige ledelsen av banken. Styret er tilleggt et særskilt tilsynsansvar med den daglige ledelsen av bankens virksomhet. Styret har også ansvaret for at banken til enhver tid har den egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved omfanget av virksomheten i banken.

Styret har delegert deler av forvaltningsansvaret til administrasjonen gjennom ulike delegeringsvedtak. Vedtakene er gitt med ulik varighet. Styret mottar periodiske rapporter som viser bankens etterlevelse av delegerede fulmaktar, samt rapporter som viser utviklingen i bankens totale risikobilde. Styret har videre fastsatt instruks for interrevisor som skal foreta operasjonell revisjon i tråd med gjeldende standarder for slik revisjon.

Alle tillitsvalgte i Sparebanken Øst er underlagt de samme regler om taushet, ekk og habilitet som gjelder for bankens ansatte generelt. Uavhengighet mellom bankens ulike styrende og kontrollerende organer er et sentralt kriterium for forsvarlig styring av virksomheten. Blant de tillitsvalgte i Sparebanken Øst foreligger det etter styrets vurdering ingen nærtstående forhold eller personlige relasjoner som kan påvirke den enkelte tillitsvalgtes uavhengighet og dømmekraft.

Syrings- og kontrollopplegget

I tillegg til de styrende og kontrollerende organer i banken er det utviklet et omfattende internt styrings- og kontrollopplegg som sikrer en effektiv og målrettet drift av bankens virksomhet.

Grunnlaget for effektiv og målrettet drift av Sparebanken Øst er solid kompetanse innen bankens kjernevirksomhet med en hensiktsmessig organisering basert på henholdsvis person- og bedriftsmarkedsaktiviteter og interne drift. Banken har videre solid juridisk kompetanse internt og en løpende overvåking av risikosituasjonen fra controller.

14

Sentrale risikoforhold analyseres og rapporteres på løpende basis til ledelsen og styret. Rapporteringen omfatter blant annet kredittisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Det foretas også en løpende rapportering av status og utvikling i misligholdte og andre tapsutsatte engasjementer, tapsutvikling, og så videre.

Bankens interne regler fremkommer i et omfattende instruksverk som er gjensatt for periodisk oppdatering og kvalitetskontroll. Sentralt i styring av kredittrisiko er kravene som stilles til kredittvurdering, beslutningsprosesser, oppfølging osv. Kvalitetsstyring er et ledersvar, men er i tillegg ivare tatt gjennom kredittkomiteer på lokalt og sentralt nivå. Tilnærmet alle kredittengasjementer i banken er gjensatt for klassifisering i bankens risikoklassifiseringsystem. Eget rammenotat ligger til grunn for styringen av bankens markeds- og finansieringsaktiviteter.

Ubyttepolitikk

Sparebanken Øst har som mål at overskuddet fordeles mellom grunnfondsbeviserne og sparebankens fond i henhold til deres andel av bankens egenkapital. Sparebanken Øst vil vektlegge et konkurransedyktig kontantutbytte. I den forholdsmessige fordelingen mellom kontantutbytte og utjevningstfond vil variasjoner kunne fremkomme når hensynet til bankens egenkapitalutvikling må vektlegges.

Opsjoner og bonusavtaler

Sparebanken Øst har ingen opsjons- eller bonusavtaler med styremedlemmer eller ledende ansatte. Administrerende direktørs samlede godtgjørelse er opplyst i notene til regnskapet.

Utsiktene fremover

Sparebanken Øst ønsker å være en ledende sparebank i østlandsområdet.

Styret la til grunn en nedgang i utlåne i 2003 for å styrke rentemarginen. Dette ble realisert. I 2004 ønsker vi igjen utlånsvekst og det er budsjettert med en økning på 7 prosent.

Styret legger til grunn at bankens økonomiske målsetting om 13 prosent egenkapitalrentabilitet vil kunne være vanskelig å oppnå i 2004, og en her derfor budsjettert med en egenkapitalrentabilitet på 10 prosent.

Styret vil få takke bankens kunder, foreningsforbindelser og tillitsvalgte for god oppslutning om banken. Styret vil berømme de ansatte for god innsats i 2003.

Hokksund, 31. desember 2003
Drammen, 20. februar 2004

Anne Cathrine Vogt
Leader

Jorund Rønning Indreid
Nestleder

Ingebjørg Møland

Age Ryggeset
Age Ryggeset

Jan Birger Steen
Jan Birger Steen

Leif Ove Sorby
Leif Ove Sorby

Trond Tostруп
Adm. direktør

Inger Helen Pettersen
Inger Helen Pettersen

Resultatregnskap

Konsern	Tall i 1.000 kroner			Noter	Morbank		
	2003	2002	2001		2003	2002	2001
70 981	41 019	19 751	Renter o. l. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2	98 338	85 094	58 965
945 742	1 075 971	1 006 365	Renter o. l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2	865 642	896 664	913 283
23 432	39 905	43 977	Renter o. l. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	14	23 432	39 905	43 977
1 691	2 078	2 449	Andre renteinntekter og lignende inntekter	0	0	0	0
1 041 846	1 158 973	1 072 542	Renteinntekter og lignende inntekter	988 412	1 121 663	1 015 625	
167 606	223 345	198 599	Renter o. l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2,25	153 790	221 914	189 772
214 571	294 830	275 974	Renter o. l. kostnader på innskudd fra kunder	2	212 770	292 600	270 454
228 851	269 669	230 951	Renter o. l. kostnader på utlånte verdipapirer	24	228 851	267 031	228 977
28 753	33 512	39 362	Renter o. l. kostnader på ansvarlig lånekapital	23	29 753	33 506	36 315
12 307	9 436	8 073	Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	8 204	7 622	6 423
653 088	830 812	750 959	Rentekostnader og lignende kostnader	633 368	822 673	729 941	
388 758	328 161	321 563	Netto rente og kredittprovisjonsinntekter	355 044	298 990	285 684	
12 802	13 004	8 150	Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	12 802	12 969	8 120
0	0	0	Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	2,16	1 118	4 277	9 852
12 802	13 004	8 150	Ubytte og andre inntekter av verdip. m. var. avkastning		13 920	17 246	17 972
11 524	8 040	5 111	Garantiprovisjon		11 311	7 474	4 803
67 370	63 510	55 401	Andre gebyrer og provisjonsinntekter	3	67 370	63 510	55 401
78 894	71 550	60 512	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	78 681	70 984	60 204	
19 960	32 388	27 878	Andre gebyrer og provisjonskostnader		19 960	32 388	27 878
19 960	32 388	27 878	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		19 960	32 388	27 878
1 967	-3 890	2 499	Netto verdienring og gevinsttap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	14	1 967	-3 890	2 499
2 625	-7 024	-7 585	Netto verdienring og gevinsttap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	2 625	-7 024	-7 585
5 773	-286	7 069	Netto verdienring og gevinsttap på valuta og finansielle derivater	20	5 773	-296	7 069
10 365	-11 210	1 973	Netto verdienring og gevinsttap på valuta og verdipapirer som er omloppemidler		10 365	-11 210	1 973
26 706	24 121	15 032	Driftsinntekter faste eiendommer	2,17	890	2 057	2 224
20 990	20 004	40 816	Andre driftsinntekter		3 148	3 233	9 959
47 696	44 125	55 848	Andre driftsinntekter	4 038	5 290	12 182	
147 124	134 172	125 720	Lønn m.v.	4,6	117 172	106 657	94 861
65 439	65 937	71 654	Administrasjonskostnader		56 617	51 092	48 181
212 563	200 109	197 374	Lønn og generelle administrasjonskostnader	173 789	157 749	142 842	
15 096	14 134	9 736	Ordinære avskrivninger	17	10 948	9 901	6 621
0	623	300	Nedskrivninger	17	0	0	0
15 096	14 757	10 036	Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler		10 948	9 901	6 621
17 456	12 841	23 879	Driftskostnader faste eiendommer		7 617	8 735	19 417
44 964	38 358	33 204	Andre driftskostnader	2,8,17	39 040	33 527	28 228
62 420	51 199	57 083	Andre driftskostnader	46 657	42 262	47 645	

Balanse

	Konsern		EIEDELER		Morbank	
	2003	2002	2001	2002	2003	2002
	Tall i 1.000 kroner					
2 172 993	1 159 541	653 868	Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 172 988	1 159 536	653 863
			Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten			
36 794	21 783	9 545	avtalt lepetid eller oppgjørsfrist	37 817	659 511	458 259
			Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med			
65 292	28 466	15 827	avtalt lepetid eller oppgjørsfrist	638 002	53 466	40 827
102 506	50 249	25 372	Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	2 131,9	675 819	712 977
			Leilingsforretningsavtaler			
151 701	170 589	142 278		0	0	0
211 339	371 155	460 503	Kassa-drifts- og brukskreditter	211 339	371 501	465 365
207 296	305 609	434 467	Bjergelån	207 296	305 609	434 467
11 117 206	12 363 874	10 456 687	Nedbetalingslån	10 670 772	11 838 730	10 066 554
11 687 542	13 211 227	11 493 935	Utlån for tapsavsetninger	2 559 103,19	27 11 089 407	12 515 840
96 844	117 389	62 629	- Spesifiserte tapsavsetninger	9	63 638	93 332
101 863	99 941	89 272	- Uspesifiserte tapsavsetninger	9	93 300	93 203
11 488 835	12 993 897	11 342 034	Netto utlån til og fordringer på kunder	10 932 469	12 329 305	10 843 335
4 467	11 920	5 327	Overtatte eiendeler	11	0	5 621
535 958	475 810	553 125	Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	14	535 958	475 810
376 021	32 606	39 592	Andre sertifikater og obligasjoner	13,14	376 021	32 606
911 979	508 416	592 717	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	911 979	508 416	592 717
234 348	234 380	244 638	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	234 342	234 374	244 002
234 348	234 380	244 638	Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	15	234 342	234 374
0	0	0	Elementer i kredittinstitusjoner	16	61 586	61 586
0	0	0	Elementer i andre konsernselskaper	16	76 950	81 603
0	0	0	Elementer i konsernselskaper	138 546	143 199	137 507
139	223	306	Goodwill	17	0	0
6 733	6 130	10 530	Usatt skattefordel	12	4 121	2 061
6 872	6 353	10 836	Immaterielle eiendeler	4 121	2 061	9 625
36 575	40 198	35 469	Maskiner, inventar og transportmidler	17	30 090	37 841
434 092	428 050	402 660	Bygninger og andre faste eiendommer	17	77 902	76 593
470 667	468 248	438 129	Varige driftsmidler	107 992	114 434	112 169
33 704	27 757	30 799	Andre eiendeler	2,18	18 082	24 508
61 868	88 981	79 939	Opplyente ikke mottatte inntekter	63 041	90 172	77 944
24 094	24 825	6 940	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	6	23 554	23 643
41	108	132	Andre forskuddsbetalte ikke pålepte kostnader	0	0	0
86 003	113 924	87 011	Forskuddsbetalte ikke pålepte kostn. og opply. ikke mottatte innt.	86 595	113 815	83 353
15 512 164	15 574 685	13 430 731	SUM EIEDELER	15 282 933	15 348 266	13 216 607

	Konsern		Morbank	
	2003	2002	2003	2002
	Tall i 1.000 kroner			
47 771	87 720	25 326	Tap på utlån	9
47 771	87 720	25 326	Tap på utlån og garantier	30 582
3 018	1 148	875	Nedskrivning/reversering av nedskrivning	3 018
0	0	-13 619	Gevinst/tap	0
3 018	1 148	-12 744	Nettoretsresultat	3 018
177 687	58 309	143 113	Resultat før skattekostnad	177 094
47 744	14 299	39 431	Skatt på ordinært resultat	47 151
47 744	14 299	39 431	Skatt på ordinært resultat	47 151
129 943	44 010	103 682	Arsoverskudd	129 943
0	0	772	Minoritetsinteresser	0
129 943	44 010	102 910	Arsoverskudd etter minoritetsinteresser	129 943
0	0	0	Overtørt fra fond for vurderingsforskjeller	837
0	10 161	0	Overtørt fra utjevningfondet	29
837	3 740	13 093	Overtørt fra annen egenkapital	0
837	13 901	13 093	Overføringer	837
47 278	29 094	43 642	Utlån til fond for vurderingsforskjeller	29
4 200	2 500	2 500	Overtørt til fond for vurderingsforskjeller	29
59 938	17 151	51 539	Overtørt til sparebankens fond	4 200
10 914	0	13 237	Overtørt til utjevningfondet	29
8 450	9 166	5 085	Overtørt til annen egenkapital	10 914
130 780	57 911	116 003	Disponert	130 780

Konsern		GJELD OG EGENKAPITAL		Morbank	
2003	2002	2001	2001	2003	2002
		Tall i 1.000 kroner			
2 811	924	4 679	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	4 378	1 103
3 151 622	2 881 433	3 225 126	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	2 889 924	2 732 087
3 154 433	2 882 357	3 229 805	Gjeld til kredittinstitusjoner	2 894 302	2 733 190
5 476 871	5 382 375	4 816 707	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	5 441 443	5 404 907
705 071	497 769	441 236	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	706 071	444 591
6 181 942	5 880 164	5 257 943	Innskudd fra og gjeld til kunder	6 146 514	5 849 498
80 000	1 550 000	400 000	Sertifikater og andre korttidslåneopptak	80 000	1 550 000
4 468 122	3 468 128	2 897 245	Obligasjonsgjeld	4 468 122	3 498 128
-265 000	0	0	Egne ikke amortiserte obligasjoner	-265 000	0
4 283 122	5 048 128	3 297 245	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	4 283 122	5 048 128
170 113	235 987	157 145	Annenn gjeld	159 309	214 346
170 113	235 987	157 145	Annenn gjeld	159 309	214 346
110 017	167 501	143 844	Pålepte kostnader og mottatte ikke opplynte inntekter	87 205	142 625
39 266	35 921	31 724	Pensjonsforpliktelser m.v.	39 210	35 862
39 266	35 921	31 724	Avsetninger for pålepte kostnader og forpliktelser	39 210	35 862
568 697	399 590	399 332	Annenn ansvarlig lånekapital	568 697	399 590
568 697	399 590	399 332	Ansvarlig lånekapital	568 697	399 590
14 507 590	14 649 688	12 517 038	SUM GJELD	14 278 359	14 423 239
0	0	0	Minoritetsinteresser	0	0
363 680	363 680	363 680	Grunnfondsbeviskapital	363 680	363 680
0	-1 000	0	Beholdning egne grunnfondsbevis	0	-1 000
20 670	20 588	20 670	Overkursfond	20 670	20 588
384 350	383 268	384 350	Innskutt egenkapital	384 350	383 268
0	0	0	Fond for vurderingsforskjeller	28,29	23 013
537 386	477 448	460 297	Sparebankens fond	28,29	537 386
59 825	48 911	59 072	Ujevningfond	28,29	477 448
23 013	15 400	9 974	Annenn egenkapital	28,29	48 911
620 224	541 759	529 343	Opplyent egenkapital	620 224	541 759
1 004 574	925 027	913 683	SUM EGENKAPITAL	1 004 574	925 027
15 512 164	15 574 685	13 430 731	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	15 282 933	15 348 266

19

Konsern		POSTER UTENOM BALANSEN		Morbank	
2003	2002	2001	2001	2003	2002
		Tall i 1.000 kroner			
540 188	603 779	359 474	Garantiansvar	530 213	587 949
540 188	603 779	359 474	Garantiansvar	530 213	587 949
272 344	260 000	110 000	Pantstillelser	110 000	110 000

Hokksund, 31. desember 2003
Drammen, 20. februar 2004

Anne Cathrine Vogt
Anne Cathrine Vogt
Leader

Jan B. Steen
Jan Birger Steen

Leif Ove Sørby
Leif Ove Sørby

Trond Tøstrup
Trond Tøstrup
Adm. direktør

Inger Helen Pettersen
Inger Helen Pettersen

Ingebjørg Mæland
Ingebjørg Mæland

20

Kontantstrømoppstilling

Konsern	Tall i mill. kroner			
	2003	2002	2003	2002
	2003	2002	2003	2002
A Anskaffelse av midler				
Årsverskudd	129,9	44,0	129,9	44,0
Ordinære avskrivnings/medskrivninger	15,1	10,0	10,9	9,9
Tilført fra årets drift	145,0	112,9	140,8	53,9
	47,3	-29,1	-47,3	-29,1
Avsett til utbytte på grunnfondsbevis	-4,2	-2,5	-4,2	-2,5
Anvendt til gaver	1,1	-1,1	1,1	-1,1
Endring grunnfondsbeviskapital	94,6	28,1	90,4	21,2
Egenfinansiering				
	1 505,1	0,0	1 396,9	0,0
Endring utlån	0,1	10,2	0,1	9,6
Endring aksjer, andeler og grunnfondsbevis	301,8	622,3	297,0	617,0
Endring innskudd fra kunder	0,0	1 750,8	0,0	1 800,9
Endring i gjeld stiftet v. utst. av verdipapirer	-54,1	27,9	-52,1	28,6
Endring avsetning for pellep. kostn. og forp.	169,1	0,3	169,1	0,3
Endring ansvarlig lånekapital				
	2 016,6	2 437,6	1 901,4	2 475,6
B Anvendelse av midler				
Endring utlån	0,0	1 651,9	0,0	1 486,2
Endring eiendommer i konsernselskaper	0,0	0,0	-4,7	5,7
Endring andre fordrings/materielle eiendeler	-29,0	26,0	-37,3	12,0
Endring i venge driftsmidler	17,6	44,9	4,5	12,1
Endring i gjeld stiftet v. utst. av verdipapirer	765,0	0,0	765,0	0,0
Endring annen gjeld	65,9	-78,8	55,1	-77,1
	819,5	1 644,0	782,6	1 436,9
Endring i finansielle midler	1 197,1	793,6	1 118,8	1 036,7
Som fordeler seg slik:				
Endring i kontanter og fordr. på sentralbanker	1 013,5	505,6	1 013,5	505,6
Endring i innskudd og utlån til kredittinstitusjoner	52,0	-24,9	-37,2	21,3
Endring sertifikater og obligasjoner	403,6	-84,3	403,6	-84,3
Endring i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	-272,0	347,4	-261,1	401,5
Sum endring finansielle midler	1 197,1	793,6	1 118,8	1 036,7

21

Innholdsfortegnelse noter

Noter til resultatet	
Note 1 - Regnskapsprinsipper	side 23
Note 2 - Mellomregning med konsernselskaper	side 25
Note 3 - Provisjonsinntekter og inntekter fra banklånester	side 25
Note 4 - Lønn og andre godtgjørelser	side 26
Note 5 - Lån til tillisvalgte og ansatte	side 26
Note 6 - Pensjonsforpliktelser	side 27
Note 7 - Kostnader knyttet til Sparebankenes sikringsfond	side 27
Note 8 - Godtgjørelse revisor	side 28
Note 9 - Utlån og tap på utlån og garantier	
Noter til balansen	
Note 10 - Risikoklassifisering	side 30
Note 11 - Overtatte eiendeler	side 31
Note 12 - Skatter	side 31
Note 13 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak	side 32
Note 14 - Obligasjoner og sertifikater	side 33
Note 15 - Aksjer	side 33
Note 16 - Eierinteresser i konsernselskaper	side 34
Note 17 - Driftsmidler	side 34
Note 18 - Andre eiendeler	side 35
Note 19 - Rente- og likviditetsrisiko	side 35
Note 20 - Valutaposisjon, valuta- og rentevabler	side 36
Note 21 - Garantiansvar	side 37
Note 22 - Pantstillelser	side 37
Note 23 - Ansvarlig lånekapital	side 37
Note 24 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	side 38
Note 25 - Øvrige innlån	side 38
Note 26 - Annen gjeld	side 39
Note 27 - Geografisk fordeling innskudd, utlån og garantier	side 39
Note 28 - Kapitaldeknning	side 39
Note 29 - Egenkapital	side 40
Note 30 - Grunnfondsbevis	side 40
Note 31 - Implementering av IFRS	side 42
Note 32 - Tillisvalgte	side 43

22

Noter til regnskapet 2003

Note 1 Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de krav som stilles i lover og forskrifter for sponsebanker, samt i henhold til god regnskapspraksis. Der reklassifiseringer er foretatt, er tidligere års tall gjort sammenlignbare.

Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele 1.000 kroner dersom ikke annet er angitt.

Konsolidering

Regnskapet for konsernet omfatter de fire heleide datterselskapene AS Financielog, Dialog Eiendomsmegling AS, Sparebanken Øst, Eiendom AS og Øst Forretningsdrift AS.

Dialog Eiendomsmegling AS omfatter følgende datterselskaper: Dialog Eiendomsmegling Askøy og Bærum AS (100 prosent), Dialog Eiendomsmegling Elker Drammen AS (100 prosent) og Eiendomsmeidler i Bærum AS (100 prosent).

Konsolidering av datterselskaper skjer fra det tidspunkt det oppnås kontroll.

Oppkjøpsmetoden er brukt som konsolideringsprinsipp ved eliminerings av aksjer i datterselskap. Goodwill i konserntilstanden stammer fra oppkjøp knyttet til eiendomsneigjervirksomheten. I konsernregnskapet er interne mellomværende samt interne inntekt og utgifter eliminert.

Det er brukt ensartede regnskapsprinsipper for alle selskaper som inngår i konsernregnskapet.

Periodiseringer

Renter, provisjoner og gebyrer

Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som disse oppjøses som inntekt eller påløper som kostnad. Etableringsgebyr periodiseres i den utstrækning de oversliger kostnadene forbundet med etableringen av de enkelte utlån.

Inntekter og kostnader

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Oppjønte ikke betalte inntekter tas til inntekt og føres som fordring i balansen.

Aksjeutbytte inntektsføres i det året de mottas. Ved utregning av gevinst ved salg av finansielle eiendeler benyttes gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Verdipapirer

Forpliktelser og sertifikater

Obligasjoner og sertifikater utstedt av andre er klassifisert som omlopsmidler og vurderes til virkelig verdi.

Fastsettelse av virkelig verdi bygges på observerbare markedsverdier. Hvis bokført verdi oversliger markedsverdi, nedskrives verdipapirene slik at de totale bokførte verdier for porteføljen er lik markedsverdi.

Aksjer i datterselskaper

Investeringer i datterselskaper er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet.

Andre anleggsmidler og andeler

Aksjeinvesteringer av langsiktig og/eller strategisk karakter er klassifisert som anleggsmidler. Behandlingen av anleggsmidler hvor banken ikke har betydelig innflytelse vurderes til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Omlopsaksjer

Aksjer som inngår i en handelsportefølje, omsettes på børs og har god eierspredning og likviditet vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Andre omlopsaksjer vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Fastsettelse av virkelig verdi bygges på observerbare markedsverdier.

Værdige driftsmidler

Faste eiendommer og værdige driftsmidler er bokført i balansen til anskaffelseskost fratrukket ordinære akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Avskrivningsgrunnlaget er opprinnelig anskaffelseskost med tillegg av kostpris for senere forbedringer. Avskrivningene fordeles lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid og bokføres som ordinær driftskostnad.

Banken følger den nye nedskrivningsstandarden fra NRS som innebærer at nedskrivning av værdige driftsmidler blir foretatt når gjenvinnbart beløp er lavere enn bokført verdi.

Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier er bokført i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Utlån er vurdert til nominelle verdier med unntak av engasjementer som er definert som tapsutsatte eller misligholdte. Misligholdte og tapsutsatte lån blir vurdert i henhold til Kredittsynets retningslinjer.

Både privat- og næringslivsengasjementer av en viss

størrelse vurderes fortløpende. Lån til private mot tilfredsstillende sikkerhet i bolig tapsvurderes normalt ikke før det er gått 90 dager etter første forfall, men kan vurderes på et tidligere tidspunkt dersom forholdene skulle tilsa det. På næringslivsengasjementer er det kun i spesielle tilfeller med god pant sikkerhet at banken lar det gå 90 dager før tapsvurdering foretas. Alle næringslivsengasjementer over 1 mill. kroner er gjennomgått med hensyn til tapsvurderinger.

Misligholdte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innbetalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Tapsutsatte utlån

Tapsutsatte utlån er utlån som ikke er misligholdte, men hvor kundenes økonomiske stilling innebærer en overveiende sannsynlighet for at et tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Nullstilling av renter

Når et engasjement vurderes som tapsutsatt/misligholdt og spesifisert tapsavsetning blir vurdert, stanses inntektsforingen av beregnede renter på utlån. Tilfølgende inntektsførte, ikke betalte renter og provisjoner blir tilbakeført fullt ut for nebetalingslån. På rammekreditter tilbakeføres renter tilbake til siste kapitaliseringsdagspunkt.

Konstaterte tap

Tap anses som konstaterte ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretning ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, eller hvis banken har gått avkall på engasjementet eller deler av det. I balansen fremkommer ikke konstaterte tap i det disse blir ført til fradrag i utlånsmassen.

Spesifiserte tapsavsetninger

Spesifisert tapsavsetning er avsetning til dekning av påregnelig tap på engasjementer som er identifisert som tapsutsatte eller misligholdte.

Uspesifiserte tapsavsetninger

De uspesifiserte tapsavsetningene skal dekke latent tap i den del av porteføljen som ikke er identifisert som misligholdt eller tapsutsatt, og som dermed ikke er hensyntatt i de spesifiserte tapsavsetningene.

Beregningene av nødvendige uspesifiserte avsetninger tar utgangspunkt i en vurdering av hvilken sannsynlighet det er

for tap basert på sammensetningen av risikokategorier, erfaringstall for øvrige utlån, bankens sikkerhetsmessige dekning, endringer i porteføljens sammensetning og størrelse, kvaliteten på kredittgivning og forventet økonomisk utvikling fremover. Banken skiller mellom uspesifiserte tapsavsetninger på privatkunder og næringslivskunder (transisjonsfordelt).

Overvarte eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjement og som er ment for rask realisasjon, bokføres i balansen som omlopsmidler. Eiendelene blir vurdert til antatt realisasjonsverdi på overtakelsesdagspunktet.

Overkurs/underkurs innlån

Over-/underkurs i forbindelse med utstedelse av obligasjoner periodiseres lineært over obligasjonens løpetid og resultatføres som en justering av obligasjonens løpende rentekostnad.

Omregningsregler for valuta

Bankens fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er i regnskapet omregnet til offisielle middekkurser ved utgangen av perioden. Netto realiserede tap eller gevinster er resultatført. Løpende inntekter og utgifter er omregnet til NOK etter kursene på det tidspunkt de ble realisert.

Valuta og renteinstrumenter

Banken anvender forskjellige finansielle instrumenter for å styre bankens rente- og valutarisiko. For å gi et best mulig bilde av innløsning og risiko knyttet til rente- og valutainstrumenter, er følgende prinsipper brukt:

Sikringsforretninger

Det stilles krav om høy grad av omvendt samvariasjon i verdiendringen mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt. Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende posten forretningen er øremerket for.

Tradingforretninger

Tradingforretninger omfatter egenhandel for å oppnå forløpste gjennom utnyttelse av prisforskjeller og prisendringer. Inntekter og kostnader fra tradingforretninger resultatføres under posten netto gevinst/tap av valuta og finansielle derivater. Åpne posisjoner innenfor denne kategorien blir vurdert etter markedsverdi prinsippet.

Banken har ikke hatt noen virksomhet innenfor dette området og har ingen åpne posisjoner ved årsskiftet.

Pensjonsforpliktelser		2003		2002		2001	
Skatter							
Banken finansierer sine pensjonsforpliktelser overfor de ansatte gjennom en egen pensjonskasse. Basert på forsikrings tekniske prinsipper beregnes nåverdien av annuit fremtidige pensjonsutbetalinger. Den beregnede pålytende forpliktelser sammenholdes med verdien på imbetalte og oppsparte pensjonsmidler. Differansen løses opp som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller anleggsmidler (hvis positiv). I tillegg har banken pensjonsforpliktelser knyttet til avtalefestet pensjon samt pensjonsavtaler med ansatte som finansieres over bankens drift. Verdien av denne pensjonsforpliktelser er avsett som langsiktig gjeld i regnskapet. Endring i total netto pensjonsforpliktelser vises som pensjonskostnad i regnskapet.							
Note 2 Mellomregning med konsernselskaper							
Beløp i 1.000 kroner							
Resultat:							
Renter og provisjoner fra datterselskaper	32.322	65.234	38.628				
Renter til datterselskaper	1.145	1.777	1.129				
Pluside fra datterselskaper	790	619	664				
Minuside til datterselskaper	4.806	1.306	190				
Balans:							
Fordringer på datterselskaper	715.060	799.799	758.343				
Gjeld til datterselskaper	26.260	25.725	33.268				
Note 3 Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester							
Beløp i 1.000 kroner							
	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
	2003	2002	2001	2003	2002	2001	2001
Gebyr betalingsformidling	55.878	52.666	44.853				
Gebyr verdipapirpromessing og forvaltning	1.412	1.831	2.794				
Gebyrer forsikring	1.553	2.178	1.958				
Andre gebyrer og provisjoner	8.527	6.835	5.796				
Sum	67.370	63.510	55.401				
Note 4 Lønn og andre godtgjørelser							
Beløp i 1.000 kroner							
	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank	Morbank
	2003	2002	2001	2003	2002	2001	2001
Lønn	65.771	76.235	70.602	108.687	99.277	94.880	
Polleringsavgift	12.684	12.313	10.937	16.391	15.764	14.823	
Pensjoner	1.626	7.120	12.909	16.363	6.015	6.015	
Solide kostnader	1.166	6.994	6.015	8.015	8.015	8.015	
Sum lønn m.m.	117.172	106.667	94.661	147.124	134.172	123.728	
Antall ansatte 31.12.	258	270	268	314	324	320	
Antall årsverk 31.12.	231	241	235	283	292	282	
Gjennomsnittlig antall ansatte i konsernet i 2003 var 319 personer.							
Ingen ansatte eller tilfellsvalgte i morbank har avtale om sluttvederlag eller avtale om tegningsrett, opsjoner eller bonusavtale ut over generell bonus til alle ansatte.							

Godtgjørelse:		Adm.dir/retter		Styre		Forstanderskap		Kontrollkomité	
Lønn/honorar	1.525.377	158.560	1.023.438	510.600	119.300	149.500			
Andre godtgjørelser inkl. telefon og bilordning									
Pensjonsordning									
Note 5 Lån til tilfellsvalgte og ansatte									
Adm. direktør: Trond Tostup									
Nærstående:									
	1.153.195								
	3.130.671								
	13.710.424								
	2.262.042								
Morbank									
	169.081.907								
	203.141.919								
Konsern									
Samlet lån til øvrige ansatte utgjorde:									
Kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte er beregnet som årlig refinansieringskostnad og finansinstitusjoner § 2-15. Det er ikke gitt kr. 3.589.879. Regnskapsmessig er kostnaden ført til fradrag i bankens reneinntekter.									
Alle lån til tilfellsvalgte og ansatte er gitt i samsvar med Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-15. Det er ikke gitt sikkerhetsstillelse overfor ansatte og tilfellsvalgte.									
Note 6 Pensjonsforpliktelser									
Pensjonsordninger									
Sparebanken Øst har egen pensjonskasse stiftet 01.10.97. Pensjonskassens formål er å yte alders- og uførepensjoner til pensjonskassens medlemmer og ektefelle og barnepensjoner til medlemmens etterlatte. Pensjonskassens ordning omfatter i dag 318 personer, 277 aktive og 41 pensjonister, hvorav 14 er helt eller delvis uføre.									
AS Finansiering har en kollektiv pensjonsordning som omfatter 26 personer og Dialog Eiendomsmegling Elker Drammen AS har tilsvarende ordning for 16 personer. AS Finansiering har i tillegg én pensjonsordning for lønn > 12G.									
Avtalefestet førtidspensjon (AFP)									
Bank og finansieringen har inngått avtale om førtidspensjonsordning for ansatte. Ved beregning av fremtidige forpliktelser er det forutsatt en uttakstilføyelighet på 50%. Ved utgangen av 2003 er det 12 personer som ytes pensjon innenfor denne ordningen.									
Driftspensjoner									
Banken har førtids, ikke lidebegrensede pensjonsforpliktelser som omfatter 2 personer. I tillegg har banken egne pensjonsavtaler for 5 ansatte i bankens ledelse for lønn > 12G. AS Finansiering har en avtale forpliktelser som dekkes over driftløn.									
Gjenværende opptjeningsstid									
For de skadede ordningene er det i beregningene til Sparebanken Øst og Dialog Eiendomsmegling Elker Drammen AS lagt til grunn at gjenværende opptjeningsstid for aktive medlemmer er 15 år, mens det i AS Finansiering er lagt til grunn 19 år.									
For de øvrige ordningene følger gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid i intervall 11 – 14 år.									
Aktuarielle forutsetninger									
Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uførevilkningen, samt andre demografiske faktorer, utarbeidet av Norges Forsikringsforbund. Det er forutsatt en fraflyttingshyppighet som avtales fra 8% for aldersgruppen 20 – 24 år og ned til 0% for 51-åringer og eldre. I gjennomsnitt gir dette en fraflyttingshyppighet på 2 – 3% for hele arbeidsstokken sett under ett.									
Økonomiske forutsetninger:									
Forventet avkastning på pensjonsmidler	6,5%	8,0%	8,0%	2003	2002	2001			
Forventet renteforringelse	5,5%	7,0%	7,0%						
Årlig lønnsvekst	2,5%	3,3%	3,3%						
Årlig G-regulering	2,0%	2,5%	2,5%						
Som følge av endringer i de langsiktige rentene, har man i 2003 endret de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonsforpliktelser. I forhold til beregning med tidligere anvendte forutsetninger gir dette, for 2003, en økning i pensjonskostnader for morbank på ca. 2,5 mill. kroner og en tilsvarende økning i netto pensjonsforpliktelser. På konsernivnivå utgjør tilsvarende tall ca. 2,7 mill. kroner.									

Note 9 Utlån og tap på utlån og garantier

	Morbank		Konsern	
	2003	2002	2003	2002
Beløp i 1.000 kroner				
Netto pensjonskostnader:				
Nærværen av årets pensjonsopptelling	7.660	6.916	4.693	8.548
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	6.964	7.809	6.444	7.374
Resultatført planendring	407	407	0	407
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(5.387)	(6.213)	(4.977)	(5.868)
Netto pensjonskostnad	10.929	9.496	11.943	10.156
Periodisert arbeidsgevinst	897	386	259	427
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgevinst	11.826	9.884	12.909	10.583
Spesifikasjon av netto pensjonsmidler og forpliktelser:				
Brutto verdi av pensjonsmidler	90.647	88.261	68.993	96.537
Brutto pensjonsforpliktelser	(10.056)	(84.190)	(65.303)	(109.826)
Estimerede netto pensjonsmidler	(10.409)	4.071	3.690	(11.289)
Ikke resultatført planendring	5.294	5.702	0	5.294
Ikke amortiserte estimatendringer	25.758	10.948	1.199	27.205
Periodisert arbeidsgevinst	2.911	2.922	520	2.884
Netto pensjonsmidler	23.554	23.643	5.409	24.925
Brutto pensjonsforpl. ikke forsikrede ordninger	36.655	40.512	36.769	38.714
Estimatendringer	555	(4.650)	(5.108)	552
Pensjonsforpl. ikke forsikrede ordninger	39.210	35.862	31.661	39.266
Netto pensjonskostnader	11.826	9.884	12.909	10.583
Periodens endring i spesifiserte tapsavsetninger	(29.694)	53.333	(29.694)	(20.545)
Periodens konstaterte tap som det tidligere er avsatt spesifisert	97	10.151	97	1.922
Periodens konstaterte tap som det tidligere er avsett spesifisert	55.274	16.537	55.274	56.126
Periodens konstaterte tap som det tidligere er avsett spesifisert	6.575	4.764	6.575	12.269
Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	2.670	3.138	2.670	1.886
Periodens tapskostnader	30.582	81.447	30.582	47.771
Ikke innkretsførte renter på balansert utlån				
Pålepte, ikke innkretsførte renter på balansert utlån pr. 01.01.	16.325	13.261	16.325	13.261
Periodens innkretsføring av tidligere periodens renter på utlån	1.667	1	1.667	1
Pålepte, ikke innkretsførte renter som har gått ut av balansen	15.408	7.791	15.408	7.791
Periodens pålepte, ikke innkretsførte renter på utlån som er identifisert som tapsutsatt	21.379	10.856	21.379	10.856
Pålepte, ikke innkretsførte renter på balansert utlån pr. 31.12.	20.629	16.325	20.629	16.325
Volumer av totale misligholdte og tapsutsatte utlån – morbank				
Beløp i 1.000 kroner				
Brutto misligholdte engasjement	310.353	335.291	280.967	296.974
Spesifiserte tapsavsetninger	(59.545)	(27.631)	(29.693)	(20.407)
Netto misligholdte engasjement	250.808	307.660	251.274	176.567
Brutto tapsutsatte engasjement	20.124	140.870	44.201	45.278
- Spesifiserte tapsavsetninger	(10.063)	(65.701)	(16.307)	(13.177)
Netto tapsutsatte engasjement	10.031	75.169	27.894	32.101
Brutto nullforrentede lån	174.012	195.096	73.171	68.207
- Spesifiserte tapsavsetninger	(63.638)	(93.332)	(39.999)	(32.140)
Netto nullforrentede lån	110.374	101.764	33.172	36.067
Volumer av totale misligholdte og tapsutsatte utlån – konsern				
Beløp i 1.000 kroner				
Brutto misligholdte engasjement	380.265	406.901	340.698	267.434
Spesifiserte tapsavsetninger	(88.764)	(45.827)	(45.823)	(20.136)
Netto misligholdte engasjement	291.501	355.074	294.875	247.298
Brutto tapsutsatte engasjement	28.608	142.112	45.763	39.566
- Spesifiserte tapsavsetninger	(10.063)	(66.052)	(16.806)	(15.101)
Netto tapsutsatte engasjement	18.545	76.060	28.957	24.465
Brutto nullforrentede lån	245.216	268.275	132.902	128.851
- Spesifiserte tapsavsetninger	(96.844)	(62.629)	(54.755)	(64.756)
Netto nullforrentede lån	148.372	205.646	78.147	64.095

28

	Morbank		Konsern	
	2003	2002	2003	2002
Beløp i 1.000 kroner				
Netto pensjonskostnader:				
Nærværen av årets pensjonsopptelling	7.660	6.916	4.693	8.548
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	6.964	7.809	6.444	7.374
Resultatført planendring	407	407	0	407
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(5.387)	(6.213)	(4.977)	(5.868)
Netto pensjonskostnad	10.929	9.496	11.943	10.156
Periodisert arbeidsgevinst	897	386	259	427
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgevinst	11.826	9.884	12.909	10.583
Spesifikasjon av netto pensjonsmidler og forpliktelser:				
Brutto verdi av pensjonsmidler	90.647	88.261	68.993	96.537
Brutto pensjonsforpliktelser	(10.056)	(84.190)	(65.303)	(109.826)
Estimerede netto pensjonsmidler	(10.409)	4.071	3.690	(11.289)
Ikke resultatført planendring	5.294	5.702	0	5.294
Ikke amortiserte estimatendringer	25.758	10.948	1.199	27.205
Periodisert arbeidsgevinst	2.911	2.922	520	2.884
Netto pensjonsmidler	23.554	23.643	5.409	24.925
Brutto pensjonsforpl. ikke forsikrede ordninger	36.655	40.512	36.769	38.714
Estimatendringer	555	(4.650)	(5.108)	552
Pensjonsforpl. ikke forsikrede ordninger	39.210	35.862	31.661	39.266
Netto pensjonskostnader	11.826	9.884	12.909	10.583

Note 7 Kostnader knyttet til Sparebankenes sikringsfond

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner pålegger alle sparebanker å være medlem av Sparebankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. kroner som en innskylt har på innskudd i en sparebank. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner.

	2003	2002	2001
Avgift i 1.000 kroner	8.202	7.622	6.423

Note 8 Godtgjørelse revisor

	Morbank	Konsern
Revisjon	375	826
Spesialrevisjon og rådgivning	209	366
Beløpene er eksklusive merverdiløft.		

27

Banken vektlegger i hovedsak engasjementets sikkerhet ved fastsettelse av pris. Låntagers økonomi vektlegges i mindre grad ved prisfastsettelse, men er selv sagt den primære vurderingsfaktoren når banken vurderer å yte finansiering. Man vil derfor pr. dags dato i mindre grad se en sammenheng mellom bankens risikoklassifisering og pris.

De uspesifiserte tapsavsetningene er ilandret de enkelte klassifiseringsgruppene i forhold til beregnet åpen risiko (engasjement fratrukket verdi ved sikkerhet) på følgende måte, normal risiko med 2,5%, rimelig høy risiko med 5,0% og høy risiko med 15,0%. Det er i tillegg ilandret i forhold til geografisk og kundetilhørighet for låntagere. De faktiske uspesifiserte avsetningene utgjør til sammen 15 mill. kroner.

Risikoklassifiseringssystemet ble tatt i bruk for privatkunder i 2000. Banken har derfor ikke godt nok grunnlag for å estimere gjennomsnittlig årlig forventet tapsnivå for hver risikoklasse. Tapene i denne perioden og de siste årene har på låntagere vært meget begrenset. Banken har som målsetting at tap på utlån over tid ikke skal

utgjøre mer en 0,5% av netto utlån ved inngangen av det enkelte år. Tapene kan variere omkring dette gjennomsnittet inntil en konjunktursyklus, men gjennomsnittet skal ikke overstige dette nivået. Erntingsmessig vil forventede tap på privatmarkedet ligge betydelig lavere enn 0,5%. Det forventes at tapene i løst, alt vesentligge utlån på engasjementer i risikoklassene rimelig høy risiko og høy risiko.

Det forventes at tap i % av netto renteinntekter for risikoklassene liten risiko, moderat risiko og normal risiko vil bli marginale i årene som kommer. For risikoklassene rimelig høy risiko og høy risiko forventes tapene å ligge under netto renteinntekter.

Risikoklassifiseringen viser at bankens lønnsagereportefølje har en stabil klassifiseringskvalitet med en forbedring i løpet av året. Hovedsakelig skyldes forbedringen i porteføljens forskyvninger mellom risikoklassene liten risiko, moderat risiko og normal risiko. Risikoklassifiseringen har en klassifiseringskvalitet tilsvarende normal risiko eller bedre.

Totalt er bankens utlån og garantier inndelt i risikogrupper på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	2003		2002		%
	Brutto utlån	Garantier	Trekk-fasiliteter	Spes. tapsav. ment	
Liten risiko	1.742	51	78	4	1.872
Moderat risiko	5.280	200	211	10	5.670
Normal risiko	2.804	105	113	7	3.022
Rimelig høy risiko	1.030	157	34	9	1.221
Høy risiko	253	3	261	0	472
Totalt	11.089	516	441	64	12.046
					100
					12.216
					599
					516
					93
					13.622
					100

Note 11 Overtatte eiendeler

Beløp i 1.000 kroner	2003		2002		2001	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Overtatte eiendeler	0	5.621	0	4.467	11.920	5.327

De overtatte eiendeler i konsernet representerer i hovedsak biloverlatt av AS Financiering.

Note 12 Skatter

Beløp i 1.000 kroner	2003		2002		2001	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Ordinært resultat før skattekostnad	177.094	56.405	177.094	56.405	137.605	137.605
Permanent forskjeller	(1.789)	93	(1.789)	93	(721)	(721)
Endring midlertidige forskjeller	7.287	(5.048)	7.287	(5.048)	705	705
Resultatandel beskattes hos datterselskap	(1.118)	17.223	(1.118)	17.223	23.148	23.148
Grunnlag betalbar skatt	181.474	68.673	181.474	68.673	160.737	160.737
Skatt, 28%	50.813	19.228	50.813	19.228	45.006	45.006
Godtgjørelse på mottatt utbytte	(3.565)	(9.651)	(3.565)	(9.651)	(11.513)	(11.513)
Betalbar skatt på årets resultat	47.228	9.577	47.228	9.577	33.493	33.493

Utsatt skatt:

Beløp i 1.000 kroner	2003		2002		2001		2000	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Forskjeller som utlignes	(6.189)	(11.630)	(9.565)	(10.031)	(11.773)	(7.991)	(11.773)	(11.773)
Vedfangster	5.252	17.765	4.777	5.258	4.783	4.783	17.761	17.761
Annen gjeld/andre negative forskjeller	0	2.000	0	13.649	14.004	14.004	6.835	6.835
Pensjonsforpliktelser	39.210	35.862	31.661	39.266	35.921	31.724	31.724	31.724
Sum	38.273	31.074	38.786	48.142	46.717	44.547	44.547	44.547
Utsatt skattefordel herav, 28%	10.716	8.701	11.140	13.480	13.081	12.473	12.473	12.473
Forskjeller som ikke utlignes	23.554	23.643	23.643	24.094	24.094	24.825	24.825	24.825
Netto pensjonsmidler	23.554	23.643	23.643	24.094	24.094	24.825	24.825	24.825
Sum	6.595	6.620	6.620	6.747	6.951	6.951	6.951	6.951
Utsatt skattefordel i balansen	4.121	2.081	9.625	6.733	6.130	6.130	6.130	6.130

Beløp i 1.000 kroner

	2003		2002		2001		2000	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Årets skattekostnad fremkommer slik:								
Betalbar skatt på årets resultat	47.228	9.577	33.493	46.384	14.625	38.378	14.625	38.378
Årets formuesskatt	1.865	1.403	1.487	1.865	1.403	1.487	1.403	1.487
Brutto endring utsatt skattefordel	(2.040)	7.544	(197)	(603)	4.400	(351)	4.400	(351)
For myelike avsett skatt forrige år	98	(6.129)	(86)	98	(6.129)	(93)	98	(6.129)
Årets totale skattekostnad	47.151	12.395	34.695	47.744	14.239	39.431	14.239	39.431

Beløp i 1.000 kroner

	2003		2002		2001		2000	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Betalbar skatt på årets resultat	47.228	9.577	33.493	46.384	14.625	38.378	14.625	38.378
Betalbar skatt på angitt konserndrøg	(2.89)	(1.467)	(1.467)	0	0	0	0	0
Årets skattekostnad	46.874	10.533	33.574	48.249	16.028	38.875	16.028	38.875

Note 13 Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Beløp i 1.000 kroner

	2003		2002		2001	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Ansvarlig låne bokført under utlån til kredittsituasjoner	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Ansvarlig låne bokført under utlån til kunder	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Ansvarlig låne bokført under andre sertifikater og obligasjoner	65.131	22.546	65.131	22.546	24.368	24.368
Sum ansvarlig lånekapital	102.000	60.022	102.000	60.022	61.800	61.800

Note 14 Obligasjoner og sertifikater

Sertifikater	Pålydende	Ansk.kost	Bokført markedsverdi	Gj.snitt efr. rente	Risiko klasse
Obligasjoner	20.000	19.360	19.804	3,31%	0
Ansattobligasjonslån	826.163	829.583	827.044	3,63%	0
Sum sertifikater og obligasjoner	61.997	61.704	63.151	3,42%	0
Sum sertifikater og obligasjoner bokført som øvrige omleggsmidler	907.780	906.687	911.979		

Bærenoterte sertifikater utgjør 100% av balanseført verdi og obligasjoner utgjør 65% av balanseført verdi. Gjennomsnittslåntrenten er beregnet ut fra pålydende multiplisert med nominell rentesats over bokført verdi.

Fordelt på debitorsektor		Sertifikater	Obligasjoner	Ansvarlig lånekapital
Stats- og statigaranterte	19.360	516.597	0	0
Finans	0	184.966	42.167	0
Industri og bergverksdrift	0	36.143	0	0
Kraft-vann, bygg- og anleggsvirksomhet	0	20.001	0	0
Utenrikskjøper og reisertransport	0	27.506	0	0
Transport ellers og kommunikasjon	0	20.350	0	0
Foretakslyst, eiendomsdr. og fin.lj.	0	20.000	0	0
Private foretak	444	461	22.964	0
Sum	19.804	827.044	65.131	

Note 15 Aksjer

Morbank	Aksjekap. (i 1000)	Antall aksjer	Pålydende til sammen	Eierandel, i %	Ansk. kost	Bokført verdi	Markedsverdi
Ontpeaksjer	16.716	1.054.642	1.054	6,31	6.697	875	875
Hands ASA	247.059	343.800	688	0,28	3.138	4.848	4.848
Ringerike Sparebank	50.000	6.650	1.33	1,33	933	1.027	1.027
Vestfold Sparebank	126.655	125.000	9,67	15,350	19.063	19.063	19.063
Sum ontpeaksjer og grunnfondsbevis	14.907	25.813	25.813		25.813	25.813	
Anleggsaksjer	3.155	302	30	0,95	30	30	-
BBS/Bank-Axept Holding AS	165.000	47.083	1.177	0,71	1.084	1.084	0
Eiendomsfinans AS	600	1.200	120	20,00	3.000	332	332
Bolg- og Næringsbanken ASA	487.710	975.420	48.771	10,00	201.883	201.883	225.810
Inkubator Sundland AS	2.200	280.000	280	12,73	350	5.200	0
Eiendoms-kredit AS	122.841	50.000	5.000	4,07	5.200	5.200	-
Øvrige aksjer	604	739	604		739	0	-
Sum anleggsaksjer og grunnfondsbevis	55.982	212.286	208.529		208.529	208.529	
Sum aksjer, andeler og grunnfondsbevis	70.889	240.404	234.342				

Bærenoterte øvrige omleggsaksjer og grunnfondsbevis utgjør 100% av balanseført verdi og bærnoterte anleggsaksjer og grunnfondsbevis utgjør 96,6%. Sparebanken Øst har en 10% eierandel i Bnbank og oppløring av aksjene til anskaffelseskost er begrunnet i etterpostig-nens størrelse.

Beholdningsendringer	Bokført verdi 01.01.03	Kjøp	Avgang	Reklassifisering	Nedskrevet/overføring	Bokført verdi 31.12.03
Anleggsaksjer	30	0	0	0	0	30
Sparebankmaterieill AS	1.084	0	0	0	0	1.084
BBS/Bank-Axept Holding AS	3.000	0	0	0	2.668	332
Eiendomsfinans AS	201.883	0	0	0	0	201.883
Bolg- og Næringsbanken ASA	7.100	0	7.100	0	0	0
Vestfold Sparebank	6.870	0	6.870	0	0	0
Sparebanken Vest	350	0	0	0	350	0
Inkubator Sundland AS	5.200	0	0	0	5.200	0
Eiendoms-kredit AS	0	5.200	0	0	0	5.200
Øvrige aksjer	0	0	0	0	0	0
Sum anleggsaksjer og grunnfondsbevis	220.317	5.200	6.870	7.100	3.018	208.529

33

Note 16 Eierinteresser i konsernselskaper

Datterselskap	Anskaffelses-tidspunkt	Forretnings-kontor	Eierandel	Stemme-andel
Sparebanken Øst Eiendom AS	29.12.88	Drammen	100%	100%
Øst Forretningsdrift AS	18.02.00	Drammen	100%	100%
Dialog Eiendomsmegling AS	22.12.97	Drammen	100%	100%
AS Financing	01.10.91	Oslo	100%	100%

Beløp i 1.000 kroner	Sparebanken Øst		Øst		Dialog		AS Financing	
	Eiendom AS	Forretnings-drift AS	Eiendom AS	Forretnings-drift AS	AS	AS	AS	AS
Anskaffelseskost	17.000	100	24.000	100	24.000	43.433		
Balansført egenkapital på kjøpstidspunktet	17.000	100	24.000	100	24.000	40.268		
Hentbar merverd	0	0	0	0	0	0		
Goodwill	0	0	0	0	0	3.165		
Inngående balanse 01.01.03	62.407	0	19.196	0	19.196	61.596		
- Herav utavsettet meridian merverd	0	0	0	0	0	0		
- Utsettelse goodwill	0	0	0	0	0	0		
- Andel årets resultat	(2.474)	(101)	(837)	(101)	(837)	4.531		
Avskrivning henførbart merverd	0	0	0	0	0	0		
Overføringer til/frå selskapet	5.760	461	0	0	0	0		
Andre endringer i løpet av året	0	0	(7.196)	0	(7.196)	0		
Utgående balanse 31.12.03	65.693	94	11.183	94	11.183	61.596		

Note 17 Driftsmidler

Beløp i 1.000 kroner	Morbank		Konsern	
	Maskiner/ Inventar	Endommer	Maskiner/ Inventar	Endommer
Anskaffelseskost pr. 01.01.	100.182	82.956	418	113.230
Tillegg	2.828	2.304	0	7.910
Avgang	(2.926)	0	0	1.043
Anskaffelseskost pr. 31.12.	100.084	85.260	418	120.097
Oppkrevet før 01.01.1999	0	20.502	0	0
Samlede ord. av- og nedskrivninger	72.294	27.160	279	83.522
Bokført verdi pr. 31.12.	30.090	77.902	139	36.575
Årets ordinære avskrivninger	9.853	995	84	10.835
Årets nedskrivninger	3-5 år	50-100 år	5 år	3-5 år
Økonomisk levetid	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær
Årlig løse av ikke balanseførte driftsmidler	1.541	12.559	2.150	10.260

* Goodwill relaterte søg i sin helhet til kjøp av eiendomsnegativvirksomhet. * inkluderer prosjekt under utførelse.

Fast eiendom til egen virksomhet

Eiendoms type	Geografisk beliggenhet	Areal - m ² egen utbytte	Utleie	Bokført verdi 31.12.03*
Forretningsbygg	Drammen	2.327	0	33.937
Forretningsbygg	Øvre Elker	4.130	627	26.866
Forretningsbygg	Netre Elker	1.121	907	7.097
Sum morbank	7.578	1.534	1.534	67.900
Forretningsbygg	Drammen	3.228	21.734	296.887
Forretningsbygg	Øvre Elker	0	4.528	29.997
Forretningsbygg	Netre Elker	753	1.888	11.640
Sum konsern	11.559	29.694	29.694	406.624

* Sum bokført verdi i balansen inkluderer i tillegg eiendommer som ikke er forretningsbygg.

34

Note 21 Garantiansvar

Belep. i 1.000 kroner	Morbank 2003	Morbank 2002	Morbank 2001	Konsern 2003	Konsern 2002	Konsern 2001
Betalingsgarantier	261.725	253.566	169.302	272.697	269.276	192.377
Kontaktsgarantier	14.758	32.475	51.955	103.975	52.475	31.355
Lånegarantier	93.700	216.456	311.600	94.700	216.456	311.600
Arbet garantiansvar	45.790	67.039	80.564	45.790	67.039	80.564
Sum garantiansvar overfor kunder	516.973	597.126	582.421	526.278	595.956	586.910
Garanti overfor Sparerbankens sikringsfond	13.890	7.823	2.564	13.890	7.823	2.564
Sum garantiansvar	530.213	597.949	584.985	540.168	603.779	589.474

Note 22 Pantstillelser

Belep. i 1.000 kroner	Konsern 2003	Konsern 2002	Konsern 2001
Gjeld sikret ved pant	162.344	150.000	0
Bokført verdi av bygninger som sikkerhet for lån	231.724	217.030	0
Sertifikkerte obligasjoner – morbank pålydende 110 mill. kroner er stilt som sikkerhet for låneavgang i Norges Bank.			

Note 23 Ansvarlig lånekapital

Belep. i 1.000 kroner	Isin NO	Oppst. år	Oppr. lånebeløp	Forfall	Nom. rente	Rente-reg. pr. år	Term. reg. pr. år	Amorti- sering	Utestående 2001
Ansvarlig obliån	0010013055	1999	100.000	17.06.2009	Flyvende	2004	4	Innlirett 1.2004	100.000
Egenbeh. ans obliån	0010077845	2000	255.000	14.12.2010	Flyvende	2004	4	Innlirett 1.2005	(30.000)
Ansvarlig obliån	0010166552	2003	138.000	11.06.2013	Flyvende	2004	4	Innlirett 1.2008	300.000
Ansvarlig obliån	0010166665	2003	62.000	11.06.2013	Flyvende	2004	4	Innlirett 1.2008	138.000
Ansvarlig lånekapital morbank									62.000
Datterselskap:									
Ansvarlig obliån									570.000
Ansvarlig lånekapital konsern¹									570.000

¹ Renteswap-avtale 138 mill. kroner.
² Over-/underkurs og direkte kostnader knyttet til ansvarlig obligasjonslån er aktivert og ført til fradrag i balansen med TNOK 1.303.

37

Note 24 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Belep. i 1.000 kroner	Isin NO	Oppst. år	Forfall	Nom. rente	Gj.sn. Term. rente pr. år	Amorti- sering	Klausuler/Utestående
Obligasjonslån	0001703649	1997	17.09.2004	5,65%	5,56%	4	Fast forfall Apent lån 300.000
Obligasjonslån	0010065949	2000	12.09.2005	Flyvende	5,18%	4	Fast forfall Apent lån 600.000
Egenbeh. obligasjonslån	0010079791	2001	16.01.2006	Flyvende ²	5,68%	4	Fast forfall Apent lån 100.000
Obligasjonslån	0010094139	2001	24.05.2004	Flyvende	5,43%	4	Fast forfall Apent lån 350.000
Obligasjonslån	0010107071	2001	24.08.2006	Flyvende	5,40%	4	Fast forfall Apent lån 600.000
Egenbeh. obligasjonslån	0010136286	2002	22.03.2005	Flyvende ³	4,88%	4	Fast forfall Apent lån 200.000
Obligasjonslån	0010161375	2002	10.10.2007	Flyvende	5,78%	4	Fast forfall Apent lån 200.000
Egenbeh. obligasjonslån	0010162779	2002	02.04.2007	Flyvende	5,90%	4	Fast forfall Apent lån 250.000
Obligasjonslån	0010171386	2002	19.12.2005	Flyvende	4,99%	4	Fast forfall Apent lån 200.000
Obligasjonslån	0010177660	2003	21.02.2008	Flyvende	4,87%	4	Fast forfall Apent lån 200.000
Egenbeh. obligasjonslån	0010179724	2003	05.03.2007	Flyvende ⁴	4,33%	4	Fast forfall Apent lån 195.000
Obligasjonslån	0010195657	2003	21.06.2006	Flyvende	5,27%	4	Fast forfall Apent lån 400.000
Egenbeh. obligasjonslån	0010199912	2003	25.09.2007	Flyvende	4,84%	4	Fast forfall Apent lån 200.000
Obligasjonslån	0010205222	2003	12.11.2013	Flyvende	3,27%	4	Fast forfall Apent lån 250.000
Aksjendeels-obligasjon	0010158371	2002	17.10.2007	Flyvende ⁵	5,49%	4	Fast forfall Apent lån 51.265
Aksjendeels-obligasjon	0010180599	2003	03.03.2006	Flyvende ⁶	4,74%	4	Fast forfall Apent lån 90.000
Sum morbank⁷							4.206.265
Obligasjonslån i datterselskap							0
Sum konsern¹							4.206.265
Sertifikkert morbank							80.000
Sertifikkert datterselskap							0
Sum konsern¹							80.000

¹ Over-/underkurs og direkte kostnader knyttet til obligasjonslån er aktivert og ført til fradrag i balansen med TNOK 3.143.
² Renteswap-avtale 150 mill. kroner.
³ Renteswap-avtale 100 mill. kroner.
⁴ Renteswap-avtale 200 mill. kroner.
⁵ Renteswap-avtale 200 mill. kroner.
⁶ Swap mot indeksstørrelse på 51.265 mill. kroner.
⁷ Swap mot indeksstørrelse på 90 mill. kroner.

Note 25 Øvrige innlån

Gjennomsnittlig rente på øvrige innlån – morbank

Belep. i 1.000 kroner	Bokført 31.12.03	NOK	DKK	EUR	Gj.sn. rente.*
14.1 Gjeld til krinst. uten avtalt løpetid	4.378	4.378			1,80 %
14.2 Gjeld til krinst. med avtalt løpetid	2.989.924	94.650	22.624	2.872.650	5,08 %
14. Gjeld til kredittinstitusjoner	2.994.302	99.028	22.624	2.872.650	5,06 %
15.1 Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	5.441.443	5.441.443			3,39 %
15.2 Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	705.071	705.071			4,73 %
15. Innskudd fra og gjeld til kunder	6.146.514	6.146.514	0	0	3,53 %
16.1 Sertifikkater og andre kortsiktige låneopptak	80.000	80.000			6,46 %
16.2 Egenbeholdninger og andre kortsiktige låneopptak	0	0			0
16.3 Obligasjonslån (se særskilt note 24)	4.468.122	4.468.122			4,68 %
16.4 Ejerne, ikke-simultante obligasjoner	(265.000)	(265.000)			-
16.5 Andre langsiktige låneopptak	0	0			-
16. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.283.122	4.283.122	0	0	5,20 %
20. Ansvarlig lånekapital	568.697	568.697	0	0	5,78 %

* Gjennomsnittrenten er beregnet ut fra årets renter og daglig utregnet snittsaldo, ikke mot bokført verdi ved årets slutt.

38

Note 26 Annen gjeld

Beløp i 1.000 kroner	Morbank 2003		Morbank 2001		Konsern 2003		Konsern 2001	
	2003	2002	2001	2000	2003	2002	2001	2000
Gjeld knyttet til betalingsformidlingen	33.562	20.434	14.644	33.562	20.434	14.644	33.562	14.644
Betalings ikke tilknyttet skatt	55.918	30.691	48.693	47.278	20.003	30.691	30.691	48.693
Lønsomsdragsgjeld	4.877	3.986	7.704	8.290	9.235	10.761	10.761	9.235
Andre gjeldsposter	18.278	148.702	32.642	32.734	161.206	48.193	48.193	161.206
Sum annen gjeld	159.399	214.346	137.262	170.113	235.987	157.145	157.145	235.987

Note 27 Geografisk fordeling innskudd, utlån og garantier

Beløp i 1.000 kroner	Innskudd		Utlån		Garantier	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Drammen	2.047.862	1.984.717	3.136.632	3.136.632	90.634	111.914
Nordre Elker	1.183.560	1.141.650	1.730.098	32.366	32.366	28.981
Øvre Elker	1.214.928	1.226.212	1.136.952	1.227.752	238.215	117.211
Oslo	611.909	595.227	2.232.090	2.810.843	72.600	168.528
Asker/Barnum	385.945	406.571	874.715	1.145.661	35.747	115.096
Buskend for øvrig	299.951	215.834	648.120	712.104	22.768	18.494
Resten av landet	402.359	270.287	1.472.781	1.752.991	23.801	29.502
Totalt	6.146.514	5.349.498	11.089.407	12.915.340	516.323	590.126

Note 28 Kapitaldekning

Beløp i 1.000 kroner	Morbank 2003		Morbank 2002		Konsern 2003		Konsern 2002	
	2003	2002	2002	2001	2003	2002	2002	2001
Sparebankens fond	537.386	477.448	477.448	537.386	537.386	477.448	537.386	
Grunnfondsbevis	360.490	362.490	362.490	360.490	360.490	362.490	360.490	
Godevill og andre immaterielle aktiva	(4.121)	(6.899)	(6.899)	(4.121)	(6.899)	(6.899)	(4.121)	
Overføring av pensjonforpliktelser	(16.958)	(17.023)	(17.023)	(16.958)	(16.958)	(17.023)	(16.958)	
Kjernekapital	960.482	890.523	890.523	960.482	890.355	900.300	900.300	
Ansvarlig lånekapital	598.697	399.590	399.590	598.697	598.697	399.590	598.697	
Ansvarlig lånekapital som ikke kan medregnes	(118.500)	0	0	(109.564)	(109.564)	0	0	
Tilleggskapital	480.197	399.590	399.590	480.133	480.133	399.590	480.133	
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (§ 7e)	(184.727)	(174.689)	(184.727)	(174.689)	(184.727)	(174.689)	(174.689)	
Ansvarlig kapital	1.255.952	1.115.424	1.115.424	1.285.761	1.285.761	1.125.701	1.285.761	

Eiendeler som ikke inngår i handelsporteføllen	8.167.604	8.024.815	8.873.308	9.586.648
Poster utenom balansen som ikke inngår i handelsporteføllen	213.376	310.006	213.376	308.000
Frådrag i beregningsgrunnlaget	(364.678)	(376.625)	(383.434)	(392.079)
Beregningsgrunnlag	8.016.302	8.156.196	8.703.250	9.504.429
Kapitaldekning	15,67%	12,74%	14,77%	11,84%

Note 29 Egenkapital

Beløp i 1.000 kroner	Grunnfondsbevis		Overkursfond		Utværingsfond		Spareb. fond		Fond for vurd.forskjeller		Totalt
	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	
Kjernekapital:											
Saldo pr. 01.01.01	363.680	20.670	45.835	408.758	17.982	866.925					
eg disp. av overskudd:											
Overført fra fond					(13.093)						
Overført til fond			13.237	51.539	5.085	69.861					
Saldo pr. 31.12.01	363.680	20.670	59.072	460.297	9.174	913.693					
Kjøp egne grunnfondsbevis i 2002	(1.000)	(82)				(1.082)					
Overføringer og disp. av overskudd:											
Overført fra fond			(10.161)	17.151	(3.740)	(13.901)					
Overført til fond			48.911	477.448	15.400	925.027					
Saldo pr. 31.12.02	362.680	20.588	48.911	477.448	15.400	925.027					
Salg, kjøp egne grunnfondsbevis i 2003	1.000	82				1.082					
Overføringer og disp. av overskudd:											
Overført fra fond			10.914	59.938	(837)	(637)					
Overført til fond			59.925	537.386	23.013	1.004.574					
Saldo pr. 31.12.03	363.680	20.670	59.925	537.386	23.013	1.004.574					

Note 30 Grunnfondsbevis

Det er pr. 31.12.03 utstedt til sammen 3.636.795 grunnfondsbevis pålydende kr. 100,- i Sparebanken Øst.

De største grunnfondsbevisene pr. 05.01.04

Navn	Antall	%	Navn	Antall	%
1 The Pensjonskasse	344.597	9,48%	11 Norsk Gårdselskap AS	30.000	0,82%
2 Teigen, Høllik	120.400	3,31%	12 Løthe, Arne	29.222	0,80%
3 WarrenWicklund	45.083	1,24%	13 Vaksvik dødsbo, Margit	28.966	0,80%
4 Seip, Helge	45.000	1,24%	14 Olsen & Co's pensjonskasse	27.500	0,76%
5 Nilsen, Arne	41.040	1,13%	15 Elka, Albrecht	26.957	0,74%
6 Handøel AS	39.400	1,08%	16 Brøvik, Tørris	26.150	0,72%
7 Fjendingstad A/S	35.457	0,97%	17 Grenli AS	25.867	0,71%
8 Baras, Trygve	33.950	0,93%	18 Aske Finans AS	25.060	0,69%
9 Framo Development AS	33.000	0,91%	19 Heire, Gard	22.850	0,63%
10 Hølle Sparebank	32.200	0,89%	20 Stamulsten, Sigurd Jr.	18.900	0,52%

Utvikling i grunnfondsbeviskapitalen

Ar	Emissionsstype	Innbetalt grunnfondsbeviskapital		Total grunnfondsbeviskapital
		2003	2002	
1988	Off. emisjon	NOK 25.000.000	NOK 25.000.000	NOK 25.000.000
1989	Emisjon 1:1	NOK 25.000.000	NOK 25.000.000	NOK 50.000.000
1991	Emisjon 1:2	NOK 25.000.000	NOK 25.000.000	NOK 75.000.000
1981	Reittet emisjon	NOK 20.000.000	NOK 20.000.000	NOK 95.000.000
1983	Konvertert ansvarlig lån	NOK 15.531.000	NOK 15.531.000	NOK 110.531.000
1983	Emisjon 1:3	NOK 36.843.700	NOK 36.843.700	NOK 147.374.700
1983	Konvertert ansvarlig lån	NOK 245.000	NOK 245.000	NOK 147.619.700
1984	Konvertert ansvarlig lån	NOK 5.128.000	NOK 5.128.000	NOK 152.747.700
1984	Emisjon 1:3	NOK 50.915.900	NOK 50.915.900	NOK 203.663.600
1985	Konvertert ansvarlig lån	NOK 395.000	NOK 395.000	NOK 204.058.600
1986	Konvertert ansvarlig lån	NOK 805.000	NOK 805.000	NOK 204.863.600
1987	Konvertert ansvarlig lån	NOK 7.000.000	NOK 7.000.000	NOK 211.863.600
1987	Off. emisjon	NOK 60.000.000	NOK 60.000.000	NOK 272.863.600
1989	Emisjon 1:3	NOK 90.919.900	NOK 90.919.900	NOK 363.679.500

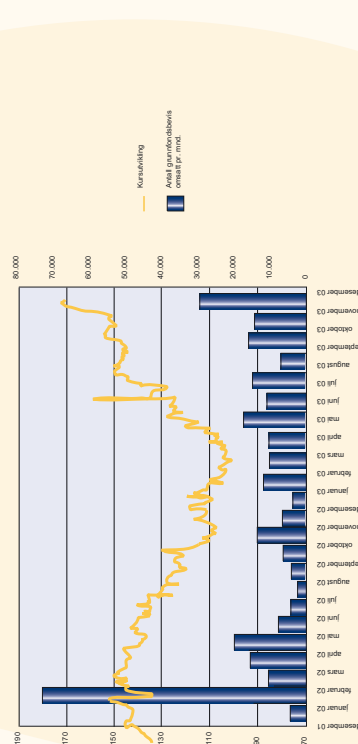
Eierstatistikk - geografisk fordeling pr. 31.12.03

	Antall eiere	% grunnfondsbevis	Antall grunnfondsbevis	%
Utlendet	11	0,4%	28.138	0,8%
Gyvre Elker	320	12,6%	334.177	9,2%
Nordre Elker	218	8,6%	178.200	4,9%
Drammen	246	9,7%	190.756	5,2%
Buskerud forevig	298	11,7%	302.666	8,3%
Asker/Bærum	107	4,2%	179.695	4,9%
Oslo	266	10,4%	1.359.499	37,4%
Landet forevig	1.085	42,5%	1.063.664	29,3%
Totalt	2.551	100,0%	3.636.795	100,0%

Grunnfondsbevisenes spredning pr. 31.12.03

	Antall eiere	% grunnfondsbevis	Antall grunnfondsbevis	%
1-100	583	22,8%	28.204	0,8%
101-1.000	1.403	55,0%	524.662	14,4%
1.001-10.000	510	20,0%	1.573.088	43,3%
10.001-	85	3,2%	1.510.841	41,5%
Sum	2.551	100,0%	3.636.795	100,0%

Omsetning og kursutvikling de to siste år

Note 31 Implementering av IFRS

EU har vedtatt at alle børsnoterte foretak innen EU-området, senest innen 1. januar 2005 må ta bruk av International Financial Reporting Standards (IFRS) i konsernregnskapet. Som følge av EGS-avtalen vil denne endringen også gjelde for norske børsnoterte foretak.

For Sparebanken Øst forventes første regnskapsavleggelse etter IFRS å bli regnskapet for 1. kvartal 2005. Dette vil inkludere sammenlignbare tall for 2004 etter IFRS.

Som følge av kravet til sammenlignbare tall må det utarbeides en åpningsbalanse i henhold til IFRS pr. 1. januar 2004. Sparebanken Øst har gjennomført en foreløpig vurdering av hvor det kan foreligge forskjeller av betydning mellom balansen pr. 31. desember 2003 i henhold til de regnskapsprinsippene som anvendes for 2003 og åpningsbalansen pr. 1. januar 2004 i henhold til IFRS. De enkelte av overgangsreglene kan bli gjensatt for endringer fram til tidspunktet for overgang til IFRS, vi det kunne oppstå andre forskjeller av betydning enn det som nevnes nedenfor.

Pensjoner

I henhold til overgangsreglene kan enkelte forskjeller mellom IFRS og dagens gjeldende regnskapsprinsipper ved vurdering av pensjonsmidler og forpliktelser korrigeres mot egenkapitalen i åpningsbalansen. Det forventes at IFRS vil stille strengere krav til at forutsiingene for pensjonsberegningene oppdateres hyppigere enn hva som har vært praksis for mange norske selskaper. Dette kan medføre større svingninger i verdien av pensjonsmidler og forpliktelser, samt større variasjon i pensjonskostnadene fra periode til periode.

Utbytte

Foreslått utbytte som vedtas etter balansen skal i henhold til IFRS vises som egenkapital, og ikke som gjeld slik praksis er i dag. Dette vil medføre en økning i egenkapital i åpningsbalansen. Først fra det tidspunkt det er vedtatt av forstansskapet skal utbytte redusere egenkapital og vises som gjeld i balansen.

Dekomponering av anleggsmidler

IFRS har strengere krav til fastsettelse av avskrivningsplan for ulike grupper anleggsmidler. Dette kan ha betydning for fremtidige avskrivninger.

Virkelig verdi på investeringsendromer

IFRS gir mulighet for at investeringsendromer som eies med tanke på å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning kan balanseføres til virkelig verdi på balansen. Investeringsendromer oppført i åpningsbalansen til virkelig verdi kan gi økt bokført verdi på eiendommer og økt egenkapital. Etterfølgende verdendringer resultatføres. Sparebanken Øst har ennå ikke tatt stilling til om virkelig verdi skal benyttes for investeringsendromer.

Finansielle instrumenter

IAS 39 om finansielle instrumenter representerer en betydelig utfordring for finansinstitusjoner. Standarden inneholder detaljerte regler for klassifisering og verdsettelse av finansielle instrumenter samt sikringsføring. På grunn av at standarden først ble ferdigstilt rundt årsskiftet, er virkningene av standarden ikke fullt ut kartlagt. Banken benytter finansielle instrumenter primært til sikringstransaksjoner. Det antas at standarden ikke vil ha vesentlig innvirkning på dette i henhold til de regnskapsprinsippene som i dag benyttes.

Note 32 Tiltitsvalgte

Forstanderskapet	Antall grunnfondsbevis	Styret m/personlig nærstående	Antall grunnfondsbevis
Liv Huse	0	Anne Cathrine Vogt	1.140
Bergljot Foslien	0	Jorund Renning Indreid	5.736
Stur Kortgaard	0	Ingebjørg Møland	0
Marianne Sletten	500	Åge Ryghseier	30
Fred-Ivar Forsland	150	Leif Ove Sorby	5.020
Tor Wessel	0	Jan Birger Steen	200
Runar Schau Carlsen	0	Inger Helen Petersen	20
Biggt Thoen	0	Anne Siri Rhoden-Jensen	15
Kristin Ø. Johnsen	0	Trond Tostrup	4.616
Torunn J. Karlsen	0		
Grete Torunn Solberg	0		
Johan Buttedahl	140	Ledende ansatte	
Roar Norheim-Larsen	0	m/ personlig nærstående	Antall grunnfondsbevis
Thor S. Syvoldsen	0	Arve Hoven	50
Kåre Fredriksen	0	Reidun Aase	15
Tore E. Hansen	0	Arne K. Stokke	1.000
Kine Langum	0	Pål Strand	390
Dag Field Edwardsen	0		
Hans Kristian Glesne	0	Kontrollkomiteén	Antall grunnfondsbevis
Siren Coward	20	Arne Merik	0
Per Anders Sæien	0	Kari Palm	0
Haldis Kjos Lien	20	Marianne Sletten	500
Hanne Myhre Gravidal	0	Runar Schau Carlsen	0
Frode Christoffersen	20		
Ole Tom Kallerud	755		
Frode Lindbeck	22		
Tore Bermingrud	28		
Ølwind Haugen	15		
Ase Morsen Borgen	565		
Kjersti Fagerholt	0		
Svein Garberg	0		
Finn Wang	1.050		
Arnund O. Gullsvik	699		
Anne Indreid	0		
Frank Falk	750		
Magne Borgersen	1.194		
Elisabeth E. Stenvolden	5.044		
Frank Borgen	4.900		
Anne Tonje Sanden	100		
Grethe Stenshorne	2.000		
Ivar Amundsen	2.250		
Oskar Stuveseth	10.000		
Ole O. Dramdal jr.	0		
Jan W. Poortman	833		
Ane Karf Stuveseth	300		
Ring Tore Teigen	1.900		
Sverre Nedberg	10.700		
Knut Ivarsson	1.912		

43

Gavetildeling 2002 utbetalt i 2003

Forstanderskapets gavetildelingskomité har foretatt følgende fordeling av kr. 2.500.000,- som ble satt av til gaver til allmenntilgjengelige formål:

FAU v/ Bragernes skole	kr	20.000
FAU v/ Steinberg skole	kr	40.000
Sagstøbru skole	kr	150.000
«Prosjekt ungdom» Øvre Elker	kr	150.000
Drammen Barne- og Ungdomsteater	kr	100.000
14. Drammen KFUM Speidergruppe	kr	20.000
3. Drammen Speidergruppe	kr	20.000
Nedre Elker Røde Kors Hjelpekorps	kr	50.000
Vedjengen	kr	5.000
Øvre Elker Røde Kors	kr	10.000
Attention Tensing Kommerud menighet	kr	40.000
Danvik skolekorps	kr	50.000
Drammen Tensing	kr	50.000
Frisko Band	kr	20.000
Hokksund Jentle- og Guttekorps	kr	50.000
Mjørdalen og Steinberg skolekorps	kr	50.000
Askollen skolekorps	kr	50.000
Metodistkirken Drammen	kr	150.000
Solsetra Misjonssenter	kr	150.000
Strømsgodset menighet, orgelkomiteén	kr	100.000
Brage BTK 93	kr	30.000
Elker Bordtennisklubb	kr	100.000
Elker O-lag	kr	50.000
GIF idrettskole for funksjonshemmede	kr	20.000
Hokksund IL	kr	50.000
IBK idrettskolen	kr	200.000
Kommerud IL skigruppe	kr	20.000
Solberg Sportsklubb	kr	100.000
Stiftelsen Gjerpenkollen Hoppanlegg	kr	50.000
Burud Vei og Idrettsforening	kr	50.000
Fjeldsveien og Ingvaldsåsen Vei	kr	25.000
Forsamlingslokalet Skogvang	kr	200.000
Stiftelsen Tjuvemytten	kr	10.000
Vårlo Grendehus	kr	100.000
Buskerud 4H FMLA	kr	5.000
Drammen Historielag	kr	40.000
Ungdommens Hus, Nedre Elker	kr	50.000
Skoger Historielag	kr	25.000
Tusenårsstedet Øvre Elker	kr	100.000
Totalt	kr	2.500.000

44

Bankens verdiskaping

Beløp i 1.000 kroner

	2003	Morbank 2002	2001
Renteinntekter	988,4	1 121,7	1 015,6
Netto øvrige driftsinntekter	1 029,4	44,5	12,5
Sum driftsinntekter	2 017,8	1 166,2	1 028,1
Drifts- og personalkostnader	103,3	93,2	95,8
Nedskrivninger og avskrivninger	3,0	1,1	7,7
Til på utlån og garantier	30,6	81,4	23,2
Brutto verdiskaping i morbanken	931,0	960,2	976,8
Avskrivninger	10,9	9,9	6,6
Netto verdiskaping, dvs. totale verdier til fordeling	920,0	950,3	970,2

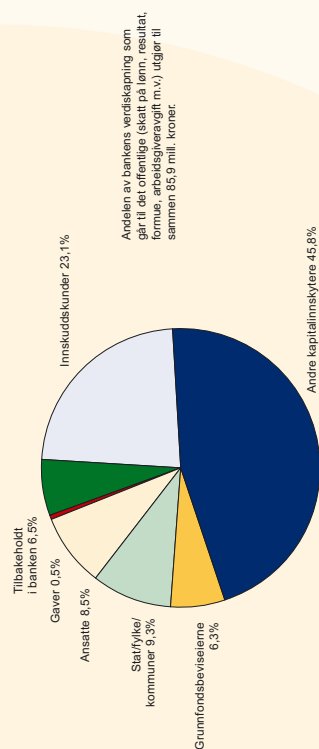
TIL ANSATTE:		
Netto personalkostnader	78,5	69,4
TIL KAPITALINNSKYTERE:		
Renter til kunder	212,8	292,6
Renter til øvrige kapitalinnskytere	420,6	530,1
Sum andel til kapitalinnskytere	633,4	822,7

TIL STAT/FYLKE/KOMMUNE:		
Renter	47,2	12,4
Arbeidsavgift	15,8	12,3
Ansattes skatetrekk	25,8	25,0
Sum andel til stat/fylke/kommune	88,9	49,7

TIL NÆRMILJØ:		
Avsatt til gaver	4,2	2,5

TIL GRUNNFONDSBEVISERNE:		
Utbytte	47,3	29,1
Til utjevningsfond	10,9	-10,2
Sum andel til grunnfondsbeviserne	58,2	18,9

TIL BANKEN:		
Tilbakeholdt for sikring og ny verdiskaping	59,9	17,2
Fordelte verdier:	920,0	980,3
		970,2

Revisjonsberetning for 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Øst for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på TNOK 129 943 for både banken og konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av bankens styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå tilfredsstillende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av bankens formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for bankens og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Drammen, 20. februar 2004
ERNST & YOUNG AS

John Erik Nilsen
John Erik Nilsen
statsautorisert revisor

Årsberetning fra kontrollkomiteén for 2003

Kontrollkomiteén i Sparebanken Øst har i året som har gått ført kontroll og tilsyn med bankens virksomhet og påsett at denne virksomhet er drevet i samsvar med bestemmelsene i Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Samarbeidet med bankens styre, administrasjon og revisjon har vært meget bra.

Kontrollkomiteén har i medhold av lovens § 3-11 armet ledd gjennomgått styrets protokoller, og for øvrig foretatt de undersøkelser som loven og komiteéns instruks bestemmer. Kontrollkomiteén har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse uten at dette gir foreledning til noen bemerkninger, og har således funnet styrets vurdering av foretakets økonomiske stilling dekkende.

Komiteén konstatere at lovens grenser om egenkapitaldekning, garantiansvar, aksjeholdning og verdi av faste eiendommer er overholdt pr. 31.12.2003.

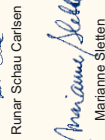
Kontrollkomiteén har kontrollert og konstatert at lån som faller inn under § 2-15 er gitt i henhold til lovens bestemmelser.

Alle dokumenter og opplysninger som komiteén mener har vært nødvendige for utførelsen av arbeidet, er forelagt kontrollkomiteén. Arbeidet er utført i nært samarbeid med intern revisor.

Kontrollkomiteén viser til revisors beretning og vil anbefale at resultatregnskapet og balansen, samt konsernoppgjør fastsettes som bankens og konsernets regnskap for 2003.

Drammen, 20. februar 2004

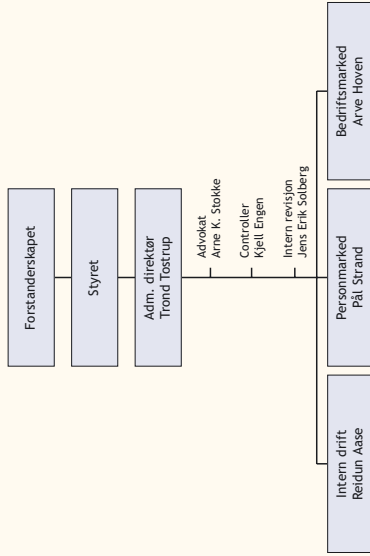

Runar Schou Carlsen

Mairianne Sletten

Kari Palm

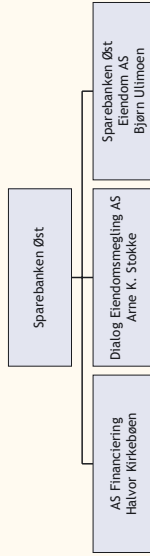

Arne Mørk

Organisasjonskart Sparebanken Øst

Ledergruppen i Sparebanken Øst. Stående fra venstre Arne K. Stokke og Pål Strand. Sittende fra venstre Reidun Aase, Trond Tostrup og Arve Hoven.

Datterselskap

B

Kunststykke 2003 til Norges Bank-bygget

Det ble også i året 2003 innkjøpt samtidskunst av kunstnere som har tilknytning til Øvre Elker, Nedre Elker og Drammen. I denne årsberetningen vil vi presentere arbeider av kunstnere fra Drammen, keramikker Reidun Bull-Hansen og billedkunstnerne Ølvind Enger og Ingvar Gundersen.

Arbeidene er plassert i avdelingskontoret på Strømsø Torg i den gamle bygningen som opprinnelig huset Norges Bank. Den nyinnkjøpte kunst er med på å fremheve bygningens særprege.

Reidun Bull-Hansens tre keramiske krukker er et bestillingsverk til dette bygget og er plassert i hovedrommet foran trappen opp til ekspedisjonen. De tre krukene er håndbygget, fingermalt og rakubrent, som opprinnelig er en gammel japansk brenningsteknikk. I tidskriftet Kunsthandverk blir Reidun Bull-Hansens utstilling i Nordenfjeldske Kunstinstitusium i 1989 beskrevet av Astrid Nordtømme bl.a. slik: *Ser man tilbake på hennes arbeider i løpet av de siste 20 år, er det spesielt to tydelige trekk i hennes utvikling. For det første går hun tidlig over fra å lage nyttegenstander som tekanner, esker og baller til et mer skulpturalt uttrykk*

(...) For det andre har hun ut fra en allerede sikker form sans etter hvert rennyttet denne og kombinert den med en høy utviklet sanselighet. Reidun Bull-Hansen er født i 1954 i Gjerdum på Romerike, men bor nå i Drammen. Hun har sin utdannelse fra Kunstakademiet i Trondheim i 1975-79. Av separatutstillinger kan nevnes Nordenfjeldske Kunstinstitusium i 1982 og 1989, Kunstinstitusium i Oslo i 1982 og Drammens Museum i 1990. Offentlige innkjøp bl.a. av Victoria & Albert Museum, London i 1988, og Kunstinstitusiet i Oslo i 1982, 84 og 86. Offentlig utsmykning av Telehuset i Steinkjer og Modum Kulturhus.

Ølvind Engers to malerier ble innkjøpt fra hans retrospektive utstilling «*Terra Lingua*» - «*Jordens språk*»,

i Lycheaviljøen, Drammens Museum, i 2003. Det harmoniske element er påtakelig i Ølvind Engers arbeider. Han henter sin inspirasjon fra naturen. I mange år har han arbeidet med mikrostrukturer, naturen sett gjennom mikroskop. Han har studert mikrostrukturer og biografer dem i forskjellige stadier. De samme strukturer har han funnet i akustiske signaler i musikk, avtegnet som bølgeformer i vann- eller støvmembran. Han er født i Drammen i 1936 og er utdannet ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole i Oslo og Kunstakademiet i København. Han er innkjøpt bl.a. av Riksgalleriet, Norsk Kulturråd, Bergen Kunstforening og Preus Fotomuseum.

Ingvar Gundersens arbeider ble innkjøpt fra utstillingen «*Idyll – variasjoner over et tema av Arnaldus Nielsen*» i KunstnerSentret i Buskerud i 2003. En sommermorgen i 1981 malte Arnaldus Nielsen første versjon av «Morgen i Ny-Helesund». Dette motivet, fra Olavsundet på Sørfjorden, om hva som skjer når det kjente settes inn i nye sammenhenger, om hvordan nye kontekster skaper nye tolkningsmuligheter og betydninger. Samtidig utfordres konvensjonene rundt det autentiske og originale kunstverket. Ingvar Gundersen har sin utdannelse fra Statens Håndverks- og Kunstindustriskole 1975-81 og Statens Kunstakademi 1981-85. Han er innkjøpt av bl.a. Norsk Kulturråd og Teienor. Han er født i 1955 og har i en årrekke hatt atelier i Drammen. Av offentlig utsmykingsoppdrag kan nevnes Landbrukshegskolen på As i 2002 og Gulskogen skole i 2001.

HOVEDKONTOR
Bragemes Torg 2
Postboks 54, 3001 Drammen
Telefon: 03220
Fax: 32 20 13 65
Fax: 32 20 11 65
E-post: firmapost@oest.no
www.oest.no

Sparebanken Øst

Sparebanken Øst

Bragernes Torg 2

3017 Drammen

Tlf: 03220

Fax: 32 20 13 65

www.oest.no

Pareto Securities ASA

Dronning Mauds gate 3

0117 Oslo

Tel: +47 22 87 87 00

Fax: +47 22 87 87 10

www.pareto.no